

ПОРЕДИЦА • ХРОНИКА

ЗАД КУЛИСИТЕ НА

ФСБ

КГБ

ЕРИК

ФОРД

ЕРИК ФОРД ЗАД КУЛИСИТЕ НА ФСБ (КГБ)

Превод: Ася Григорова

chitanka.info

В СССР до втората половина на XX век партокрацията държи чекистите в желязна хватка. След смъртта на Сталин неговата изпитана технология на периодични чистки не се прилага — Хрущов няма време, а Брежнев няма воля. В резултат Андропов, като шеф на КГБ (Комитет за държавна сигурност) бавно, но неумолимо овладява апарата на ЦК на КПСС, болшинството в Политбюро, и е избран за пореден Генерален секретар на КПСС. Следват Черненко и Горбачов с краха на комунизма в Европа и разпада на СССР.

А каква е връзката на тези събития с интервенцията на СССР в Афганистан (1979–1989)? В основата на пъзела стои огромното количество афганистански наркотици, попаднали като трофей в ръцете на служителите от Външното разузнаване на КГБ. Как се подреждат парчетата на пъзела и как чекистите се превръщат в бизнесмени и олигарси, ще разберете от уникалното разследване на Ерик Форд.

УВОД

През 1982 г. Андропов става наш цар. Цели 65 години преди това властта е в ръцете на партийната номенклатура. През това време нито на военните, нито на чекистите се позволява дори да се приближат до нея. Даже в Политбюро ги приемат с нежелание. И не щеш ли, Андропов става първо секретар на ЦК, а след смъртта на Брежнев — и генерален.

Разбира се, държавният апарат винаги е бил сплотен, но „силовите“ ръководители се занимавали само с подчинените си ведомства, а „стопанските“ — със своите. А общото ръководство било в ръцете на партийците.

Единствено чекистите имали силата да отнемат монопола им над властта.

Партията добре разбирала какъв страшен звяр държи вързан като куче пазач. Хрущов се опитал драстично да съкрати и отслаби „органите“, но веднага започнали въстания и бунтове. Първо „в братските страни“, после и в Новочеркасск. Наложило се спешно укрепване на КГБ.

По времето на Брежнев чекистите постепенно възстановили предишната си мощ. Леонид Илич никога и на никого не пречел, точно като английската кралица.

От всичките ни управници само другарят Сталин успял да сложи намордник на чекисткото чудовище.

За тази цел:

Трябвало самият той да стане реален шеф на НКВД, всекидневно да следи всичко и да контролира работата на всички подразделения.

Налагало се периодично да прави „ротация на кадрите“, да отстрелва цялата чекистка върхушка.

В противен случай по-добре да плюеш на всичко, да издадеш мемоарите си и да получаваш ордени. Още докато Брежнев бил жив, започнал „пълзящ преврат“, който никой не забелязал. На народа му било все едно, на партийците в крайна сметка — също, тъй като

„неоправданите репресии“ сред номенклатурата били останали в далечното минало. Имало слаба вълна от арести по дела за корупция (в Министерството на рибната промишленост, в Грузия и т.н.). Но чекистите изобщо не възнамерявали да „изкореняват злото“, да затварят и да разстрелват хиляди хора. Трябвало само да посплашат номенклатурата, за да разберат партийците кой командва.

В какво се състои силата на „органиите“? Естествено, тя не е в подземията и в изтезанията. Дори при Сталин не това е главното, а събирането на информация — по всякакъв начин и за всички! Събиране, обработка и използване.

Още по времето на Хрущов следенето на партийната номенклатура било забранено. Забранено било и вербуването на ръководни кадри. Ако доносникът станел началник, задължително го изключвали от групата на агентите. Има ли смисъл да поясняваме, че чекистите никога не се съобразявали с това разпореждане! Първо на първо, тях ги интересувало не това за какво разговаря интелигенцията. Партийната номенклатура била наясно, че я гледат като на рентген, но не можела да направи нищо. А като имаме предвид тоталната корумпираност на управляващия елит по времето на Брежнев, става ясно защо следващият генерален секретар е Юрий Андропов. В негово лице на власт идва изключително мощна организация — и след смъртта му вече нищо не би могло да се промени.

Историята за завземането на държавната власт от Андропов е известна отдавна, но само в общи линии. От детайлите не се знае почти нищо!

Андропов започва дейността си, както много други чекисти, в комсомола. Постъпва на работа там през 1936 година, а още през 1938 става първи секретар на Ярославския областен комитет на ВЛКСМ (Всесъюзен ленински комунистически съюз на младежта). През 1940 година го изпращат на същия пост в Карелия (напълно е възможно днешната „питерско-карелска мафия“ във Федералната служба за сигурност (ФСБ) да се е зародила точно тогава!). Не стига че тази република се намира на границата с Финландия, а и тъкмо е завършила едната война с „белофините“ и вече се подготвя за нова. Тъй че Андропов има подсигурени контакти с външното разузнаване. Съществуват свидетелства, че той е вербуван от НКВД (Народен комисариат по вътрешните работи) още в средата на 30-те години,

затова и се издига толкова бързо. Наистина, през 1938 Берия нарежда да не се вербуват партийни и комсомолски кадри, но тази забрана никога не е била абсолютна, особено когато става дума за външното разузнаване. После започва войната и Андропов се заема с „организирането на партизанско движение в Карелия“. И тъй като с това се занимават чекистите, отношенията му с разузнаването стават съвсем официални.

След войната Андропов преминава на партийна работа и става втори секретар на местния ЦК. Скоро след това започва „ленинградското дело“, което обхваща почти целия Северозапад. Навсякъде арестуват, пращат в затвора и разстрелват секретари на областни комитети. Или най-малкото ги изхвърлят от партията и от работа. Но и през тези години Андропов не е сред пострадалите, дори се прехвърля в Москва, в апарата на ЦК (през 1951 година). Изглежда разполага с добър „чадър“.

През 1953 година е назначен за посланик в Унгария. Тогава посланиците официално са „чисти като сълза“, но реално и те работят за външното разузнаване, както всички останали служители в посолствата, включително шофьорът и чистачките. По време на унгарското въстание през 1956 година Андропов проявява всичките си забележителни таланти и след потушаването на бунта получава голямо повишение: оглавява отдела в ЦК, който отговаря за социалистическите страни. Основната му работа вече е насочена към Източна Европа, тъй като малко преди това са се скарали с Китай. Тоест той отново се оказва в сферата на външното разузнаване от европейското направление. И тъй като до него винаги е помощникът му Крючков (още от Унгария), всичките контакти и връзки на Андропов минават през него.

Съществува свидетелство, че водещият офицер на Андропов, на когото той е докладвал в Карелия, някой си полковник Гусев, не печели нищо, когато Юрий Владимирович става председател на КГБ, дори скорострелно го пенсионира. Все пак Андропов се разпорежда да му бъде дадена по-голяма пенсия.

През май 1967 година, когато Брежнев го назначава за председател на КГБ, партократите не смятат този пост за престижен, а

за Андропов е едва ли не понижение — та той е бил секретар на ЦК, отговарящ за социалистическите страни. По онова време партията се отнася сурово с чекистите, държи ги изкъсо.

Така че и към Андропов Брежнев прикрепя две кучета пазачи от най-верните си съратници, Цвигун и Цинев, и двамата като първи заместници. Които не могат да се понасят и се следят взаимно.

Тези първи заместници си поделят почти всички управления и служби в КГБ. Цвигун наблюдава Трето, Пето и Седмо управление в КГБ, на Цинев се падат управленията с четни номера. Така че всички заповеди и разпореждания на Андропов за тези управления минават през задължителната цензура на единия от неговите надзиратели. Все пак му разрешават да си остави две управления, които да са на прякото му подчинение — Първо главно, т.е. външното разузнаване, и Девето, което отговаря за охраната на Кремъл и личната охрана на партокрацията.

Точно това са двата лоста, помогнали на Андропов да завземе властта! Донякъде можем да разберем защо му разрешават да се разпорежда безконтролно с външното разузнаване: партийните бюрократи не очакват никакви изненади в страната от това подразделение — Първо управление няма право да провежда операции на собствена територия. А излишните контролори само биха изнасяли секретна информация. По-трудно за разбиране е защо Брежнев изцяло поверява на Андропов най-важното — личната си охрана и охраната на членовете на Политбюро! Под шапката на Андропов се оказват всички партийни вили и санаториуми, както и най-святото за партийните старци — кремълската болница.

По онова време началник на Четвърто управление на Министерството на народното здраве е другарят Чазов, който отговаря лично за лечението на партийните вождове. И пак той подписва медицинските заключения за причините за тяхната смърт! Чазов пише мемоари, в които не се свени да признае „приятелството“ си с Андропов. Периодично те се срещат тайно в конспиративни квартири и Чазов го информира за здравословното състояние на всичките си високопоставени пациенти, включително и на Леонид Илич. Ясно е, че с такива „приятели“ сред лекуващия персонал Андропов може да се разпорежда с живота и на членовете на Политбюро. Да не говорим, че

чрез прислугата и охраната научава всяка подробност от личния живот на партократите.

За всичко това в интернет има предостатъчно информация (от Зданович, Легостаев и други), така че можем да не се задълбочаваме в тази тема. Значително по-малко се знае за това как Андропов е използвал външното разузнаване в борбата си за властта. Само веднъж в интернет ми попадна информация, че е разполагал с лично тайно разузнаване — ръководи го шефът на едно от управленията в ПГУ (Първо главно управление). След „победата на демокрацията“ и краха на СССР той дава кратко интервю. И дори тогава пожелава да остане анонимен, а цялата му информация се свежда до едно: докато е председател на КГБ, Андропов тайно се среща с него в конспиративна квартира. За всичко останало и без това можем лесно да се досетим. Първо, изключителната конспирация е била задължителна, за да останат тези срещи скрити от „кучетата пазачи“ Цинев и Цвигун. Второ, тази лична спецслужба се занимава точно с онова, което е най-строго забранено на чекистите: с оперативната разработка на партийния апарат, като подготвя почвата за завземането на властта в страната от КГБ. И трето, спецслужбата се състои от разузнавачи и действа чрез методите, използвани от тях на вражеска територия. Събиране на компромати — шантаж — вербуване! А когато се налага — и автомобилна катастрофа.

Оставят Андропов на този пост 15 години — това е абсолютен рекорд за всички тоталитарни режими по света! И не става дума за епохата на Сталин, такъв дълголетник няма дори по времето на Хрущов. Семичастни, предшественикът на Андропов, е председател на КГБ шест години, преди него Шелепин — три, и за малко не успява да завземе властта.

Само след десет години вече не е възможно Андропов да бъде свален, за нещастие на партийния апарат. Като го слага на този пост, Брежнев не предвижда едно: че той няма да позволи на партийната номенклатура да го смени — вече болен — с друг вожд от нейната среда. За Брежнев вече е имало такава опасност в средата на 70-те години. Един нов вожд обаче преди всичко останало би назначил свой председател на КГБ.

Всички изследователи са единодушни по въпроса, че именно в средата на 70-те години Андропов започва да се бори за властта. Точно

тогава е и началото на поредицата от полезни за него и загадъчни смъртни случаи сред управляващата върхушка. Никой няма късмета да умре посред бял ден в ръцете на лекарите — или поне пред свидетели! Сценарият винаги е един и същ: вечерта е здрав, през нощта го оставят без наблюдение, на сутринта намират поредния труп. И заключението на Чазов е: „Сърдечна недостатъчност“.

Но просто да отстраниш съперниците за властта не стига — нужно е да печелиш и съюзници сред висшите ешелони. През 1967 година Андропов се държи настрана от задкулисните схватки и няма никакви съюзници. Всъщност точно затова Брежнев му поверява този толкова отговорен пост.

Първият политически съюзник на Андропов става министърът на външните работи Громико. Както е известно, през годините на съветската власт Министерството на външните работи е само техническият апарат, а на практика външната политика се ръководи от съответния отдел на ЦК. Но за такъв сталински динозавър като Громико се прави изключение — през 1973 той става член на Политбюро, след като е бил министър шестнайсет години! Впрочем Андропов също става член на Политбюро през 1973, но след шест години служба.

Всички съветски граждани, които работят в чужбина постоянно, са задължени да сътрудничат на КГБ. С едно изключение: посланиците спадат към номенклатурата на ЦК и официално са освободени от това задължение. Но в реалния живот и посланиците няма къде да мърдат, тъй че външното разузнаване държи цялата дипломатическа служба. Министърът на външните работи е обречен да си другарува с КГБ.

През април 1976 година умира министърът на отбраната Гречко. Той се отличава с добро здраве, но не обича Андропов и една сутрин е намерен мъртъв. Новият военен министър, Устинов, е приятел на Юрий Владимирович. И въпреки че той става член на Политбюро чак след пет години, в политическо отношение приятелството с армията е по-важно от формалното гласуване, та ако ще то да е в най-висшата партийна инстанция.

Така се сформира тройката на неразделните приятели: Андропов, Громико, Устинов.

Няма да се спираме на всички подробности от възхода на Андропов. Ще разгледаме само най-важните моменти. Например през

юли 1978 година умира секретарят на ЦК Кулаков.

Кулаков се радва на добро здраве и гледа да си няма вземане-даване с медицината, но нищо не му помага — една сутрин го намират едва ли не с прерязано гърло! Във всеки случай никой от историците не се съмнява в насилствената му смърт. Спорят само кой го е убил и защо. Мнозинството от тях се обединява около мнението, че е трябвало да се освободи място в ЦК за Горбачов.

И това място е най-незавидното: секретар на ЦК за селското стопанство. Но партийният апарат усеща, че става нещо лошо, и се заинтява. Андропов е принуден да задейства всичките си ресурси, но успява да пробута на този пост Горбачов чак след четири месеца, в края на ноември 1978 година.

Защо му е притрябвал Горбачов? В политически план той е пигмей, един от двестата провинциални секретари на областни комитети без никакви ценни за Андропов връзки във висшето общество на Кремъл. Горбачов му е нужен именно като празно място!

Тъй като няма възможност да поставя на партийни постове щатни сътрудници на КГБ, Андропов е принуден да внедрява свои агенти от средите на партийните кадри. Горбачов продължава стремителния си полет и по-нататък: след година вече е кандидат-член на Политбюро, а след още една, през октомври 1980, става пълноправен член.

Изпреварва Устинов, който влиза в Политбюро чак през 1981 година. Та нали Устинов е министър на отбраната, човек второ качество в сравнение с чистокръвната партийна номенклатура Горбачов!

1982 година е решаваща. Може би Андропов щеше да продължи да души партийните апаратчици, без да бърза, но собственото му здраве, което и преди не е било блестящо, внезапно се влошава (вече е на 68 години). Той разбира, че не разполага с много време, а все още не е генерален секретар!

Първата му работа е да вземе изцяло властта в своето КГБ. Вярно е, че „кучетата пазачи“ не му пречат особено. Негови верни хора оглавяват всички най-важни управления и служби — когато става генерален секретар, на Андропов не му се налага да сменя почти никого. Но кучетата на Брежнев все пак могат да го изпортят, тъй че се налага да се презастрахова.

На 19 януари 1982 година С. Цвигун „слага край на живота си“. В мемоарите си Крючков уверява, че той е бил болен от рак, което уж били констатирани при аутопсията. Като се има предвид, че медицинското заключение е подготвено в Четвърто управление, а трупът на Цвигун е изгорен моментално, тази версия не струва пукната пара.

Почти веднага след него, на 25 януари, умира и Суслов, вторият човек в партията след Брежнев („намерен на сутринта“ и т.н.). Освобождава се мястото на секретаря на ЦК по идеологията — това е добро стъпало към поста генерален секретар. Невъзможно е да скочиш от КГБ направо на върха, партийните традиции не го позволяват. Партийната върхушка би могла да се утеши поне с това, че сега мястото на председателя на Комитета ѝ пада в ръцете. Затова и Андропов не бърза да напуска поста си в КГБ, остава на него до май месец 1982 година.

Новият председател на КГБ е Федорчук, преди това шеф на КГБ на Украйна. Федорчук е човек на партийния вожд на Украйна Шчербицки. През онези години ръководната роля на партията се изразява и в това, че шефовете на териториалните подразделения на КГБ се подчиняват повече на местните партийни ръководители, отколкото на председателя на КГБ.

Съществуват свидетелства, че по това време Андропов е крайно неспокоен — какви ли ще ги надrobi новият председател на КГБ? Но и неговите тревоги са напразни, и радостта на партийния апарат е преждевременна — създадената от Андропов система се справя с изпитанието. През отредените му седем месеца Федорчук не успява да свърши нищо съществено. Само се опитва да стегне редиците и да подобри дисциплината, като за целта нарежда на всички чекисти да се преоблекат от цивилни дрехи в мундири. Налага му се обаче да се откаже и от тази реформа. Чекистите никак не го обичат.

Забравихме втория надзирател на Брежнев — Цинев. За него няма смисъл да се тревожим — след смъртта на Цвигун той си прави правилните изводи и не пречи на никого с нищо. Не пречи до такава степен, че го оставят на поста му до септември 1985 година!

Партийната номенклатура не се предава, а и Брежнев се опитва да спаси семейството си. Партията издига свой кандидат за трона — другаря Черненко. Стига се до това, че Черненко започва да ръководи

заседанията на Политбюро, заема, тоест второто място в партията и държавата. Но Андропов успява да овладее тези последни гърчове на апаратчиците. Още през октомври Леонид Илич отново му възлага да води заседанията на Политбюро.

Брежнев вече не е нужен на чекистите, затова умира на 10 ноември. Нищо ново: вечерта е добре — през нощта е без наблюдение, а на сутринта вече е готов. Следва всеобщ траур и музиката на Чайковски по телевизията...

На 12 ноември 1982 година Андропов става генерален секретар. Отпуснати са му само 15 месеца, при това през половината от тях той управлява от кремълската болница. Но дори това време му стига, за да могат чекистите окончателно да вземат властта от партията и да стартират перестройката. Историците спорят можело ли е да бъдат спасени съветската империя и социализмът. Повечето от тях смятат, че още в средата на 60-те години е трябвало да се проведат реформи, през 1985 вече е било късно. Ще споделя и своето мнение: ако Андропов беше живял по-дълго, събитията биха се развили по съвсем различен начин, щеше да има друга „перестройка“. Андропов би могъл, ако не да спаси, то поне да удължи съществуването на съветската империя — само той би могъл! Първо, поради личните си качества на ръководител, редки на фона на всеобщото израждане на управляващия елит. И второ, в ръцете му са съсредоточени всички лостове на властта. Той не очаква бързия си край и не успява да подготви достоен наследник.

Андропов като че не е възнамерявал да преустройва политическата система, искал е да проведе само икономическа реформа. В това единодушно ни уверяват всички от обкръжението му: „Той никога не е споменава и дума за никаква демокрация!“.

Напълно вярвам, че Андропов не им е казвал нищо за плановете си. Тогава сред управляващата върхушка не е прието да се говори прекалено откровено. В още по-голяма степен това се отнася за КГБ, дори между приятели — а фигури от ранга на Андропов нямат и по принцип не могат да имат приятели. Веднъж обаче той се изпуска пред най-близкия си съратник. Това не е верният му адютант Крючков, още по-малко пък Горбачов, а „дясната му ръка“ Чебриков. Чебриков не е писал книги, но малко преди да почине, дава две-три интервюта, има ги в интернет. Веднъж Андропов му казва: „А защо да не проведем

истински избори за Върховен съвет, да може да се избира от няколко кандидати?“. Едно безобидно изречение, но в него е цялата перестройка на Горбачов.

Само месец след избирането си за генерален секретар Андропов назначава за председател на КГБ Чебриков, който преди това е първи заместник (той идва на мястото на покойния Цвигун). А Федорчук е назначен за министър на вътрешните работи. За него Андропов има конкретна задача, подходяща за характера му и напълно по силите му: да устрои погром сред ръководството на Министерството на вътрешните работи, за да отвори място за чекистите. Когато приключва работата и уволнява хиляди „ченгета“, самият Федорчук е изпратен на заслужен отдых.

Обвиняват го в опит за отравяне на другаря Черненко през лятото на 1983 година (с риба). Самият Черненко и цялото му обкръжение са абсолютно сигурни в това, както пише в книгата си помощникът на Черненко В. Прибитков. При по-обстойно разглеждане обаче тази версия изглежда твърде съмнителна.

Федорчук дълго запазва мълчание, не пише книги и не се изявява по медиите, но веднъж не се стърпява и дава интервю по повод прословутата риба. Първо, тя е занесена като подарък не от самия него, а от зет му. А и по това време Федорчук е в Москва, а разговорът за рибата със зет му е по телефона. Зет му не знае какво да прави с рибата, и получава съвет: „Занеси я на Константин Устинович!“. Защо изобщо е бил направен този подарък, след като другарят Черненко със сигурност е имал нещо за хапване в правителствената вила? Изглежда това е сигнал от страна на Федорчук, че макар да провежда чистка в Министерството на вътрешните работи по нареждане на Андропов, дълбоко в душата си той си остава все така верен на партийния апарат!

Естествено, чекистите подслушват разговора и биха могли да разиграят тази ситуация за собствените си интереси. В крайна сметка Черненко едва не умира и окончателно подкопава здравето си. И най-важното, партийците се скарват с единствения си възможен съюзник в силовите структури.

Интересно е, че в единственото си интервю Федорчук не намира за необходимо да опровергае обвиненията за тайните убийства на украински дисиденти. Затова пък, когато става дума за президента Кравчук, той с видимо удоволствие си спомня, че по време на

случайните им срещи бъдещият президент, който знае защо, много се притеснявал и му се подмазвал.

Андропов умира на 9 февруари 1984 година. След смъртта на вождя политическата картина е крайно благоприятна за чекистите. През цялата 1983 година тече разчистване на партократите и подмяната им със „свои хора“. Смята се, че по този начин е подменена поне една трета от секретарите на областни комитети и от министрите. Но пред клана на Андропов изниква сериозен проблем: липсва наследник за поста генерален секретар. По-точно, те са в повече: Горбачов и Романов. Кланът за малко не се разпада. Затова се налага да се прибегне до пауза и за „вожд“ да бъде назначен Черненко. Налага се да се спре и разчистването на партийния апарат. Не заради Черненко, този умиращ старец почти не пречи — цялата енергия на андроповския клан отива в жестоката вътрешна борба. Губи се скъпоценното време, с което съветската империя все още разполага, за да се спаси.

Няма да твърдя, че Черненко и Горбачов се били агенти на КГБ, най-вероятно не всичко е било толкова грубо и примитивно. Макар че и по този въпрос има свидетелства. Особено за Черненко, чиято кариера започва на гранична застанка. А когато Леонид Илич по време на терора в края на 30-те години става секретар на областния комитет в Днепрпетровск, там имало човек, отговорен за изпълнението на присъдите, с фамилия Черненко, но не се знае дали е същият. Палачите винаги се стараят да остават в сянка. Някои историци (В. Соловьев и Е. Клепиков) смятат, че е бил именно Константин Устинович, във всеки случай в официалната му биография има подозрително прекъсване след 1933 година. Но това всъщност няма значение, тъй като изследователите са единодушни, че избирането на умиращия Черненко за генерален секретар по никакъв начин не пречи на Андроповия клан да държи цялата власт в ръцете си. Същите историци публикуват данни, че Михаил Сергеевич е бил доносник по време на обучението си в Юридическия факултет на Московския държавен университет (МГУ), съществуват свидетелства на негови състуденти. Посочва се и с какво биха могли да го вербуват — в биографията си е скрил, че известно време е бил на окупираната територия. Това не е престъпление, но в онези времена не биха го приели във важен факултет с такова петно.

Несъмнено е едно — Горбачов принадлежи на Андроповия клан, което той никога не е и крил, дори се гордее с това! Всички знаят как попада в този клан — двамата с Андропов са земляци, Юрий Владимирович всяка година ходел да се лекува в санаториум в родния си край, в Ставропол.

Как е попаднал в Андроповия клан Романов, никой не знае! Както е известно, първоначално той е в комбина с Косигин и Суслов. Това е скромният „ленинградски“ анклав в Политбюро, където преобладава „днепропетровската мафия“. Тогава Горбачов още го няма и Романов е най-младият в Политбюро — съответно има голям шанс да наследи престола. Всички историци са сигурни (и самият Романов смята така), че скандално известната сватба на дъщеря му, на която е използван царски сервиз от Ермитажа, е провокация на чекистите, за да отпадне Романов от кръга на претендентите за престола. И те успяват. Човек може да си помисли, че след тази история Романов няма за какво да обича чекистите. Но Андропов все пак успява да намери верния ключ. А може би нещата са още по-прости — след смъртта на Косигин и Суслов Романов остава изолиран и се ориентира в нужната посока. И не бърка — през май 1983 година Андропов го назначава за секретар на ЦК, отговарящ за цялата военна промишленост. Това е сериозно повишение.

Най-голямата тайна в цялата тази история е как Горбачов успява да надделе над Романов. Ако беше победил Романов, не само нямаше да има перестройка, а дори и дребни реформи. Щеше да има единствено планини от най-нови оръжия и безкрайни локални войни с империалистите. Въпреки това сред историците преобладава възгледът, че Горбачов е имал само един сигурен привърженик — министъра на отбраната Устинов, а и той скоро след това умира. Устинов като че ли не успява да поделит с Романов военната промишленост, затова избира страната на съперника му. Въпреки че, кой знае защо, никой не привежда доказателства в подкрепа на това твърдение. Затова ми позволете да споделя друга версия, за която също няма доказателства, но поне изглежда логична: армията в лицето на Устинов залага на твърдоглавия Романов, а КГБ се кани с помощта на марионетката си Горбачов да разгърне перестройката и да поведе страната в съвсем различна посока! А Громико просто изчаква да види

коя от двете сили ще надделее. Що се отнася до партийната номенклатура, нея никой не я пита за нищо, времето ѝ е минало!

Колкото до позицията на армията, има информация за началника на генералния щаб Огарков. Тя е още по-ценна, защото не престарелият Устинов, а именно маршал Огарков реално оглавява въоръжените сили. И така, Огарков е привърженик на Романов, заради което го свалят от поста през септември 1984 година. И Романов тутакси изчезва от телевизионния екран и от страниците на вестниците, а на преден план навсякъде се оказва Горбачов. Но още през октомври Романов успява да наложи назначението на Огарков за главнокомандващ войските в европейския ТВД (театър на военните действия). Новият пост е измислен специално за него, като в кремълските междуособици са замесени и генерали от страните от Варшавския договор. И Горбачов тутакси изчезва, а съперникът му отново започва да се появява навсякъде.

Ако зад Романов стоеше цялата армия, чекистите нямаше как да ѝ попречат. Но основният му поддръжник, маршал Огарков, може да разчита не на целите въоръжени сили, а само на онези войски от Варшавския договор, които се намират в Източна Европа, т.е. под контрола на европейското направление от външното разузнаване.

Романов постепенно изчезва и на чекистите им остава само да уредят някои дребни формалности: да се договорят с Громико и да погребат Черненко.

Още през януари Громико чрез посредници съобщава на Горбачов, че е готов да го подкрепи срещу добър пост. В тези задкулисни контакти участва и синът му, който пише за това в мемоарите си. И щом преговорите завършват успешно (на Громико му е обещан постът председател на Върховния съвет), едва ли не на следващия ден Черненко умира — на 10 март 1985 година.

Следва известното заседание на Политбюро от 11 март. Първото предложение да бъде избран Горбачов идва от Громико. След него се изказва Чебриков: „Кандидатурата на другаря Горбачов се поддържа от всички чекисти — тоест от целия народ!“.

И още през юли Романов изхвърча от Политбюро и от Секретариата на ЦК. Не бива да се противопоставяш на целия народ!

Въпреки че Чебриков, като председател на КГБ, говори от името на всички чекисти, в действителност по онова време няма истинско

единство дори в КГБ, а какво остава за целия съветски народ. Тук е мястото да кажем, че двамата особено близки съратници на Андропов в КГБ са Чебриков и Крючков — така да се каже, „дясната ръка“ и „лявата ръка“. Чебриков попада в органите по партиен призив и е втори секретар на Днепропетровския областен комитет, когато Брежнев го вика в Москва през юли 1967 година и му предлага да оглави Управлението за кадрите на КГБ. Тоест все едно му предлагат да стане третото куче пазач на днепропетровската мафия на Брежнев. Ако Чебриков се бе съгласил с тази роля, Андропов трудно би могъл да реализира глобалните си планове. Но вместо това Чебриков избира друго — става най-горещият привърженик на Андропов, така че затъмнява другия му отдавнашен фаворит. Крючков никога не прощава това на Чебриков и се превръща в негов враг. Докато Андропов е жив, подобно съперничество е само от полза за работата, тъй като осигурява взаимен контрол. Но когато Юрий Владимирович умира, КГБ започва да се разкъсва от вътрешни междуособици. Външно това не се забелязва, през онези години в органите няма особени кадрови тросове.

През 1984 година Чебриков назначава нов първи заместник — това е Н. Емохонов, бивш заместник на техническото разузнаване. През септември 1985 Цинев най-сетне е пенсиониран, на негово място Чебриков назначава за първи заместник стария борец с дисидентите, началника на Пето управление Бобков. Изглежда, че работите, макар и мъчително, вървят — първите заместници са избрани, сега трябва да се сложат свои хора и на постове на редовите заместници (в КГБ по онова време те са осем), те пък да сложат свои хора — и всичко ще е наред. Но от тук нататък Чебриков не успява да постигне почти нищо, натъква се на стена...

Наистина, през 1985 година той успява да назначи Маркелов за началник на контраразузнаването, т.е. на Второ главно управление на КГБ. Но най-главното управление на КГБ, тоест Първо, външното разузнаване, си остава неприкосновена зона за Чебриков.

По-нататък на ниво заместник-председател на КГБ няма никакви промени (или по-точно, не са установени в достъпните източници). И внезапно през октомври 1988 година Чебриков отстъпва поста си на председател на Крючков! Това все още не е краят му, той получава поста секретар на ЦК, отговарящ за контрола над КГБ. Но през

октомври 1989 година губи и тази длъжност. И моментално започва чистка на привържениците му в ръководството на КГБ. Тази работа се удава на Крючков много повече, отколкото на съперника му. През 1990 година си отива Емохонов, умира Маркелов. През януари 1991 от КГБ изхвърча голяма група привърженици на Чебриков, начело с Бобков. На всички освободени постове Крючков слага свои хора, с които посреща и август 1991 година.

По същото време стават големи кадрови промени и в правителството. Някъде в началото на 1991 година Горбачов сменя почти цялото ръководство и събира целия бъдещ ГКЧП (Държавен комитет по извънредните ситуации).

Мнозина са се чудили как Горбачов успява да си подбере такъв екип, че всички до един да му изневерят през август 1991 година. Но това не са негови хора. В Кремъл той има само един свой човек — Раиса Максимовна. Може би е назначил сам и Лукянов, но и това е било съгласувано с органите. Всички останали членове на ръководството са подбрани от чекистите. Властта в КГБ се сменя, сменя се и правителството. По-трудно е да се смени самият Горбачов, затова се прибягва до пуча.

Няма да се спираме на всички кадрови назначения на Горбачов, ще вземем за пример само Янаев. На конгреса Горбачов действа енергично за назначаването му за вицепрезидент. Може би не е знаел, че щом един човек отговаря за международните връзки в профсъюзите, значи е стопроцентов агент, ако не и кадрови разузнавач? Михаил Сергеевич прекалено дълго е бил по върховете на властта, за да не знае такива елементарни неща.

Щом вземе властта и пристъпи към делба на завзетото имущество, всеки, дори и най-сплотеният колектив, неизбежно се разпада на нови, враждуващи помежду си кланове! Обикновено това става под някакъв идеен предлог, но невинаги, понякога не успяват да измислят нищо. Такова разцепление може да бъде спряно само от непрестанните атаки на други силни групи. И то невинаги! Опитайте се да откриете поне едно изключение от това правило в световната история!

Не правят изключение и нашите чекисти след смъртта на Андропов. Докато тече борбата за власт с армията и партийния апарат, не може да става и дума за никакви междуособици в КГБ, всички се

държат един за друг. Още повече че в самото външно разузнаване не е възможна никаква сериозна борба.

Но през март 1985 година на власт идва контраразузнаването, начело с Чебриков — те формират от свои хора и правителството на страната. Вместо благодарност външното разузнаване получава само ритници! Дори при назначаването на министъра на външните работи мнението на разузнаването в лицето на Крючков е пренебрегнато най-безцеремонно. Макар че изобщо не е ясно на кого е притрябвал министър, който да е във враждебни отношения с външното разузнаване! В нашата съветска реалност това означава пълна парализа на дипломатическата служба.

Ако просто не позволяваха на разузнавачите да слагат свои хора на ръководни постове извън собствената си организация, щеше да е добре. Но сваляха дори техни хора, назначавани от самия Андропов!

Най-яркият пример е историята с Гейдар Алиев. Алиев е сред най-изтъкнатите хора от клана на Андропов. Само мюсюлманският му произход не му позволява да се издигне още повече.

През 1982 година Андропов го прави първи заместник-председател на Министерския съвет. Тогава точно Алиев фактически оглавява правителството, а не престарелият Тихонов, когото държат само проформа. Но през есента на 1985 вместо фиктивния Тихонов назначават за председател на Министерския съвет енергичния Рижков. А през октомври 1987 кланът на Чебриков прогонва Алиев от правителството и от Политбюро. При желание винаги може да бъде намерен предлог за това, при всеки началник. Раздува се например историята с прочутото посещение на Брежнев в Баку, когато целият град се превръща в лудница и побеснява от радост. Представят го така, сякаш Алиев е закоравял партократ и страшно е обичал Брежнев! Трябвало е поне да отчетат, че по онова време Брежнев вече е стигнал до такова състояние, че е реагирал само на най-грубо ласкателство. И освен това е трябвало да отчетат източните нрави.

Всъщност Алиев не попада на тандема Чебриков-Бобков с това, че е човек на външното разузнаване. При това не агент, а почти кадрови служител! По-точно, преди да стане партиен вожд на Азербайджан с подкрепата на Андропов, от 1967 до 1969 година Алиев оглавява местния КГБ.

Добре е да се спрем по-подробно на този въпрос.

Главната пречка пред работата на разузнавача в чужбина е, че не познава всички тънкости на чуждия език, обичаи и местни особености. За да се постигне това, са нужни дълги години. Практически е невъзможно да се отървеш от акцента и да се представиш за местен. Но дори и легалното разузнаване под прикритието на посолството изисква добро познаване на езика и всичко останало. Не можеш да вербуваш хора с помощта на преводач!

Това впрочем създава почва за формирането на различни „мафии“ в разузнаването. В началото те са неформални групи от разузнавачи, усвоили работата в дадена страна или регион с цената на големи усилия. Никой няма да ги преквалифицира за работа в друг регион, затова се държат един за друг и избутват своите нагоре.

Шебаршин пише в спомените си, че когато назначили Крючков за шеф на разузнаването, той сложил край на „мафиите“ — просто забранил на разузнавачите всякакви общи заливания и събирания, дори след работа.

Защо да обучаваш няколко години руснаци на турски език, при положение че на територията на СССР има цяла република, където пет милиона души знаят турски (азербайджанският език е диалект на турския)? След като разполагаш с такава република на хвърлей място от Турция, лесно можеш да уредиш изчитането на всички турски вестници и прослушването на всички радиостанции. А ако се наложи, и подслушването на всички телефонни разговори!

Да не говорим, че десет милиона азербайджанци живеят извън СССР — в същата тази Турция и други страни от Близкия изток — тук пред разузнаването се откриват наистина безгранични възможности.

Следва простият извод: по съветско време територията на Азербайджан е подчинена на външното разузнаване. Само по тази причина Андропов още през 1969 година съумява да наложи като партиен вожд там кадровия чекист Алиев. В други региони той не успява да направи това дори през 1983, когато е генерален секретар.

Примерно, такава зона на влияние е Армения и изобщо целият Кавказ, в това число и Северен. По цялата огромна държавна граница на СССР са разположени национални общности, които тази граница разрязва на части, а това е много удобно за разузнаването. Но само Азербайджан има добър излаз към страна, член на НАТО, където дори са разположени американски военни бази и ядрени ракети.

Друг важен регион за външното разузнаване е Прибалтика. Наистина, населението на прибалтийските републики не знае езиците на страните от НАТО и по онова време няма обща граница с този агресивен блок. Но за тамошното рибарско население не е никакъв проблем да прекоси Балтийско море. Кое то мнозина и правят. На чекистите дори не им се налага да пращат свои хора, уж като бегълци, достатъчно е да оказват натиск върху емигрантите чрез останалите в страната им роднини. Естествено, външното разузнаване върши това с помощта на КГБ на прибалтийските републики.

Разузнаването от европейското направление поддържа тесни връзки и с Управлението на КГБ (УКГБ) на Ленинград. А чрез ленинградските чекисти то може да влияе на целия Северозапад.

Особено близки са отношенията на външното разузнаване с КГБ на Карелия. Сега наричат ръководството на ФСБ дори не „питерско“, а „питерско-карелска мафия“.

Третата по значение база на външното разузнаване на територията на СССР е Далечният изток.

В Русия Петербург е смятан за „прозорец“, докато Владивосток е нещо като „черен вход“ към външния свят. „Тихоокеанската мафия“ във ФСБ е отражение на съответното направление във външното разузнаване. Това са яки мъже от средния ешелон без особени амбиции. Постепенно тази „мафия“ губи силата си и сега е почти изчезнала. Последният титан от този клан, адмирал Г. Угрюмов (същият, който затвори „шпионина“ Паско), ръководи „борбата с тероризма“ в Чечения и умира при загадъчни обстоятелства в щаба си в Ханкала през май 2001 година.

Трябва ли да се учудваме, че „тихоокеанската мафия“ във външното разузнаване увяхва, преди да е разцъфтяла? Погледнете картата — какво заобикаляне е нужно, за да се внася хероин от Тайланд в Европа през Владивосток. Та железничарите сто пъти ще го разграбят! В пресата писаха за опити да се пренася хероин по този маршрут в чували със захар. В резултат имало случаи на масови натравяния в района на Хабаровск.

Границата на бившия СССР е огромна и изброяването на зоните на влияние на разузнаването може да продължи дълго. Но основните региони са Кавказ, Прибалтика, Далечният изток.

За илюстрация може да се приведе интересен пример от книгата на Шебаршин, назначен от Крючков за началник на външното разузнаване през 1989 година. Преди това Шебаршин е заместник-началник на Първо главно управление за южноазиатското направление (на мястото на генерал Медяник от април 1987 година). Та Шебаршин пише, че по нареждане на Крючков през 1990 година на три пъти пътува служебно в страната. И по-точно до Прибалтика („наблюдава обстановката“), до Владивосток („отчита се пред избирателите“) и в Краснодарския край („опитва се да попречи на избирането на Калугин за депутат“). На пръв поглед изглежда, че по това време един шеф на разузнаването би имал предостатъчно работа и в чужбина — цяла Източна Европа ври и кипи, Варшавският договор светкавично се разпада! Защо тогава Крючков, който има двама първи и осем обикновени заместници, изпраща на тези места точно Шебаршин?! И защо Шебаршин е избран за депутат във Владивосток, след като е москвичанин и никога не е служил в Далечния изток?

Сега, след всички тези пояснения, можем да преминем към същността на въпроса. През октомври 1988 година външното разузнаване в лицето на Крючков завзема властта в КГБ, следователно и в страната.

В двутомните си мемоари Крючков отделя много място на Шеварднадзе, как съветската империя била загинала заради този агент на ЦРУ. А за Виктор Чебриков, прекия си началник, не обелва и дума! Споменава го кажи-речи един-единствен път във връзка с Шеварднадзе. Всъщност нещата стоят така: през 1985 година Чебриков се обръща към Крючков и го пита какво мисли за евентуалното назначаване на Шеварднадзе за министър на външните работи. Крючков ръководи външното разузнаване, затова кандидатурата трябва да се съгласува с него. Той категорично не е съгласен („Няма опит в дипломатическата работа“), след което Шеварднадзе е утвърден от Политбюро. Всички знаят, че Шеварднадзе е човек на Андропов, но че в самия андроповски клан има враждуващи помежду си групировки, се знае от малцина.

Защо Чебриков, който през 1985 почти завзема властта над КГБ, следователно и над страната, в края на 80-те години претърпява такава загуба? С други думи, вътрешното контраразузнаване губи пред външното разузнаване?

Отговорът е очевиден: достъпът до валута решава всичко! Вътре в страната Чебриков може да прави каквото си науми, да провежда всякакви операции. Валутата обаче е в чужбина, а там той е безсилен... А към края на 80-те години целият управляващ съветски елит внезапно осъзнава, че не може да живее без валута! И тогава всички отиват при Крючков: „Ела и ни управлявай!“. Крючков идва и тутакси започват да се случват такива неща — след 1989 година „съвместните предприятия“ никнат като гъби, към чужбина потеглят ешелони с цветни метали и всичко, което може да бъде продадено за валута. По това време само изчезналото злато е повече от хиляда тона и никой не знае къде се е дянало.

Крючков има само един проблем: докато в управляващия андроповски клан тече борба за власт, съветската империя съвсем се разпада — трябва й само леко побутване, за да се превърне в прах.

Вярно е, че никой не успява да открие „клана на Крючков“, той просто не съществува. В мемоарите му се усеща враждебното му отношение към Чебриков — тихомълком се прокарва мисълта, че Чебриков е дал възможност на „американските шпиони“ да съсипят съветската империя и да доведат демокрацията. А самият Крючков застава начело на КГБ, когато вече е късно да се направи нещо...

Враждата между тези хора би имала някакво значение, ако те наистина са били босове на чекистката мафия, а не просто формални фигури. Но разбира се, генералите от външното разузнаване, създали тази тайна мафиотска организация, не са можели да допуснат цялата власт да попадне в ръцете на дилетантите от партийния апарат. Крючков става чекист на 43 години, а Чебриков — на 44, прекалено късно, за да те приемат като свой човек в органите. При това в тази епоха, когато между КГБ и партийния апарат се разгаря битка за властта над цялата съветска империя.

В края на 80-те години вътре в чекистката мафия има борба, но тогава тя все още не е борба за власт между клановете, а идеен сблъсък по въпроса какъв политически курс да бъде избран: да се сложи край на перестройката и да се въведе диктатура, за да се спаси социализмът, или да се продължава напред докрай, понеже вече е късно за връщане назад.

Сега няма да се задълбочаваме в причините за провала на плана на КГБ за спасяването на социалистическия строй с помощта на

икономическа реформа по унгарски или китайски образец. Според политолозите Владимир Соловьев и Елена Клепикова чекистите не са отчели, че онази степен на свобода, която може да си позволи една национална държава, не върши работа при империя, запазваща се само в условията на силна централизация и най-вече с помощта на насилие.

Към това можем да добавим още едно обяснение: чекистите така и не отчитат, че в хода на икономическата реформа самите те в определен момент няма да могат да се въздържат да не чопнат някое парче лично за себе си — и се получава неуправляем тотален грабеж на народното имущество. А когато тези два стихийни процеса (тоест „народноосвободителното движение“ и борбата за твърда валута) се наслагват един върху друг, идва краят на съветската империя. Тук интересите на ръководството и на редовите членове на чекистката мафия рязко се разминават: на никого не му се ще да замени личните си банкови сметки и вилите в чужбина за имперско величие и други подобни абстракции.

Получава се приблизително следната картина: някъде към края на 1990 година управляващата чекистка мафия осъзнава, че продължаването на перестройката означава крах на Съветския съюз в най-близко бъдеще. Трескавите опити на председателя на КГБ Крючков в онзи момент отразяват намерението на върхушката в тази мафия да направи обратен завой — при пасивния саботаж на тези усилия от страна на основната маса чекисти. А окончателният провал на „пуча на ГКЧП“ (Държавния комитет за извънредното положение) през август 1991 година настъпва поради решителното противодействие на онази чекистка групировка, която спада към обкръжението на руския президент Елцин.

Сега можем да си обясним откъде се взема сутринта на 19 август 1991 година необяснимата увереност на Крючков на заседанието на президиума на КГБ, че държи всичко под контрол и че президентът на Русия Елцин скоро ще признае властта на ГКЧП — ръководството на мафията е взело решение и няма да има никакви проблеми! Но скоро след това той разбира, че не всичко е толкова просто, и излита за Форос при президента Горбачов, за да се предаде.

Точно тогава съветските войски и „военните съветници“ се прибират вкъщи отвсякъде: от Европа, Азия, Африка и Латинска Америка. Освен това е спряно и безплатното снабдяване на разните

„националноосвободителни движения“. Само за няколко години комунистическите режими на практика са безкръвно свалени и във всички страни от Източна Европа е установена демокрация. Западните германци смятат, че процесът на връщането на Източна Германия ще се проточи едва ли не с десетилетия, а всичко свършва буквално за една нощ.

В края на 80-те години в тези страни почти едновременно протичат „кадифени революции“ и военни преврати. И не стига, че съветското ръководство не си мърда и пръста, за да спаси загиващия комунистически режим в тези страни! Има и недвусмислени доказателства, че местните специални служби са взели активно участие в тогавашните „оранжеви революции“, затова всичко минава толкова гладко и без да се пролива кръв. Няма никакво съмнение, че спецслужбите на страните от Варшавския договор до самия си край си остават филиали на външното разузнаване на КГБ, а това означава, че нашите чекисти са осъществявали общото ръководство при ликвидацията на марионетните комунистически правителства и замяната им с демократични и като че ли независими.

Само в Румъния няма „кадифена революция“ — там местната тайна полиция се опитва да спаси режима на Чаушеску и се сражава докрай (така или иначе тогава румънските чекисти не са пленявани, а са разстрелвани веднага, на място). Но в Румъния цялата армия и военното разузнаване минава на страната на въстаналия народ, затова и всяка съпротива е смазвана на момента. Съпрузите Чаушеску се опитват да избягат, но военните ги залавят и веднага ги разстрелват в някакъв пущинак.

В Румъния местните спецслужби не са под пълния контрол на КГБ. Въпреки че формално страната е член на Варшавския договор, всъщност тогава тя е напълно независима (през 1968 година Чаушеску дори осъжда окупацията на Чехословакия от съветските войски!). Но тъй като той се скарва с Москва едва през 60-те години, междувременно всички румънски генерали успяват да изкарат обучение в Съветския съюз — и точно това го погубва. Има свидетелства, че за свалянето на Чаушеску в Румъния са пристигнали руски военни разузнавачи от ГРУ (Главно разузнавателно управление) — тъкмо те установяват контакта с колегите си от генералния щаб на румънската армия.

Освен патриотизъм нашите чекисти притежават и способността да мислят с няколко хода напред. А в средата на 80-те години управляващата чекистка мафия има на разположение само два варианта за глобална политика:

1. „Югославския вариант“: да се бие за всяка страна и да се вкопчава с последни сили във всяко парче територия по всички континенти.

2. Варианта „Нежният Миша“: „Взимайте си всичко бесплатно! Територията на самия Съветски съюз ни устройва напълно, все едно, ще ни остане една шеста от сушата“. Известно е, че по-късно този вариант плавно прераства във варианта „Нежният Боря“ — „Стига ни територията на Русия“.

Не знаем кой точно от генералите от външното разузнаване на КГБ тогава е влизал в ръководното ядро на управляващата мафия, на кого от тях се е наложило да избира между тези два варианта от стратегията на съветското ръководство. Но след като донякъде сме наясно с тази пасмина (а всички чекисти си приличат като че са ги клонирани от един образец!), можем с пълна увереност да заявим, че ако е било възможно съветското господство над Източна Европа да се задържи с цената на каквито и да било усилия и жертви, те със сигурност щяха да рискуват. Биха покрили Европа с трупове, но щяха да постигнат своето.

ЧАСТ I

КРИМИНАЛНИЯТ БИЗНЕС

Тайните в Първо управление на КГБ (външното разузнаване) са повече, отколкото във всички останали десет управления, взети заедно.

Според елементарната логика например главен във външното разузнаване би трябвало да е Първи отдел, който се занимава с разузнаването в САЩ. Съответно и повечето хора в ръководството на разузнаването би трябвало да са свързани с този отдел.

На второ място биха могли да са онези разузнавачи, които са работили срещу европейските страни, членки на НАТО.

И чак накрая на тази общност да са специалистите по страните от третия свят.

Всъщност е точно обратното — дълго време в ръководството на разузнаването доминира така наречената „южноазиатска мафия“ (този термин не е измислен от мен, той се употребява от самите разузнавачи, уж на шега). Имат се предвид разузнавачите, които работят в Индия, Иран, Пакистан и други подобни южни страни. За родоначалник на тази „мафия“ е смятан легендарният генерал Яков Медяник. Той е резидент на КГБ в Индия, после става началник на съответния отдел и накрая заема поста заместник-началник на Първо главно управление. Истинският разцвет на „южноазиатската мафия“ настъпва по-късно, когато председател на КГБ става Крючков.

На 8 януари 1989 година Крючков назначава за началник на Първо главно управление Л. Шебаршин, бивш резидент в Индия и Иран. През декември 1991 година начело на разузнаването застава друг „изтоковед“, Евгений Примаков. През януари 1996 година началник на разузнаването става отново „изтоковед“, този път кадровият разузнавач В. Трубников, бивш резидент в Индия.

И едва през май 2000 година идва краят на властта на „южноазиатската мафия“ в разузнаването: за директор на СВР (Службата на външното разузнаване на Руската федерация) е назначен С. Лебедев, представител на европейското направление, който преди

това е работил в Германия. „Южноазиатската мафия“ управлява разузнаването единайсет години. При това какви бурни години! Министър-председателите се сменят като носни кърпички, за началници на КГБ-ФСБ се изреждат десет души, а „изтоковедите“ си стоят непоклатими като скала. Налага се разузнавач от германския отдел на ПГУ да стане президент на Русия, за да премине ръководството на разузнаването в ръцете на европейското направление.

Що се отнася до бойците на невидимия фронт, които работят в САЩ, те си шпионират, както са шпионирали и преди. Тяхната работа е да се трудят, пък другите нека получават генералски звезди! Дори в собственото им разузнаване отдавна не ги назначават за шефове, а какво остава за министър-председатели или министри на отбраната.

На какво се дължи тази завидна издръжливост на „южноазиатската мафия“, в какво се състои силата ѝ, та чак толкова да не може без нея? Правилно поставеният въпрос до голяма степен съдържа и отговора. Нека поставим въпроса така: какво толкова ценно има в Южна Азия, което го няма на други места? И отговорът ще изплува от само себе си: ХЕРОИН.

В страните от Южна Азия има много евтин хероин, а в Европа — много пари в твърда валута. Помежду им е територията на СССР (ОНД).

Защо „южноазиатската мафия“ в разузнаването все пак отстъпва първенството на „европейската“? В наркотърговията най-голяма печалба получават онези, които са на самия край на веригата, по-близо до наркоманите и техните пари. Освен това в Южна Азия, освен хероина няма нищо ценно. А в Европа, освен търговията с наркотици можеш да печелиш и от цветни метали, нефт, газ и прочее. У нас външната търговия винаги е била контролирана от разузнаването.

Има свидетел на престъпленията, вършени във ФСБ — това е бившият офицер от централния апарат на Службата Александър Литвиненко. В интернет има негови книги, затова ще припомня само един епизод. Пряк шеф на Литвиненко е генерал Хохолков. Той оглавява УРПО (Управление за разработка на престъпни организации) — така навремето се нарича управлението на ФСБ за ликвидиране на ненужните за управляващата върхушка хора. Освен това по-рано Хохолков е служил в КГБ на Узбекистан, преди да рухне Съветският

съюз. Връзките му в Средна Азия са се запазили, затова точно той е пращан на срещи с едри наркодилъри по тези места.

В Афганистан има несметни запаси от хероин, трябва само да се прокарат каналите за трафика на този ценен продукт в Европа. И тук важна роля играят питерските чекисти, ненапразно Петербург е смятан за прозорец към Европа.

Както при почти всичко, което се върши сега у нас, и тук началото е положено много преди „победата на демокрацията“. Тъй че ще започнем отдалеч.

Всяка нелегална групировка, която в наши дни се бори с оръжие за каквато и да е благородна цел (национално освобождение, построяване на социализма, истинна вяра) — се снабдява със средства с помощта на търговията с наркотици. Опитайте се да намерите поне едно изключение от това правило!

Разликата между КГБ и разните самодейни нелегални организации е в това, че КГБ действа по-професионално, с по-фини методи — затова и практически никога не е разкриван. Основната тънкость при чекистите е, че цялата мръсна работа се върши само от чужди ръце! За тази цел по съветско време са били използвани разузнаванията на братските социалистически страни. Ако трябва да се достави експлозив на ирландските бойци, изпращат чехословашки (примерно) разузнавачи. Ако ги хванат, нашият КГБ си остава чист: „Чехословакия е суверенна страна, не можем да й нареждаме!“

За подобни задачи между братските спецслужби съществува определена специализация по региони и дори по вид дейност. Например българите били смятани за големи майстори, ако трябва да пречукат някого в империалистическия лагер. Пак те снабдявали палестинските бойци с всичко необходимо. Освен това западни източници сочат, че българското разузнаване е участвало в транзита на наркотици от страните в Близкия изток до Европа. А великият Съветски съюз отново няма нищо общо!

Разбира се, на Запад отдавна са наясно с тези механизми. Но можем ли да обвиняваме европейските политици, че се страхуват да предявяват излишни претенции към държава, която разполага със сто хиляди танка и ракетноядрен „щит“? Горедолу същата ситуация е и сега, само че днес атомното оръжие е в „демократична Русия“.

А сега за Големия хероинов път по същество. В различно време различни региони на Азия са били основният доставчик на хероин. Сега главният поток идва от Афганистан. Когато през 1979 година ограничен руски контингент започва да оказва братска помощ на Афганистан, нашите военни първи се сблъскват с този прекрасен продукт и го оценяват по достойнство. Докато редовите войници само намаляват постоянния стрес с него, техните командири тутакси проумяват, че този прах, който в Европа струва не по-малко от сто хиляди долара за килограм, в Афганистан може да бъде купен свободно за десет хиляди. А пък ако имаш автомат, може да е и безплатен!

В Афганистан от самото начало цялата власт принадлежи не на командването на Четиридесета армия и съвсем не на „демократичното правителство“, а на чекистите от Осми отдел на външното разузнаване. Има свидетелства на военни, че „президентът“ Бабрак Кармал не можел дори да отиде в друг град без разрешението на представителя на КГБ в Афганистан.

Естествено, именно чекистите се заемат с прокарването на маршрутите за доставката на хероина в Западна Европа. Още повече че тогава границата е заключена и само те имат ключ.

Във вестник „Стрингер“ на Коржаков излиза серия статии по този въпрос. Там има и много долнопробни лъжи, но тези статии са написани с познаване на материята. Според „Стрингер“ сега има три вида доставки на хероин от Афганистан.

1. Неорганизирана, масова търговия на наркотици. Сега цяла Средна Азия живее в мизерия, затова се намират много желаещи да се доберат до Афганистан, да купят там няколко грама хероин и да го вкарат в собствения си стомах, като рискуват да умрат в мъки, ако „контейнерът“ се спуска. Има и други подобни начини... Милицията старателно издирва такива и ги вкарва зад решетките, ако не могат да се откупят.

Кой знае защо, на таджикската полиция хич не ѝ харесва, когато пренасят не хероин, а по-слаби субстанции. „Стрингер“ го обяснява с това, че наркоманите не се пристрастяват толкова към „субстанциите“. Президентът Рахимов не може да допусне такова безобразие!

Въпреки че с този тип наркобизнес се занимават тълпи от хора, общата маса на докарания наркотик не е голяма. Веднъж седмично

през Москва минава влак от Таджикистан — дори ако всички в него носят по няколко грама, все едно, ще се получат броени килограми. Може би затова властите се отнасят твърде снизходително към такива „наркотърговци“ — хем не са сериозна конкуренция, хем населението се спасява от гладна смърт.

2. Голямо значение има „бизнесът“, с който се занимава таджикският режим, т.е. президентът Рахимов и семейството му. Таджикското ръководство също използва железопътния транспорт: превозват хероина във вагоните с памук. Семейството на Рахимов държи пълния монопол за износа на памук — цялата република е длъжна да му продава памука си на цената, определена от него.

3. Основният начин, по който се доставя преобладаващото количество наркотици, е военната транспортна авиация. Това е единственият вид транспорт, който не се преглежда от никоя митница. Затова спокойно доставят хероина от Таджикистан направо на военните летища в Подмосковието. В „Стрингер“ намекват, че мафиотските групировки в Прибалтика прехвърлят наркотиците в Европа със съдействието на режима на Путин.

Има свидетелства, че когато Германия се обединява, а руските войски още не са се изтеглили от бившата ГДР, транспортната авиация е превозвала хероина направо от Афганистан до военните летища на ГСВГ (Групата на съветските войски в Германия). А разпространението им оттам из цяла Европа вече не е никакъв проблем.

За един курс транспортният самолет превозва около тон хероин. Това е проверено: когато един полковник от таджикската армия организира бунт, не се сдържал и завзел на летището вече готов за полет до Русия самолет. В него намерил 900 килограма хероин. Краят на този полковник бил много лош и съвсем скоро след това.

Обърнете внимание, че почти всички военни, направили мълниеносна кариера при Елцин, първо, са воювали в Афганистан, и второ, имат връзка с авиацията или с въздушнодесантните войски. Това са Шапошников, Руцкой, Грачов, Лебед.

Сега можем да обобщим. „Стрингер“ дава следната оценка на обема на наркопревозите от Афганистан: 300–400 тона хероин на година. Тези числа е посочил един от афганистанските полеви командири, т.е. достатъчно компетентен по темата специалист. Което

носи доход не по-малко от 25 милиарда долара на година. Разбира се, всичко това са съвсем груби пресмятания, но нас ни интересуват само приблизителните числа. Оказва се огромна сума, съпоставима с приходите от търговията на Русия с нефт.

Освен в Афганистан наркотици се произвеждат и в други региони на света. Разбира се, нашите чекисти не са могли да пропуснат и тези източници на валута! Няма да ги разглеждаме подробно, само един малък пример.

Пазарът в САЩ е напълно наситен с колумбийски кокаин — да се внася там хероин от Азия е безсмислено. Но нима най-богатата страна на света може да се остави без внимание!

Във вестник „Версия“, също близък до чекистките кръгове, се появява следната гневна дописка: покрай мексиканските брегове мирно си плавало наше рибарско корабче. Екипажът — от руснаци и украинци, флагът — на Белиз (има такава страна). Изведнъж го напада американската морска охрана, взема го на абордаж и при обиска откриват дванайсет тона кокаин (примерно, за един милиард долара). И сега нашите ще ги съдят за нищо, всеки ще получи значителна присъда. Че те откъде да знаят какво карат в трюма си?!

Въпросът е кога нашите чекисти се захващат с търговията с наркотици. Жалон в историята на световната търговия с наркотици е началото на войната в Афганистан през 1979 година. Но КГБ започва всичко това много по-рано.

В един американски сайт открих, че през 1970 година полковникът от българското разузнаване Стефан Свръдлев бяга на Запад. И разказва как е участвал в транспортирането на наркотици от Близкия изток до Европа. Всичко подробно: кои български фирми са се занимавали с това и така нататък. Придобитата по този начин валута „изпират“ с помощта пак на българската авиокомпания БГА „Балкан“ и я превеждат в Швейцария. Което навежда на мисълта откъде се взема днес огромният доход във валута на нашия „Аерофлот“ При тях в самолета има 10 пътници, а те ще напишат 200 и ще внесат „печалбата“ в банката.

Интересна е датата на това бягство: 1970 година. Тогава Брежнев все още е свеж като краставичка и целият партиен апарат е в силата си. Андропов ръководи КГБ само от три години и изцяло се подчинява на партията. Естествено, българското разузнаване не би направило нищо,

което би могло да огорчи по-големите съветски братя. От страна на КГБ по това време също не би могло да има несанкционирани отгоре действия. Остава единственият извод: всички подобни операции на спецслужбите по принцип се провеждат с одобрението на партийната върхушка. А в края на 70-те години нашите чекисти вече плюят на партията и правят каквото си поискат.

Впрочем за американските сайтове: обществеността в САЩ е сигурна, че ЦРУ се занимава с превоз на кокаин и контролира от 50 до 70 процента от американския пазар. За това се говори съвсем спокойно, като за най-обикновено нещо.

Връзки с КГБ се проследяват и при редица престъпни босове. В началото на 90-те години в Москва доминира обединената групировка на „ореховските“ и „солнцевските“ мутри, оглавявана от Сергей Тимофеев (Силвестър). Това е мощна международна мафия с филиали в много страни. За лидер на Солнцевското братство се смята бившият съратник на Силвестър Сергей Михайлов (Михас).

Началото на биографията на Михас не е съвсем типично за такъв едрокалибрен престъпник. Той започва кариерата си с курсове за салонни управители с английски език, а след като ги завършва, шест години работи като сервитьор в ресторант „Съветски“. По това време подобна работа, свързана с обслужването на чужденци, означава задължително сътрудничество с Втора служба в Московското управление на КГБ (тогава то се смята за по-престижно от това да си доносител на Пета служба, която следи инакомислещите). След това прибират Михас за дребно мошеничество — получава само 3 години условно, но му се налага да се раздели с отговорната работа по обслужването на чужденци. Тогава той се захваща с разнообразен криминален бизнес — и преуспява.

При Вячеслав Иванков (Япончик) няма нищо интересно, освен че е прочут като криминален бос в престъпния елит. Прибират го през 1981 — осъден е на 14 години. Иванков спокойно излежава присъдата си, когато внезапно през 1990 година става крайно необходим на свобода — и тогава множество високопоставени особи започват да молят за предсрочното му освобождаване: мотивират се с „крехкото му здраве“. Освен Йосиф Кобзон, който по онова време ходатайства за всички известни бандити, за освобождението на Иванков прави две депутатски запитвания и Святослав Фьодоров, за същото моли и

правозащитникът Сергей Адамович Ковалъов. В резултат на всичко това на 5 ноември 1991 година Иванков е пуснат от затвора. И още на 29 февруари 1992 убива двама души в московски ресторант (третият остава жив само защото куршумът засяда в пачка банкноти). Някакви турски строители искали да стигнат без опашка до гардероба или пък не пуснали там великия Япончик (показанията на свидетелите се разминават).

Иванков е принуден спешно да бяга в чужбина — помагат му да се добере до САЩ. Американските власти не дават визи на престъпници, но Иванков е пробутан като „помощник-режисьор“ в снимачната група на Ролан Биков — и още през март 1992 година се оказва в Щатите като член на тази група. По-нататък всичко е по-лесно — фиктивен брак с американка и перспектива за жителство в джоба.

В трудни моменти най-неочаквани хора се притичват на помощ на московските бандити... Установени са случаи, когато чекистките структури са давали пари за проекти на Ролан Биков (съвсем благородни, като например филми за деца и т.н.). Кобзон пък има чисто делови отношения с тези гангстери.

Как този оскотял след десет години в затвора необразован престъпник, който за няколкото години, прекарани в Америка, не научава и една дума на английски, изведнъж става върховният лидер на „руската мафия“ в цялото западно полукълбо? Разбира се, Япончик не е истинският бос на мафията — в Америка го ползват най-вече като плашило, за да изстискват пари от наши предприемачи, установили се в САЩ. Особено от онези, които са се налупали до пръсване в родината си, а после са избягали.

През юни 1995 година Вячеслав Иванков е арестуван от американските власти за изнудване за няколко милиона долара на руски бизнесмени от „Чари банк“ (след като обрала вложителите на банката, те избягали в САЩ).

На фона на Иванков дори Михас изглежда истински интелектуалец. Той действително се занимава с едър бизнес. Правителството на Коста Рика назначава Сергей Михайлов за свой почетен консул в Москва (през февруари 1994 година). Той има дипломатически паспорт — какво по-хубаво за един бандит. Михас става близък приятел с президента на Коста Рика и се кани да внася банани от Централна Америка в Русия. Но този бизнес не му потръгва

— явно негови недоброжелатели от руските спецслужби са изтълкували превратно желанието му да снабдява жителите на Русия с плодове. Избухва скандал, правителството на Коста Рика е принудено да анулира „почетното консулство“ на Михас. Сред пострадалите са още стотина-двеста бандити от различни страни, на които това високо звание също е отнето.

Масовото изстребване на московски мутри в средата на 90-те също е дело на спецслужбите. За самите бандити това не е тайна — в интервютата си от затвора Иванков директно обвинява чекистите за убийството на всичките си приятели. Това не бива да се разбира буквално — че ченгетата и хората от ФСБ сами стрелят и взривяват (разпространяват се и легенди от типа на „Бялата стрела“^[1]) — не, с тази мръсна и опасна работа се занимават други бандити, които чекистите превръщат в свое оръдие. И този престъпен „специален отряд“ се оглавява от прочутия Ося — Сергей Буторин.

В началото Буторин служи като прапорщик в Строителни войски, после в края на 80-те се уволнява и работи като охрана и бияч в едно московско заведение. Там той се запознава с мутрите и се заема с по-сериозна работа в ореховската групировка на Сергей Тимофеев, като не след дълго става един от най-влиятелните бригадири (въпреки че никога не е бил в затвора).

Та този бивш прапорщик от Строителни войски (възможно е обаче и да е изпратен при бандитите офицер от специалните служби) унищожава почти целия криминален елит в Москва. Естествено, не го прави лично, а с помощта на привлечени за тази работа килъри от бившите специални части. Излиза, че ударът по гангстерите от „московския клан“ на КГБ сякаш е нанесен отвътре.

Интересно е, че отначало Буторин премахва не прекия си шеф Силвестър, а главатарите на други банди — затова мутрите дълго време не могат да схванат какво става. При това професионалистите от спецчастите си знаят добре работата — те не просто унищожават престъпните босове, но и го правят така, че подозрението да падне върху друг. Ако с някой бандит няма конфликти, не го пипат — чакат да се появят.

Първи са премахнати „бауманските“ гангстери, начело с Валерий Длугач (Глобуса) — през април 1993 година. След това са убити братята Квантришвили (а другарят им Кикалишвили бяга в САЩ). И

чак през септември 1994 година идва редът на самия Силвестър. След което Буторин избива почти всички видни бандити и бригадири от собствената си Ореховска групировка, като завзема властта в нея. С всички финанси на ореховците се разпорежда съратникът на Силвестър Григорий Лернер (а това са стотици милиони долари). Той е в чужбина, но бойците на Буторин го спипват и там и започват да го притискат, за да изтръгнат от него тези милиони. Не се знае как би завършило това за Лернер, ако през май 1997 година не го бяха прибрали за мошеничество в Израел.

Буторин има няколко бригади от килъри:

1. „Одинцовските“ начело с Дмитрий Белкин.
2. „Медведковските“, водени от бившия старши лейтенант от КГБ Григорий Гусятински, преди да го убият в Киев през 1995 година. На мястото му идва Андрей Пилев, много близък съратник на Буторин.
3. „Курганските“ — двацетина бивши бойци от спецчастите и ченгетата от град Курган. Най-известният сред тях е Александър Солоник, който при опит за арест застрелва няколко милиционери, а когато все пак го тикват в затвора, успява да избяга оттам (през лятото на 1995 година).

Главният килър на Буторин обаче изобщо не е Солоник (в тази банда той по принцип не изпъква с нищо), а бившият командос от морската пехота Александър Пустовалов по прякор Войника (най-малко 30 трупа). Порядките в тази банда на Буторин са доста своеобразни. „Новите ореховски“ изцяло се отказват от всички апашки закони и традиции. Нещо повече, Буторин забранява да бъдат приемани в бандата хора, които са били в затвора или имат криминално минало — първо се вземат бойци от спецчастите, като се предпочитат онези от тях, които са били в Чечения. Задействани са и военните окръжия в Москва, за да посочват такива ценни кадри — след това се запознават с тях и ги вербуват в бандата.

Всички мутри са задължени да водят здравословен живот: наркотиците са напълно забранени, има ограничения за алкохола и другите „излишества“. При това наказанието и за най-малкото нарушение е само едно: смъртна присъда, изпълнявана пред останалите бандити (събират ги специално за това, и то доста често). В бандата не е останал и помен от демокрацията на крадците, примерно „срещите“ — всяка присъда се определя лично от Буторин. За няколко

години на екзекуция е подложена значителна част от бандата — десетки мъже. И за да няма никакви изкушения, бандитите на Буторин са на твърда заплата, която не е прекалено голяма — една или две хилядарки на месец, при това не им се полагат премии за конкретните убийства. Тъй че огромните суми, които влизат в тази банда, изчезват неизвестно къде.

Унищожаването на криминалните босове в Москва продължава с пълна сила и през цялата 1995 и 1996 година. Едновременно с това „новите ореховски“ отнемат от други силови групировки рекета над московските предприемачи (с изключение на едрите олигарси, които не са лъжица за тяхната уста). Ако някой бизнесмен откаже, веднага го убиват, липсват всякакви заплахи и демонстрации на сила. В крайна сметка почти цяла Москва започва да плаща само на Буторин.

Има основания да се предполага, че Буторин избива момчетата си не само за затягане на дисциплината — възможно е с помощта на тези масови екзекуции той постепенно да се отървава от излишните свидетели. По негово нареждане в началото на 1997 година е убит Александър Солоник, който след бягството си от затвора се крие в Гърция (там е изпратен главният палач на Буторин). Има сведения, че по това време Буторин осъжда всички „кургански“ до един (уж искали да се отцепят), но просто не успява да ги ликвидира — внезапно бандата му е разгромена.

В продължение на няколко години Буторин върви към пълната власт над цяла бандитска Русия, но тъкмо когато почти е постигнал целта си, в един миг пропада.

През февруари 1997 година е сменен началникът на московското управление на ФСБ: свалено е протежето на Коржаков генерал Трофимов — двама от подчинените му са уличени в търговия с кокаин, което е и поводът за уволнението. Новият началник на Управлението на ФСБ в Москва става генерал Царенко, „човек на Лужков“. Работата е в това, че генерал Трофимов се заседава прекалено дълго на този пост — покровителят му, началникът на службата за сигурност на президента Коржаков, е изритан от Кремъл още през юни 1996 година.

Това е всичко — с него идва краят на бандата на Буторин. За два месеца са арестувани около дваисет мутри, останалите бягат в чужбина. През 1997 година някои са арестувани там и са предадени на Русия. Кой знае защо, тогава не пипат самия Буторин и най-близките

му сподвижници — той е арестуван чак през февруари 2001 година в Испания: там получава осемгодишна присъда за криминални прояви.

Странно защо в интернет не можахме да открием материали, в които да се прави връзка между тези две събития от февруари 1997 година: свалянето на генерал Трофимов и разгромяването на бандата на Буторин. Вместо това там се среща друга версия: на 23 януари 1997 година в Москва е убит коптевският бос Василий Наумов. И видите ли, именно това престъпление на групировката на Буторин било подтикнало министъра на вътрешните работи Куликов да вземе решението да приключи с тази банда: създаден е специален щаб, задействани са ОМОН, МУР, ФСБ и групата „Алфа“. За няколко години хората на Буторин са избили близо стотина мутри като Наумов от различни групировки, но това сякаш им е простено.

Всичко е много по-просто: Буторин безнаказано избива бандитските босове от „московския клан“, тъй като има чекистки „чадър“, докато човекът на Коржаков генерал Трофимов ръководи московското управление на ФСБ (от декември 1994 година). Още по-мощен „чадър“ за Буторин е Службата за сигурност на президента, докато неин шеф е генерал Коржаков. Тогава московските ченгета много страдат за своите бандити, но не могат да им помогнат с нищо.

Сега можем да предположим с доста голяма сигурност с кого президентът на Ингушетия Аушев е преговарял по онова време, за да не убиват приятеля му Кобзон: с генерал Коржаков, началника на Службата за сигурност на президента (а не с бандита Буторин — той е дребна пешка в тези игри).

Шабтай Калманович е единственият известен ни и вероятно пълноправен член на мафията на външното разузнаване на КГБ, който прекарва няколко години зад решетките. В тази категория не влизат олигарсите, които в последно време понякога попадат в затвора — те са чисто и просто доносници. Вярно, че има някои съмнения в това дали Калманович е пълноправен чекист — завършил е школа за разузнавачи, но най-вероятно не е бил офицер от разузнаването. Работата е в това, че в нелегалното разузнаване служат и агенти от голям калибър без присвоено звание — нещо средно между действителен кадрови сътрудник на КГБ и вербуван агент. Такъв щатен агент например е легендарният Николай Кузнецов, който през годините на войната е убивал немски генерали в тила на врага — той е

изключен за нещо от партията, затова не получава званието офицер от НКВД (Кузнецов е завършил само курсовете на НКВД за доносници през 1937 година — преди войната е разкривал „врагове на народа“). Калманович не само не е бил член на партията, той не е приет дори за пионер, тъй като родителите му са евреи, на които не било разрешено да напуснат СССР.

След като арестуват Калманович в Израел, той „изпява“ в контраразузнаването всички подробности от шпионската си дейност.

Роден е в Каунас (Литва). През 1971 година завършва местния Политехнически институт. По съветско време във висшите учебни заведения рядко попадат младежи, които не са комсомолци, освен това за евреите са въведени тайни ограничителни квоти. Как младият Калманович е успял да преодолее всички тези бариери, си остава негова малка тайна.

КГБ на Литва е тясно свързан с външното разузнаване. Този факт има пряко отношение към биографията на Калманович: веднага след завършването на института той попада в школата за разузнавачи към Главното разузнавателно управление (ГРУ) — официално уж го взимат за една година в казармата, но това е само прикритие. Такава е обичайната практика: след гражданския ВУЗ една година обучават бъдещия сътрудник на външното разузнаване в закрыта спецшкола (това всеки път е придружено с легенда, че човекът е в много далечна командировка или нещо подобно). След което цялото семейство Калманович получава разрешение да отпътува за Израел, на което напразно се е надявало дълги години — и напуска СССР. Тоест Калманович не просто е взет във външното разузнаване, а попада в най-елитната му нелегална структура. Това е и най-рискованата разновидност на шпионажа, без всякакво прикритие под формата на дипломатически паспорт (това означава, че ако те хванат — отиваш в затвора)!

На всеки кадровик от всяко съветско учреждение би се изправила косата, ако зърне анкетите на Калманович — не стига, че родителите му са евреи, ами отгоре на това и „отказници“ — подали заявление за изселване в чужбина и получили отказ! Но спецификата на външното разузнаване е точно в това, че там могат да плюят на всички инструкции и указания, ако е в интерес на работата. Дори напротив — колкото по-лоша е кандидатурата според съветските

представи, толкова по-добра е тя за нелегалното външно разузнаване! Като цяло КГБ е най-антисемитската организация в СССР, но външното разузнаване без никакво колебание се възползва за целите си от „еврейската вълна“ в емиграцията. Там работят хора без предразсъдъци — неслучайно точно те започват перестройката и погребват социализма в страната.

През първите три години в Израел Калманович не прави нищо за съветското разузнаване. За нелегалните това е обичайна практика: трябва да свикнеш, да изчакаш местното контраразузнаване да престане да се интересува от новите емигранти от Съветския съюз. Това не са изгубени години — агентът постепенно подбира и се внедрява в среда, в която може да събира нужната му информация. Така и Калманович, започнал кариерата си като прост колхозник в кибуц, постепенно научава иврит и английски и успява да попадне в партийния апарат на управляващата по това време в Израел партия „Авода“, където се сдобива със сигурни връзки в израелския елит. През 1975 година агент „Крие“ (това е псевдонимът на Калманович) се свързва с резидента и започва работа — първо в ГРУ, после в КГБ. Това се е случвало и друг път — външното разузнаване на КГБ е можело да вземе за себе си перспективен агент на ГРУ.

Скоро Калманович, освен в КГБ започва работа и в Мосад, тоест става нещо като двоен агент — във всеки случай, съдът го обвинява в „опит да се внедри в спецслужбите на Израел“. Тук се налага да поясним: истинският двоен агент мами и ДВЕТЕ спецслужби, за които работи, но това се случва рядко. Най-вероятно Калманович просто е позволил Мосад да го вербува с благословията на нашето разузнаване.

Скоро той напуска Израел и се захваща с бизнес в страни от Южна Африка. Открива щастието именно в Южна Африка! Веднъж попаднал там, престава да събира секретна информация, затова пък забогатява с приказна бързина. Самият Калманович обяснява успехите си в бизнеса така: запознава се с президента на Ботсуана и развива бурна дейност в тази страна — строи къщи, едва ли не с хиляди, стадиони и какво ли не. Но като че ли най-много преуспява в изграждането на ферми за развъждане на крокодили.

Това, естествено, са просто приказки: трябва да отглеждаш крокодили и да им дереш кожата поне сто години, за да натрупаш 15–20 милиона долара, колкото са открити у Калманович, когато го

арестуват. В Южна Африка има само една стока, с която можеш да спечелиш тези пари за кратко време. Единствено контрабандата с диаманти, която носи сто милиона долара на година, прави този район привлекателен за чекистката мафия — и точно затова са преместили Калманович от Израел в Ботсуана. По-късно той се прехвърля в друга република от този регион — в Сиера Леоне, и става почетен консул там.

Но Калманович не се закотвя в Южна Африка: той има офиси в Германия и Франция, замък в Ница, лети из целия свят със собствен самолет. Всичко това пропада през лятото на 1987 година, когато е арестуван за първи път в Англия. Тогава го пускат под гаранция, но той, незнайно защо, не бяга и през декември 1987 година е арестуван като съветски шпионин вече в Израел.

Там му предлагат съдебна сделка, както е прието на Запад: ако се признае за виновен, ще получи девет години затвор, без да бъде съден. А ако се заинати, ще има съд, на който ще получи единайсет години! На Калманович не му се ще да поема риск дори и с двете допълнителни години (изглежда са го притиснали здраво), тъй че получава своите девет години в замяна на пълното признание.

Лежи в израелския затвор при изключителен комфорт, разрешават му дори да вкарва момичета. Заради тези привилегии по-късно пращат зад решетките самия началник на затвора. Мнозина от най-влиятелните фигури първо в Съветския съюз, а след това и в демократична Русия се заемат да ходатайстват за предсрочното освобождаване на този боец от невидимия фронт. В интернет има цели списъци — за Калманович отправят молби буквално ВСИЧКИ: министърът на вътрешните работи на СССР Б. Пуго, съветникът на президента на СССР Евгений Примаков, самият президент Горбачов, вицепрезидентът на СССР Янаев, вицепрезидентът на Русия А. Руцкой. Йосиф Кобзон специално посещава Израел, за да настоява за освобождаването на Калманович. Художникът и патриот Иля Глазунов обещава да нарисува портрет на премиера Шамир, а вместо хонорар моли да пуснат Калманович (тогава Глазунов прочита фамилията му от листче — самият той не го познава). Владимир Спиваков обещава на министър-председателя Рабин да изнесе безплатен концерт в Израел, ако... и така нататък!

Според самия Калманович основният борец за неговата свобода все пак е бил приятелят му Йосиф Кобзон — той организира всички тези ходатайства. Калманович с гордост подчертава, че в неговия затвор е имало и други съветски шпиони, но за тях никой не е ходатайствал.

Но каква е причината, защо на чекистката мафия толкова ѝ е притрябвало да освободи този провалил се шпионин, който отгоре на това си е признал всичко и се е разкрил докрай? Можем да допуснем следната версия: Калманович си признава пред израелското контраразузнаване само за шпионажа против Израел от началния период на кариерата си. А всички подробности и схеми от криминалния бизнес, с които се е занимавал след това, оставя за себе си — това е неговият капитал и в буквалния (банковите сметки и кодове), и в преносния смисъл.

Въпреки цялата суматоха около него израелското правителство дълго време не се поддава на никакви уговорки: Калманович е освободен „поради здравословни проблеми“ чак през март 1993 година, след като прекарва в затвора почти шест години. Има данни, че заради това дългоочаквано събитие руското правителство е било принудено да направи сериозни отстъпки на Израел по въпросите на миграционната политика (да пусне последните останали „отказници“ или нещо от този род).

По-нататък около Калманович няма нищо особено за разказване. След освобождаването му двамата с Кобзон основават фармацевтична фирма (мафията обича този бизнес, тъй като ѝ предоставя достъп до синтетични наркотици). Но по някаква причина не успяват да порботят по-дълго заедно. Калманович не става едър олигарх, но има достатъчно, за да живее, дори си купува два баскетболни отбора — първо литовския „Жалгирис“, после женския отбор в Екатеринбург.

Фактът, че той е от московския клан, не подлежи на съмнение: занимава се със строителство в Москва, поддържа контакти с Лужков и с най-авторитетните московски бандити. През 2002 година главният солнцевски бос Михас например присъства на сватбата на дъщерята на Калманович в Израел (Калманович е голям патриот по отношение на Израел и си запазва гражданството от тази страна).

Борис Бирщайн от фиктивната фирма на КГБ „Сеабеко“ е по-значителна фигура. Той също като Калманович е роден в Литва. През

1977 година емигрира в Израел, но не остава там дълго — разгръща мащабен бизнес в Западна Европа. През 1982 година в Швейцария се появява фирмата „Сеабеко“ (понякога се среща и вариантът „Сибеко“). През 1984 година са регистрирани филиали на фирмата в Канада и Хонконг, а Бирщайн е назначен за директор на филиала в Хонконг.

Пикът в дейността на Бирщайн е в началото на 90-те години: тогава цели републики от разпадналата се съветска империя попадат за известно време изцяло в негова власт. Всичко започва в Молдова: в края на 1990 година Бирщайн се появява там за първи път и за кратко време просто я „приватизира“ — през 1991 година за президент на Молдова е избран Снегур, протеже на Бирщайн.

Това е бедна република и в нея практически няма нищо за разграбване от едра акула от калибъра на Бирщайн. Изглежда това са били чисто политически игри от страна на чекистката мафия. Именно Бирщайн допринася за провала на обединението на Молдова и Румъния, което изглежда просто неизбежно (в двете страни живее един и същи народ). Молдова остава задълго плацдарм на Бирщайн по време на експанзията му към страните от ОНД.

През ноември 1990 година се случва друго нещо, което е пряко свързано с дейността на Бирщайн: по заповед на председателя на КГБ Крючков на работа в апарата на ЦК на КПСС е командирован полковник Леонид Веселовски от външното разузнаване. Поверена му е отговорна задача: да участва в тайна операция по източването на партийни (т.е. държавни) средства във фиктивни фирми на КГБ на Запад.

В чекистката мафия има стотици такива полковници, но полковник Веселовски е известен с това, че след победата на демокрацията през август 1991 година става фактически единственият разкрит участник в тази грандиозна операция — налага му се да дава показания пред Комисията за разследване на престъпната дейност на КПСС. Но защо за тази показна разправа е избран точно той?

Първо, в този период чекистите и доносниците демократи правят каквото могат, за да прехвърлят всичко върху КПСС — и преувеличават значението на апарата на ЦК на КПСС в операцията по източването на парите на Запад. И второ, изглежда Веселовски е сред съмишлениците на пучиста Крючков, заради което е пострадал.

Впрочем не е пострадал чак толкова много — след уволнението си от органите заминава за Швейцария и сега се занимава с бизнес в една от чекистките фирми там.

Да се върнем към Бирщайн: през есента на 1991 година Веселовски изброява в показанията си онези „чужди“ фирми, които е наблюдавал — сред тях е и „Сеабеко“. Той се среща с Бирщайн скоро след като е назначен в апарата на ЦК на КПСС в началото на 1991 година.

„Сеабеко“ е една от малкото фирми, за които се знае с абсолютна сигурност, че са проект на външното разузнаване на КГБ. Не е чудно, че Бирщайн развива бурна дейност в бившите съветски републики. След Молдова „приватизира“ Киргизия — през есента на 1991 година той изведнъж става най-добрият приятел на президента Акаев. Главното богатство на Киргизия са златните находища, които Бирщайн получава с правото еднолично да се разпорежда с тях. Той разработва някои мини сам, други дава на концесия на разни съмнителни чужди фирми. По това време личният му самолет превозва тонове киргизко злато до швейцарските банки. Не е известно нито точното количество на изнесеното злато (приблизителната оценка е около сто тона), нито на кого са платили за него (до държавните структури на Киргизия на практика не стига нищо).

Но само след две години Киргизия внезапно се измъква от властта на Бирщайн (и там той се е водел „съветник на президента“) — през декември 1993 г. киргизкият парламент внезапно е възмутен от тази афера и сваля от поста му министър-председателя Т. Чингишев. Тогава фирмата „Сеабеко“ е изгонена от страната.

Най-голямото постижение на Бирщайн през онези години е, че успява да сложи ръка на цяла Украйна! През януари 1993 година по нареждане на президента Кучма започва да се реализира новият проект на Бирщайн: създадена е държавна компания, наречена Акционерна група „Украйна“.

По онова време в Украйна посрещат Бирщайн с такова уважение, сякаш е държавен глава, само дето не строят почетния караул. Президентът Кравчук и премиерът Кучма строго следят всичко да върви без всякакво забавяне при оформянето на документите — всички необходими лицензи и разрешителни са подписвани начаса.

Бирщайн веднага установява най-близки приятелски отношения с началника на Службата за сигурност на Украйна Евгений Марчук.

Тук името напълно съответства на съдържанието — в този концерн са включени всички най-значителни държавни предприятия на Украйна, чиято продукция се изнася на Запад: всички големи металургични комбинати (Донецкият, Запорожкият, Криворожкият), всички заводи за производство на азотни торове и т.н. Това обединение получава и всички възможни данъчни и митнически отстъпки!

През 1993 година на Запад е продадена разнообразна продукция за 180 милиона долара, внесените в Украйна западни стоки са приблизително за същата сума. Защо в тази търговия украинското правителство не е могло да мине без Бирщайн? Защото е трябвало не само да се продава и купува (в това няма нищо сложно), но и да се разграби цялата печалба от държавните предприятия! А тук не са могли да се справят без голям специалист...

През есента на 1993 година сладкият живот на Бирщайн в Украйна приключва. Той претърпява пълно поражение в Русия: през октомври 1993 година е потушен „бунтът Руцкой-Хасбулатов“. Тогава Бирщайн се откроява като „човек на Баранников“. Знае се, че министърът на сигурността Баранников е уволнен от президента Елцин през юли 1993 година (формално — за подкупи от Бирщайн!), след което открито минава на страната на Върховния съвет. В резултат през октомври 1993 година Баранников се оказва в затвора, а Бирщайн е принуден да бяга от Русия в Украйна. Министър-председателят Черномирдин изисква от украинското правителство да прекрати сътрудничеството си с Бирщайн.

Украйна е прекалено зависима от доставките на руския газ и нефт, за да се кара с Кремъл, затова през 1994 година на Бирщайн му се налага да напусне страната. По същото време е помолен да напусне и Киргизия, остава му само Молдова.

Но и там не му позволяват да се заседава задълго: през 1996 година неговият човек, президентът Снегур, губи изборите. Фирмата „Себеко“ е ликвидирана — в началото на 1997 година Бирщайн продава акциите на фирмата „Себеко-Молдова“ на американците и напуска Кишинев. Сега май се занимавал с някакъв медиен бизнес в САЩ.

В Русия Бирщайн не успява да се закрепори дори за кратко въпреки мощния си чадър — Министерството на сигурността. По това време Бирщайн енергично се опитва да прокара пред руското правителство проекта за създаването на националната акционерна компания „Рус“ по примера на ръководената от него компания „Украйна“ — за износ на метали и т.н. През май 1993 година министър Баранников организира на вилата си среща на Бирщайн с президента Елцин (тази историческа среща е спомената в мемоарите на Елцин). По това време Баранников открито представя Бирщайн като суперагент от външното разузнаване на КГБ, захванал се с бизнес по поръка на Родината. Два месеца след тази „среща на върха“ Баранников е уволнен от правителството. За Бирщайн победата на „семеенния клан“ през октомври 1993 година означава крах на всичките му грандиозни планове, при това не само в Русия.

Няма и капка съмнение, че Бирщайн принадлежи именно към „московския клан“ на КГБ: той е тясно свързан с московските бандити. Особено близко е приятелството му със солнцевските мутри: през 1994 година Михас получава от него кредит на стойност 150 милиона долара. По данни на белгийската полиция създадената по това време в Белгия фирма МАВ-International, основана от лидерите на „Солнцевските“ Михайлов и Аверин, получава буквата „В“ от фамилията на третия си основател — Бирщайн.

Аркадий Гайдамак винаги е работил за кремълската мафия, тъй като в Африка нелегално е продавал оръжие от складовете „Разоръжаване“ (чрез верига фиктивни фирми). Тази персона е интересна и с това, че е свързана с разузнаванията на три страни: Русия, Франция и Израел. При това Гайдамак не е никакъв дребен агент, а има легални контакти на ниво ръководители на тези разузнавания.

Гайдамак е роден в Москва, но израства в Украйна. През 1972 г., когато е на 19 години, заминава за Израел, но остава в страната за кратко и се прехвърля във Франция. Там се захваща с преводачески бизнес: прави си фирма в Париж, където наети от него преводачи превеждат техническа документация и обслужват чуждестранни делегации. През 1982 година тази малка фирма внезапно разширява значително дейността си, а самият Гайдамак забогатява много и заживява в разкошна къща. Изглежда това е свързано с факта, че той

преминава към обслужването на съветски търговски делегации. През същата година френското контраразузнаване започва да подозира, че Аркадий Гайдамак работи за КГБ — викат го „за разговор“, но всичко се разминава (може би тогава е завербуван и става двоен агент).

Когато започва перестройката, Гайдамак изоставя преводаческия си бизнес и се захваща с търговия със Съветския съюз.

Но истинският му бизнес стартира през 1992 година, когато заедно с друг френски авантюрист (П. Фалконе) започва да продава оръжие в Ангола (първо продават там седем руски вертолета срещу нефт). За какво е нужен Гайдамак: в региони като този, които са под забраната на ООН, доставките на оръжие се осъществяват тайно, с помощта на мафията.

Анголците нямат пари, те се разплащат за оръжието с нефт и диаманти (по онова време добивът им е за половин милиард долара). Само през 1993–1994 година фирмата на Гайдамак внася в Ангола оръжие за 630 милиона долара, а гражданската война там продължава безкрайно дълго.

Другата анголска афера на Гайдамак е активното участие в погасяването на дълга на Ангола пред правителството на Русия. Историята е много подробно описана в интернет, ще посочим само основните резултати от тази съвместна далавера на Гайдамак и правителствата на Ангола и Русия. Целият стар анголски дълг е за 5,5 милиарда долара, от тях анголците заплащат с нефт 1,5 милиарда, но реално в хазната на Русия попадат само 160 милиона долара, всичко останало е разграбено от кремълската мафия (за анголския дълг в правителството конкретно отговаря първо А. Вавилов, след това М. Касянов). Нещичко остава и за президента на Ангола Душ Сантуш (сега той е сред 50-те най-богати хора в света).

На Гайдамак му върви по вода, докато правителството във Франция не се сменя. Тогава десните получават цялата власт и започват да разобличават правителствените афери на социалистите. През декември 2000 година са арестувани синът на президента Митеран и други съучастници на Гайдамак. Издадена е заповед и за неговия арест, но междувреме той успява да се прехвърли в Израел. Тогава синът на Митеран получава само 2,5 години условно за укриване на данъци. Първоначално го обвиняват, че е получил от Гайдамак подкуп от 1,8 милиона долара, но съдът приема обясненията

на младия Митеран, че това е „хонорар за консултации“. А в отговор на обвиненията за корупция президентът на Ангола заявява, че в страната му не съществува нищо подобно: „Дори в езика ни липсва думата корупция!“.

А сега за приятелството на Аркадий Гайдамак със спецслужбите. Преди да избухне този скандал, Гайдамак е едва ли не официалният представител на нашите СВР и ФСБ във Франция. Всички деликатни проблеми, възникващи във френските спецслужби във връзка с нашите, всеки път се решават чрез Гайдамак. Известни са най-малко два случая, когато Гайдамак е използвал връзките си с ръководителите на нашите спецслужби, за да помогне на френското правителство.

1. През 1995 година той помага да бъдат спасени двама френски летци, пленени от сърбите в Босна, заради което получава висшата награда на Франция — ордена „За заслуги“.

2. През 1997 година помага за освобождаването на четирима офицери от френското разузнаване, които проникват нелегално на територията на Чечения под прикритието на хуманитарна мисия и там са пленени от чеченските бандити за откуп.

Аркадий Гайдамак продължава и в Израел дейността си като посредник между специалните служби по всякакви деликатни въпроси. Още през 1998 година той прави нужното, за да получи израелско гражданство, и скоро създава в тази страна обща фирма заедно с бившия ръководител на Мосад Ятом. Гайдамак развива успешно сътрудничеството си с Мосад чак до наши дни. Работата е в това, че след като го изгонват от Франция, той подхваща доста специфичен бизнес в Казахстан — купува там няколко големи предприятия от урановата промишленост. Гордее се с факта, че в Казахстан за него работят 40 хиляди души. Анализаторите смятат, че по този начин правителството на Израел се е сдобило с възможността чрез Гайдамак тайно да получава суровини за атомната си програма.

Ангола е основният му, но съвсем не единствен клиент. Има сведения, че чрез судански посредници Гайдамак е снабдявал дори прочутата „Ал Кайда“! Скарва се за нещо с властите в Израел, които също започват да го „притискат“. През март 2005 година се опитват да запорират сметките му в една израелска банка, но той се оказва по-оправен от другите олигарси и успява в последния момент да

прехвърли своите 120 милиона долара в друга страна (общият размер на състоянието му се оценява на 800 милиона долара).

Сега ще преминем към бизнес партньора на Гайдамак Лев Леваев. Той е роден в Средна Азия — израства в еврейска фамилия в Ташкент. През 1971 година Леваев емигрира със семейството си в Израел. Тогава е едва на петнайсет години — отива в чужбина най-млад от всички чекистки бизнесмени. По принцип момчета на тази възраст стават информатори на КГБ много рядко, но винаги ще се намерят вундеркинди, които са способни да помогнат на органите — и Леваев е точно такъв самороден къс злато! Още 12-годишен, той успява да подхване частно предприемачество — спекула с дефицитни стоки на ташкентския пазар. При това от самото начало поставя този бизнес на широка основа — мащабите на Леваев изобщо не са детски. Достатъчно е да кажем, че той успява да си спечели началния капитал от 1000 рубли по хитър начин само за един ден (в този период това е средната работна заплата на един служител за почти цяла година!). Има сведения, че тогава само заминаването за Израел спасява това необикновено момче от затвора. Не го вкарват там не само защото е малолетно — изглежда, че бизнес способностите му са забелязани от чекистите, които точно тогава започват да разгръщат търговските си структури в чужбина (да напомним, че Средна Азия е „люлката“ на чекистката мафия).

В Израел Леваев започва кариерата си от най-ниското ниво, като шлифовчик в работилница за диаманти. Но по-късно у нас тръгва перестройката и към края на 80-те години той изведнъж забогатява невероятно много. Тогава бизнесът му обхваща цяла Африка — Леваев търгува предимно с диаманти, но и с други стоки: оръжие, нефт, злато.

За анализаторите отдавна не е тайна по какъв начин успява да се издигне толкова много: той помага на управляващата върхушка (отначало на Съветския съюз, а по-късно и на демократична Русия) да организира тайна разпродажба на огромните запаси от диаманти от Държавното хранилище^[2] — на всичко, натрупано през годините на съветската власт. Тази търговия е секретна, защото се върши незаконно: съществува правителствена спогодба с компанията „Де Бирс“, според която нашите диаманти се продават само през този международен монопол (за да се задържи високата цена на тези камъни). Но главната причина, поради която Лев Леваев е необходим

на кремълската мафия е, че чекистите искат да разграбят спечелените от продажбата на националните богатства пари, а после да ги „изперат“. Точно така Леваев става милионер — ясно е, че действа заедно с чекистката мафия. Годишният оборот на империята му се оценява на три милиарда долара, като един милиард от тях идва от търговията с диаманти.

Леваев развива бизнес и в Русия: строи санаториум в Кисловодск, огромен търговски център в Москва и т.н. Но той е най-известен в руските средства за масова информация не с бизнеса си, а с активното си участие във Федерацията на еврейските общини в Русия (ФЕОР) и аналогичните структури в други страни от ОНД.

[1] През 90-те г. на ХХ в. в Русия се говори, че свръхсекретна правителствена спецслужба, „Бялата стрела“, ликвидира особено опасни фигури от криминалния свят, които е невъзможно да бъдат подведени под съдебна отговорност със законни методи. — Бел.ред. ↑

[2] Държавен фонд на Руската федерация за съхранение, освобождаване и използване на благородни метали и скъпоценни камъни. — Бел.ред. ↑

ЧАСТ II

ПОДГОТОВКА НА ПЕРЕСТРОЙКАТА

Трябва да започнем тази тема дори не от Андропов, а — страшно е да се каже! — от самия Берия. Той не е симпатична личност, но го изкараха такъв вампир, че ми се иска да кажа няколко думи в негова защита. Напразно му лепнаха всички така наречени „неоправдани репресии“. Берия участва в терора от 30-те години, но само в родния си Кавказ. Той става шеф на НКВД едва в края на 1938 година, когато терорът вече затихва. На този си пост не вкарва в затвора почти никого, обратното, пуска на свобода няколко хиляди души. Ако искате да знаете, други хора са замесени много повече от него в масовия терор. Например всички членове на тогавашното Политбюро, включително и Никита Сергеевич Хрущов!

А обвиненията към Берия за следвоенните репресии са толкова безумие, че дори не ми се иска да се спирам на тях. Ако някой не знае, през 1945 година Берия е отстранен от ръководството на спецслужбите — поверяват му създаването на атомната бомба. Така нареченото „лекарско дело“ в крайна сметка е насочено срещу него. Всеизвестно е, че това е първото дело, от което започва разобличаването на фалшификациите и реабилитацията на арестуваните. В спомените си Хрущов пише, че след смъртта на Сталин управляващата върхушка цял месец спори какво да прави с арестуваните лекари. Но той забравя да спомене, че тъкмо Берия се бори за реабилитацията им — срещу цялото Политбюро! И настоява на своето, което в крайна сметка го погубва. Върхушката се стряска от силата му и се обединява срещу него. Скоро Берия е арестуван и струпват отгоре му всички земни грехове.

Сред налудничавите обвинения в шпионаж и какво ли още не има и напълно оправдани, както се оказва по-късно. Например у него са забелязвали еретични за 1953 година либерални възгледи както по отношение на вътрешната политика, така и на международните работи. Няма смисъл да се задълбочаваме в тази ерес, по-късно Хрущов стига

много по-далеч в този либерализъм. Но все пак чекистът Берия е бил пръв!

В тоталитарното общество именно спецслужбите са най-податливи на отклонения от генералната линия на партията. Чекистите знаят прекалено много за реалното положение на нещата в обществото и в другите страни, затова официалната пропаганда, на която е подложен дори партийният елит, отскача от тях като топка от стена.

У нас само чекистите са имали възможност да четат свободно забранена литература и са се ползвали в пълна мяра от тази привилегия. Може да не са обичали особено Солженицин, но са знаели, че той пише истината. И все пак основният фактор, който навежда управляващия елит на мисълта за необходими промени, е безнадеждното изоставане на съветската икономика от западната.

Управниците ясно виждат задънената улица, но не виждат изхода. Само така можем да си обясним трескавите им действия — от нелепите опити на Андропов да затегне дисциплината до борбата с пиянството и тъй наречената перестройка на Горбачов. Самият Андропов е категоричен противник не само на демокрацията, но и на най-дребните отстъпки по отношение на либералната интелигенция! Той иска само икономическа реформа. При това реформа, която не стига много далеч, съвсем не истински капитализъм.

Да се престане с планирането на всеки пирон, да се разширят правата на предприятията, някои правомощия да се предадат на републиките и областите... Нещо подобно на Унгария. Първоначално целият андроповски клан иска същото. Но се оказва, че за огромната руска империя този „модел на социализма“ не работи. Още повече че привържениците на промените са само в централното ръководство, а по места са се окопали затъпели партократи, които не желаят никакви промени. Именно логиката на борбата с бетонираната партокрация довежда до перестройката.

Нямаме намерение да говорим за различните секретни лаборатории на КГБ, където се разработват апаратура за подслушване, всевъзможни отрови и всякакви устройства за шпионаж и диверсия — всичко това е познато на всяка уважаваща себе си спецслужба и не е твърде интересно за нас.

Сега ни интересуват други, по-фундаментални тайни науки, разцъфтели по съветско време в недра на КГБ. А там има прекалено

много такива науки! С какво ли не са се занимавали нашите чекисти в този период: с телепатия, хипноза, астрология, ясновидство... И така нататък! В КГБ не пропускат нищо и тайно изследват всичко.

Ето един нагледен пример. Първи заместник на генерал Коржаков, който управлява Русия, докато е началник на Службата за сигурност на президента, е генерал Георгий Рогозин. Многобройни източници в интернет сочат, че именно Рогозин ръководи в КГБ изследователска научна група по астрология и парапсихология — дори прякорът му в кралския двор на Елцин е Главния магьосник на Кремъл. Сега той се занимава с бизнес, бил директор на отдел в ЕЛБИМ-Банк и т.н.

За чекистите няма забранени теми и идеологически догми (това обаче изобщо не им пречи да погубват в лагери и лудници други свободомислещи граждани).

Първ се опитва да прокара някои промени в икономиката председателят на Съвета на министрите на СССР Косигин през 1965–1970 г. Но, в неговата реформа партийният апарат усеща заплахата за собствената си власт и този първи плах опит за преход към пазарни отношения е провален. Косигин остава още дълго на поста министър-председател, но вече без каквито и да е мераци за реформи.

Този държавник минава през суровата сталинска школа, затова и инстинктът му за самосъхранение е толкова силно развит. Андропов пък крие от партията плановете си за перестройка на съветското общество, докато не взема властта. В първите години, когато току-що е оглавил КГБ, той прави впечатление на най-верния „човек на Брежнев“ и на борец за идеалите на марксизма-ленинизма.

Може би Косигин щеше да преодолее съпротивата на партийния апарат и макар и частично, да внедри пазарния механизъм в нашата икономика. Но в началото на 70-те години са открити нови огромни залежи от нефт в Западен Сибир. Защо да се прокарат разни реформи, когато може просто нефтът да се изнася на Запад?

Партийната ни върхушка посреща враждебно първите електронни калкулатори. По това време кибернетиката е заклеймявана като буржоазна лъженаука — използването на компютри се разрешава само в случай на крайна необходимост (във военното дело и др.).

Но когато през 60-те години се появяват и първите трудности в икономиката, управляващите се сещат за компютрите: ето какво ще ни

помогне да пресметнем правилно всичко и да направим научно обосновани планове, както ни учеха Маркс и Ленин. И тогава социализмът най-после ще разкрие предимствата си!

По това време се появяват първите закрити научноизследователски институти (НИИ), в които се изучават проблемите на управлението на обществото и се търси път за решаването на тези проблеми с помощта на електронноизчислителните машини. И по-специално — появява се Централният икономико-математически институт (ЦИМИ), където се опитват да намерят математически решения на икономически проблеми. Научен лидер на това направление става прочутият Канторович (бъдещият Нобелов лауреат). Но скоро тази икономическа школа се натъква на подводни скали: научните изследвания показват цялата несъстоятелност на някои марксистки догми.

Веднага се намират бдителни съветски учени, които улавят това безобразие и вдигат тревога. Ако такова нещо се беше случило няколко години по-рано, научната школа на Канторович би била обречена: щяха да попилеят и тикнат зад решетките всички за антисъветизъм. Но през 70-те години чекистите, начело с Андропов, са вече огромна сила — точно те спасяват скандалните икономисти от нападките на партийния апарат. Тогава идеята за провеждането на икономическа реформа в СССР получава надежден „чадър“.

Работата се усложнява и от това, че Андропов не може да се разпорежда безконтролно дори в самия КГБ: както вече казахме, Брежнев прикрепя към него двама надзиратели в лицето на първите му заместници (Цвигун и Цинев). Само външното разузнаване остава без такъв контрол, затова Андропов му възлага реализацията на тайния си проект „Икономическа реформа“ (или както там се нарича тази операция на КГБ). Така е създаден прочутият Институт за системни изследвания.

Всесъюзният научноизследователски институт за системни изследвания (ВНИИСИ) се появява на бял свят на 4 юни 1976 година като съветски филиал на Международния институт за приложен системен анализ (МИПСА или IIASA). МИПСА е основан доста по-рано — през октомври 1972 година, негови учредители са САЩ, СССР, Канада, Япония, ГФР, ГДР и други европейски страни. Институтът се помещава в Австрия, в Лаксенбургския дворец край Виена.

В интернет са спомените на социолога Сергей Чесноков: по онова време той работи в друг секретен НИИ, ръководен от бившия чекистки генерал Панов. Чесноков бил поканен на работа в МИПСА — институтът бил току-що открит и никой не знаел нищо за него. Затова Чесноков показал на шефа си официалната рекламна брошура на МИПСА и го попитал какво мисли за института. Панов хвърлил само бегъл поглед на брошурата и споделил заключението си: „Та това е общ проект на нашето и западните разузнавания!“.

Наистина е така. Разбираемо е защо този институт е нужен на КГБ. А ЦРУ и другите разузнавания трябвало задължително да изпратят агенти в МИПСА — просто за да наблюдават струпването на чекистите ни. Тук американското разузнаване играе чисто пасивна роля, едва ли американците по това време са проумели изцяло мащаба на замислите на Андропов.

Филиалът на МИПСА се появява в Съветския съюз чак след четири години — чекистите от външното разузнаване не бързат. В чужбина се чувстват много по-свободни — далеч от партийните комитети на всички равнища.

За първи директор на ВНИИСИ е назначен Джермен Михайлович Гвишиани. Всички знаят, че Гвишиани е зет на Косигин, а първата жена на бившия премиер на страната Приаков е сестра на Гвишиани. Освен за тези семейни връзки широката общественост не знае нищо за този изтъкнат учен.

Нека запълним този пропуск:

Джермен Гвишиани е роден в Грузия през 1928 година. Но името му, както можем да забележим, изобщо не е грузинско. Има подобно рядко англосаксонско име, но то няма нищо общо. Знае се, че в началото са смятали да го нарекат Дзермен, от Дзержински + Менжински. Баща му бил чекист и нарекъл сина си в чест на двамата си началници (Дзержински умира през 1926 година, сменя го Менжински). Но тъй като такава безобразно име много дразни ухото, донякъде го изглаждат — така се появява Джермен.

Баща му, Михаил Максимович Гвишиани, направил голяма кариера в органите, става генерал-лейтенант (през 1945 година). Той е най-близкият съратник на Берия и със сигурност биха го

разстреляли заедно с други дейци от подобен ранг, ако в отношенията между него и Лаврентий Павлович не беше настъпил разрыв: през март 1953 година Берия отново оглавява органите (той е отстранен от ръководството на Министерството на държавната сигурност (МГБ) през 1946 година) — и веднага уволнява Гвишиани. Затова и след свалянето на Берия генерал Гвишиани дори не отива в затвора (но не го връщат и в органите). Той умира през 1966 година.

Генерал Гвишиани се прочува като палача на чеченския народ — той ръководи депортирането на чеченците и ингушите. Това става през зимата, през февруари 1944 година, и веднъж се оказва невъзможно жителите на един планински аул да бъдат докарани до ешелоните.

Тогава по заповед на Гвишиани чекистите изгарят живи, заключени по къщите, 700 човека. Генералът не се решава да поеме цялата отговорност за такова нещо и предварително получава по телефона от Берия устното му съгласие за тази наказателна акция. Джермен Гвишиани едва ли дори е знаел за тези подвизи на баща си (по време на депортацията на чеченците той е само на 16 години).

Станислав Шаталин отначало работи в Централния икономико-математически институт — ЦИМИ (от 1965 година). Когато чекистите създават Всесъюзния научноизследователски институт за системни изследвания — ВНИИСИ, Шаталин му става заместник-директор (1976–1986). През 1986 година е създаден новият Институт по икономика и прогнозиране на научно-техническия прогрес (вместо това безсмислено струпване на думи ще употребяваме абривиатурата ИЕПНТП). В него Шаталин отново е заместник-директор. В този институт тогава се прехвърля и почти целият му екип от „млади икономисти“ (Гайдар, Авен, Лопухин и други). ИЕПНТП се отделя от ЦИМИ и се намира в неговата сграда. Тук в екипа на Шаталин-Гайдар се вливат мнозина бивши сътрудници на ЦИМИ (Шохин, Салтиков, Нечаев, Головков и други). През 1990 година Шаталин заедно с Яелински взема участие в подготовката на икономическата програма „500 дни“.

Известно е, че тогава управляващата върхушка на Съветския съюз се отказва от тази програма като прекалено радикална. Това е голям удар за Шаталин — през март 1991 година той дори напуска КПСС, макар че е бил член на ЦК (от 1990 година).

Борис Захарович Милнер. Първо е шеф на отдел в Института за САЩ и Канада (1969–1976 г.). Този институт е създаден през 1969 година от академик Арбатов, помощник на Андропов. Връзката му с КГБ е изключително тясна: бивш негов сътрудник (В. Аверчев) признава, че половината от работещите там са били офицери от КГБ.

По думите му другата половина нямала никакво отношение към КГБ, „в което никой не вярвал“. Работещите там често пътували до САЩ, затова институтът бил ужасно престижен и елитарен, мнозина се опитвали да попаднат в него. Но приемали далеч не всички — примерно, известният от телевизионния екран Сванидзе попаднал там само благодарение на големите си връзки в партийния елит (роднина е на жената на Сталин). Интересно е друго: Милнер бил шеф на отдела по проблемите на управлението. При това не просто изучавал американския живот, но дори изследвал какво от американския опит може да се използва! Това означава, че още през 1969 година интересите на Андропов далеч надхвърлят рамките на разузнавателната дейност в империалистическия лагер.

През 1976 година е организиран ВНИИСИ — там Милнер става заместник-директор по научната част. След перестройката той не прави опити да се внедри нито в политиката, нито в бизнеса. Затова пък има един по-млад бизнесмен, Юрий Борисович Милнер — през 1996 година той става вицепрезидент на МЕНАТЕП (Междуетраслови научно-технически програми).

Сега да преминем директно към сътрудниците на ВНИИСИ. Там работят много блестящи учени и просто свестни хора — сега те не ни интересуват. Ще говорим само за онези, които през 90-те години

получават високи постове в правителството или почетната длъжност „олигарх“ — и започват да работят за управляващата чекистка мафия.

Виктор Иванович Данилов-Данилян, доктор на икономическите науки. Отива във ВНИИСИ от ЦЕМИ през 1976 година заедно с Шаталин. Завежда лаборатория (1976–1980). През 1980 година се мести в Академията за народно стопанство, където работи до 1991 г. Т. е. Данилов-Данилян не е бил в екипа на Гайдар — двамата се разминават (Гайдар се появява във ВНИИСИ през 1980 година).

Въпреки това през 1991 година Данилов-Данилян е назначен отначало като заместник-министър на околната среда и природните ресурси в правителството на Гайдар. Това не е някакъв невзрачен пост, както може би ще си помислят някои: тогава Данилов-Данилян е давал лицензите за добив на нефт и т.н.

Тъй като Данилов-Данилян не е участвал в семинарите на Гайдар-Чубайс, той явно е получил министерския пост не от Гайдар, а направо от чекистката мафия.

През август 1996 година му отнемат правото да издава лицензи: тогава министерството му е преобразувано в Държавен комитет по опазване на природата. Данилов-Данилян ръководи този Държавен комитет до юни 2000 година. Синът му, Антон Викторович, е също икономист. Бил е шеф на икономическото управление на администрацията на президента (от април 1997 година). Сега Данилов-Данилян-младши се занимава с бизнес — председател е на борда на директорите на банка „Губернски“.

Егор Тимурович Гайдар завършва Икономическия факултет на Московския държавен университет (МГУ) и започва там аспирантура — научният му ръководител е Станислав Шаталин. Няма съмнение, че през 1980 година Гайдар попада в елитния ВНИИСИ не заради никакви изключителни научни способности — тук много му помага произходът. Той е внук на двама известни писатели (Гайдар и Бажов), но още повече му помагат връзките на баща му.

Тимур Аркадиевич е военен кореспондент на „Красная звезда“ с чин контраадмирал (!) и е обиколил света. Заедно с него Егор е живял дълго в Куба и в Югославия. Спорно е само в кое разузнаване е служил баща му — в КГБ или в ГРУ. През 1986 година Гайдар заедно с целия отдел на Шаталин се премества в новия институт ИЕПНТП. През 1987 година Гайдар се разделя с Шаталин — тръгва перестройката, „младите икономисти“ започват да излизат от чекистката нелегалност и да заемат ръководни постове. Тогава Гайдар става завеждащ на икономическия отдел в списание „Комунист“. През 1990 година се издига още повече — оглавява икономическия отдел на вестник „Правда“! По съветско време това е директивният орган на ЦК на КПСС — всяка дума в този вестник е била приемана като истина от последна инстанция и ръководство за действие. Такова назначение може да се обясни единствено с това, че в този период КПСС е само жалка играчка в ръцете на КГБ.

Пьотър Олегович Авен, кандидат на икономическите науки. През 1977 година завършва Икономическия факултет на МГУ, после пак там кара аспирантура. От 1981 до 1988 е сътрудник на ВНИИСИ и работи в една лаборатория с Гайдар.

През 1986 година, когато хората на Гайдар се преместват в ИЕПНТП, Авен не тръгва с тях, а остава във ВНИИСИ. И не сбърква, очаква го нещо по-голямо: през 1988 година заминава на постоянна работа в Австрия — в Международния институт за приложен системен анализ. Тук въпросът не е в прелестите на западния начин на живот, нито във фантастичната по съветските мерки заплата (5000 долара на месец) — тогава Авен попада в самия център на чекисткия проект „Икономическа реформа“ докато други млади икономисти са изпращани в Лаксенбург на стаж само за по няколко месеца, Авен се установява там за постоянно и сам организира тези семинари.

През 1991 година той заема един от ключовите за кремълската мафия постове в правителството на Гайдар: става министър на външноикономическите връзки. Тоест непосредствено ръководи канала за прехвърляне на природните богатства на Русия на Запад.

Но през декември 1992 година Елцин се опитва да намери общ език с Върховния съвет, затова отстранява най-скандалните фигури в правителството. Авен се оказва на улицата и се заема с дребен бизнес (създава консултантска компания). След година го забелязва олигархът Фридман и го взема при себе си като почти равноправен партньор. През 1994 година Авен става председател на борда на директорите на Алфа банк. Сега личното му състояние се оценява на повече от 2 милиарда долара.

Владимир Михайлович Лопухин. Завършва Икономическия факултет в МГУ през 1975 година, след това две години кара стаж в ИМЕМО (Институт за световна икономика и международни отношения). Работи във ВНИИСИ от 1977 година, после, през 1986, заедно с екипа на Шаталин-Гайдар се премества в ИЕПНТП. Там Лопухин е шеф на лаборатория за природни ресурси. Попада в правителството на Русия по-рано от останалите гайдаровци — още през август 1991 година става заместник-министър на икономиката.

През ноември 1991 година Лопухин вече е министър на горивата и енергетиката. Но пък първи го уволняват от правителството — още през май 1992 година. Старите мастодонти на съветския нефтогазов комплекс не могат да оставят такова апетитно парче в ръцете на интелигенцията, която не е виждала дори сондажна кула — следващият министър на горивата става Черномирдин. След уволнението си Лопухин се заема с бизнес, представител е на една френска банка в Русия. Сега е президент на компанията „Вангвард“ свързана със структурите на МЕНАТЕП. Тази фирма се занимава с различни машинации по поглъщането и сливането на компании.

Въобще с какво ли не са се занимавали хората на Гайдар от отдела на Шаталин в началото на 80-те години!

В свободното си време Гайдар е написал много статии и книги, дал е безброй интервюта. Но когато става дума за ВНИИСИ, от бърливостта му не остава и следа. Изтървал е само една фраза: в отдела на Шаталин са изучавали опита от провеждането на икономическите реформи в социалистическите страни — от

Югославия до Китай. Освен това екипът на Шаталин е подготвял документацията за аналогични бъдещи икономически преобразования в СССР.

Някъде през 1983 година, когато Андропов става генерален секретар, по негово нареждане възниква знаменитата „комисия на Политбюро“, или комисията на Тихонов-Рижков, за подготовка на икономическата реформа в СССР. Тук е необходимо пояснение: Тихонов е председател на Министерския съвет на СССР от 1980 година. Когато Андропов идва на власт, той го оставя на този пост: старецът е вече 80-годишен и не пречи на никого. Удобен е параван за чекистите, за да не подплашат партийния апарат преждевременно. В действителност по това време икономиката на страната е в ръцете на „хората на Андропов“ — нови кадри, доведени от чекистите в Москва от провинцията (предимно от Кавказ и от Сибир). Един от тези „хора на Андропов“ е секретарят на ЦК на КПСС по икономиката Николай Рижков, бивш директор на голям завод в Урал.

Научното ръководство на тази комисия е възложено на директора на ВНИИСИ Гвишиани, но реално с подготовката на документите се занимава заместникът му Шаталин. Екипът на тази „комисия на Политбюро“ е от сътрудници на Шаталин (Гайдар, Авен, Ананин, Широинин и други). Освен това за написването на различните раздели на основния документ е привлечен и ленинградският „отбор на Чубайс“ (самият Чубайс, С. Василиев, С. Игнатиев, Ю. Ярмагаев и други).

Който познава поне донякъде московските реалности, ще оцени този факт като изключителен! Тогава всички тези млади учени създават по поръка на Андропов план за преобразуването на народното стопанство на огромна супердържава. Който със сигурност щяха да превърнат в реалност, ако не беше внезапната смърт на Андропов.

Човек може да си помисли, че за такава задача биха могли да подберат и по-солидни хора — дори ако оставим настрана мощния апарат на ЦК на КПСС (който преди това държи монопола на подобни програмни документи), в страната съществува цяла мрежа от икономически институти, в които работят десетки академици и стотици доктори и професори. И изведнъж се оказва, че всички те са овехтели и ненужни: за да се подготви наистина важен документ, се налага цялата съветска наука да бъде отхвърлена и да се привлекат

шепа млади, никому неизвестни икономисти. Гайдар и останалите му колеги поне работят в престижен институт, но екипът на Чубайс от Ленинград е насметен буквално от улицата! За първи път Чубайс се запознава лично с Гайдар едва през пролетта на 1983 година, когато посещава лабораторията му във ВНИИСИ — и почти веднага той и ленинградският му екип се залавят за работа: започват да подготвят ръководство как да се префасонира съветската икономика.

В резултат от работата на комисията на Тихонов-Рижков се появява документ от 120 страници. Той има дълго казионно заглавие: „Концепция за усъвършенстване на стопанския механизъм... (и т.н.)“. Но в действителност е програма за икономическа реформа. Подробното съдържание на документа не ни е известно, но той съвсем не отрича напълно всичко — за образец е взета Унгария, както и други социалистически страни. За страната ни, която дълги години е в пълен застои, дори такава програма е истински революционна.

И в този момент идва смъртта на Андропов, на престола се възкачва Черненко. Между чекистите от андроповския клан се разгаря ожесточена борба за власт и въобще не им е до реформи. А на партийния апарат и без това не е нужна никаква икономическа реформа! И в крайна сметка тази икономическа програма е прибрана в сейфа.

Но всички тези усилия не пропадат напразно: когато привържениците на перестройката вземат връх в андроповския клан и възкачват на трона Горбачов, цялата тази документация влиза в работа. Горбачов си спомня, че когато през 1985 година става генерален секретар, необходимите му документи са подготвени отдавна — остава му само да подпише тези директиви.

По съветско време всичко, свързано с обработката и разпространението на информация, е под контрола на чекистите. Именно КГБ наблюдава проекта за създаването на прочутите навремето си АСУП (автоматични системи за управление на производството), на които властта у нас възлага големи надежди („ще пресметнем всичко с електронноизчислителни машини — икономиката ни ще излезе от задънената улица!“).

Тогава чекистите са можели да вярват, че са в състояние да моделират всякакви обществени процеси и да предвиждат всякакви възможни варианти за развитие на събитията.

Кратко лирическо отклонение от книга на Виктор Суворов: чекистите се опитват да разработват „информационни системи“ за предотвратяване на внезапно нападение от капиталистическите страни още преди Отечествената война. Но тогава не напредват много в това отношение. През 1941 година те се издънват поради факта, че цените на овчите кожи в Германия преди войната остават едни и същи и не се повишават. Оттук те правят логичния извод, че германците не произвеждат шуби за армията си — значи липсва сериозна подготовка за война срещу нас. А че в Германия властта ще се окаже в ръцете на идиот, който не само не се кани да воюва през зимата, но и смята да разгроми Съветския съюз до настъпването на есента, за два месеца — такъв вариант дори не може да се пръкне в нечия глава.

Ако за формирането на екипа на Гайдар в Москва е известно много малко, то за първите стъпки по организацията на „кръжока на Чубайс“ в Ленинград се знае едва ли не по дни — и всичко това е в книгата на А. Колесников „Неизвестният Чубайс“. Неизвестното в тази история е само едно: как хората на Чубайс още преди перестройката са успели да влязат в отбора от „млади икономисти“ на Гайдар и как са попаднали в секретната „комисия на Политбюро“, която по нареждане на Андропов подготвя проект за икономическа реформа? С други думи, не се знае кога Чубайс попада в полезрението на външното разузнаване и е вербуван от него. Ясно е само, че за това изобщо не е бил нужен компромат — стигало е само едното честолубие. Чубайс е гонил кариера — и с неговата еврейска националност по съветско време го е чакала дълга и упорита борба, само и само да стане директор на не особено голям завод, за което биха били нужни десетки години интриги и унижения. А сега му предлагат: „Млади човече, не бихте ли искали да ни помогнете да подготвим икономическа реформа и след време да влезете в правителството?“.

Анатолий Борисович Чубайс израства в семейството на политически офицер. През 1977 година завършва Ленинградския инженерно-икономически институт (ЛИЕИ). Този институт е насочен към производството, в него не подготвят теоретици, а практики. Затова там липсва и онази мощна идеологическа преса, каквато има, примерно, в обществените факултети на Ленинградския държавен университет (ЛГУ). Нивото на преподаването по икономика в ЛИЕИ не е особено високо, затова пък там е по-свободно. Биографите

отбелязват, че като млад Чубайс е искал да стане началник-производство, а не теоретик. Затова в последния курс в института той става член на КПСС.

Всичко започва на 8 октомври 1979 година в совхоза „Бокситогорски“ — тогава там, „на картофите“, се срещат трима млади научни сътрудници от икономически специалности (от ЛИЕИ и ЛФЕИ^[1]). Това са Чубайс, Глазков и Ярмагаев. Те започват да спорят по проблемите на развитието на съветската икономика (по това време неразрешимите проблеми се виждат от всеки мислещ икономист). Като се връщат в града, младежите от време на време се събират по домовете, в „нечия кухня“, за да продължат дискусията си.

В края на 1980 година на тримата приятели им хрумва идеята да организират семинари по всички правила: доклади, обсъждания и т.н. Първото заседание на подобен семинар се състои на 9 януари 1981 година.

През 1981 година „кръжокът на Чубайс“ започва да търси съмишленици. Хората на Чубайс разказват, че са пресявали икономическите институти в Ленинград поред. Не влизат в подробности за тези си търсения, но е ясно, че по онова време в града почти не са останали „желаещи да се заемат с антисъветска дейност“ или просто да си поговорят за нещо не напълно позволено. А момчетата на Чубайс пък не могат да кажат открито, че всичко това се върши под „чадъра“ на КГБ и че тези разговори няма да доведат до каквито и да било неприятности.

Едва през пролетта на 1982 година те успяват да открият четвъртия член на „кръжока“ — когато Сергей Василиев изнася в ЛИЕИ доклад за икономиката на Югославия. След това го наблюдават още известно време и чак през есента на 1982 година Чубайс го кани да влезе в „тесния кръг“ на групировката.

Между другото, от 1981 година нататък „кръжокът на Чубайс“ вече не се събира по къщите, а в самия ЛИЕИ, при това съвсем официално — веднъж в месеца провежда семинари на Съвета на младите учени (Чубайс му става председател). Малко по-късно чубайсовците вече могат да разпространяват идеите си (макар и в завоалирана форма) с помощта на сборник, подготвян от няколко вуза. Сборникът се печата в тираж от няколкостотин екземпляра и се разпраща до всички научни библиотеки.

Търсенето на нови кандидати за „кръжока“ продължава. Скоро в него се появява и пети член, но както по-късно разказва самият Чубайс, той се оказва доносник и е изгонен. Чубайс не споменава името на този човек, само отбелязва, че по-късно е станал известен политик.

[1] Ленинградски финансово-икономически институт, през 1994 г. преобразуван в Санктпетербургски университет по икономика и финанси. — Бел.ред. ↑

ЧАСТ III

„ЕВРОПЕЙСКАТА“ И „АЗИАТСКАТА“ МАФИЯ

За да преценим каква част от разузнаването влиза в мафиотски структури, можем да направим съвсем проста сметка. В западните сайтове има списък на съветските „дипломати“, изгонени за шпионаж от страните, в които пребивават през 1973–1984 година. Списъкът съдържа 199 имена, а ако не смятаме военните разузнавачи от ГРУ (58 души), остават 141 шпиони от КГБ. Сега всички те могат да бъдат проверени с помощта на търсачките.

Получава се следната картина: за огромната част от тях в интернет няма никакви данни. Изглежда, че тези „бойци на невидимия фронт“ вече са скромни пенсионери или пък са се преместили (минали са повече от двайсет години). Може да се открие по нещичко само за няколко десетки бивши шпиони. След „победата на демокрацията“ те се занимават с какво ли не: преводачи, писатели (един пише за летящи чинии!), предприемачи, дипломати. Четирима са станали посланици, но не и в престижни страни (Судан, Египет, Бахрейн, Мадагаскар). Впрочем навремето изгонват заради шпионаж именно посланика ни в Египет (през 1981 година). В никоя нормална европейска страна не биха го допуснали обратно дори като турист. Друг е генерален консул в Калкута, трети е търговски представител в Чили.

Изглежда, че всички те продължават да шпионират! Двама са се посветили на туристическия бизнес, и с тях всичко е ясно! Нека погледнем възможните кандидати за мафията:

В. А. ЧЕРНОВ (изгонен от Англия през 1983 година) — президент на ГОСИНКОР, голяма корпорация. Наш клиент!

А. В. КРИСИН. (Канада, 1978) — президент на Европейската тръстова банка^[1]. Също.

Г. Г. ПЕТРОВ (Норвегия, 1981) — вицепрезидент на Търговско-промишлената палата. Пътува до различни страни, води преговори с

финансисти и т.н. Наш човек.

Г. Ф. ТИТОВ (Норвегия, 1977) — генерал-лейтенант, при Крючков е бил началник на ВГУ (контраразузнаването) на КГБ. Той е сред ръководителите на „европейската мафия“ в разузнаването.

Ю. К. ШЕБАНОВ (Египет, 1981). Някакъв Юрий Шебанов е бил директор на фирмата „Нефт Самари“ — убиват го в Москва през 1994 година (тогава изтрепват цялата управа на фирмата). Подходящ кандидат, но не успях да установя дали точно той е онзи шпионин. Може и да е съвпадение на имената.

Има още трима предприемачи, които купуват различни стоки на Запад и ги продават у нас. Бих ги причислил към дребния бизнес, все пак търгуват с потребителски стоки, а не с нефт. Но бизнесът им може и да не е толкова дребен, току-виж се обидили!

В. Т. ХЛИСТОВ (Холандия, 1976) — търговия с електроника.

А. Н. ОСИПОВ (Дания, 1975) — търговия с резервни части за чуждестранни коли.

В. И. СУЧКОВ (Испания, 1981) — компания СНС, търговия с цигари.

Основната сила на всяка мафия е нейният „общ капитал“. Затова и го умножават по всякакви начини. Но не бива да се мисли, че чекистите работят само „за идеята“ и нямат никаква лична полза от „бизнеса“ си. По-скоро са възприели системата на другаря Сталин. Нали и нашата партокрация е била своего рода мафия. Ако си спомняте, тогава чрез фелдегерите номенклатурата е получавала сякаш лично от Сталин пликове с пари — втора, тайна заплата, многократно по-голяма от официалната. Сега, естествено, вече няма пликове — простоти превеждат пари по личната сметка някъде в Андора.

Нека просто от любопитство пресметнем каква, примерно, може да е тази „заплата“. Смята се, че от Русия на Запад са изнесени приблизително 300 милиарда долара (споменават се и по-големи цифри). Да кажем, че мафията разполага само с половината от тези пари. Този капитал расте поне с десет процента на година. Ако членовете на мафията живеят „с процент от процентите“, както е прието при капиталистите, то те могат да харчат един процент от капитала на година. Ако приемем, че членовете на мафията са хиляда човека, ще получим 1,5 милиона долара за всеки от тях. Разбира се, в мафията не може да има никакво равенство и братство — върхушката

трябва да получава повече. Но и така за обикновения боец излиза не по-малко от милион на година. На Запад толкова получават президентите на големи фирми и банки.

Отдавна вече са изготвени списъци: „КГБ във властта“, „КГБ в бизнеса“ и т.н. Всичко това го има в интернет. Нещо повече, някои хора не ги е домързяло да проверят миналото на хиляди чиновници от високите етажи на властта — и са открили, че бившите офицери от КГБ са една четвърт от тях, като при това делът им постоянно нараства (О. Крищановска). А колко са „извънцатните сътрудници“, т.е. доносниците, в управляващия елит на Русия — за това изобщо не съществува статистика.

Самият факт на решаващото участие на КГБ в живота на съвременна Русия не поражда съмнения у никого. Но изследователите нямат сериозно желание да разнищят кои именно подразделения на КГБ са дошли на власт — всички чекисти се представят като единно цяло, еднородна маса. Най-издигнатите твърдят, че на власт сега е точно външното разузнаване (А. Мусаков), но тогава вече и разузнаването се смята за едно цяло.

„ЕВРОПЕЙСКАТА МАФИЯ“ НА ВЪНШНОТО РАЗУЗНАВАНЕ

Аврамов, Владимир Сергеевич. Полковник от разузнаването. Шпионин в Норвегия (1964–1968). Не се знае къде е бил след това. През 1991 година излиза в оставка и се заема с бизнес. Създава смесеното предприятие (СП) „Руская Америка“, след това „Международна металургическа корпорация“. Но както изглежда, този му бизнес не потръгва добре. В интернет има документ от Държавния комитет по митниците от 27.05.1994 година. Нареддането е до всички митници — да задържат всички товари, чийто адресат е „Руская Америка“. Аврамов е принуден да зареже цялата тази работа и да се заеме с охранителна дейност. От 1996 година той е генерален директор на ЧОП (частно охранително предприятие) и заместник-директор на Школа за търговска сигурност. Увелича се от „науката за охраната“ публикувал е повече от 80 труда на тази тема.

Адамишин, Анатолий Леонидович, роден през 1934 година. Завършва Икономическия факултет в МГУ. През 1960–1965 е служител в посолството в Италия. Работи в системата на Министерството на външните работи, стига до поста заместник-министър на външните работи (1986–1990). Възможно е Адамишин да не е офицер от КГБ, но така или иначе връзките му с външното разузнаване са достатъчно здрави. През 1990 г. отново заминава за Италия, този път като посланик. През октомври 1992 става първи заместник-министър на външните работи. После е депутат в първата Държавна дума от квотата на „Яблоко“ но скоро прекъсва депутатството — през май 1994 година е назначен за посланик в Англия. През август 1997 година Адамишин става министър на Руската федерация по сътрудничеството със страните от ОНД. През август 1998 г. започва бизнес: става вицепрезидент на акционерната финансова компания (АФК) „Система“ Именно това назначение ни дава всички основания да причислим Адамишин към мафията — това е мощна корпорация, за нея работят 70 хиляди души. Пазарната стойност на акциите на „Система“ е 3,3 милиарда долара. „Система“ явно е създадена с участието на УКГБ на Москва: цялата ѝ управа се състои от висши комсомолски кадри и други подобни „активисти“. От цялото ръководство на „Система“ само Адамишин е работил в чужбина.

Батчиков, Сергей Анатолиевич. Занимава се с шпионаж в страните от Латинска Америка (той е единственият от този регион в списъка). Успява да попадне в „европейската мафия“ вероятно защото другият „латиноамериканец“ генерал Леонов, го изтегля при себе си в Информационно-аналитичното управление на КГБ. Там Батчиков има шанса да бъде забелязан от ръководителите на външното разузнаване от „европейската мафия“ След „победата на демокрацията“ Батчиков е вицепрезидент на компанията „Интеррос“ и вицепрезидент на банката ОНЕКСИМ. Тоест работи в структурите на Потанин. Всеизвестно е, че Потанин натрупва огромното си състояние на основата на финансовите структури на Министерството на външноикономическите връзки на СССР. Кое то би било невъзможно без активното съдействие на външното

разузнаване. Но никой не обръща внимание, че в ръководствата на гореспоменатите компании е пълно с хора, работили по линия на външната търговия в Европа. Тъй че империята на Потанин със сигурност се отнася към „европейската мафия“, затова и сега бизнесът му процъфтява. Батчиков е по-известен не с финансовата си дейност, а с участието си в политиката. Покрай работата си в Министерството на външноикономическото сътрудничество на Русия той се запознава с Глазев, който по онова време оглавява това министерство. Благодарение на което става заместник-председател на Глазевия Конгрес на руските общини. През август 2003 година Батчиков напуска Глазев, отива в КПРФ (Комунистическата партия на Руската федерация) и става спонсор на тази организация.

Белавенцев, Олег Евгениевич. Вицеадмирал. Изгонен е за шпионаж от Англия през 1985 година. Военноморското му звание смущава — то е рядкост сред разузнавачите от КГБ. Вероятно той е от военното разузнаване на ГРУ. Но в този случай едното не пречи на другото — Белавенцев би могъл да работи и за двете разузнавания. На служителите на ГРУ е забранено да вербуват колегите си от КГБ. Но за КГБ няма такава забрана по отношение на ГРУ. През януари 1998 година Белавенцев е назначен на поста първи заместник на генералния директор на федералното държавно унитарно предприятие (ФГУП) „Росвооружение“, който той заема до май 1999 година (на подобен пост никой не е успявал да се задържи прекалено дълго).

Белик, Александър Николаевич, роден през 1957 година. Завършва Московския държавен институт по международни отношения (МГИМО), работи като представител на „Експортхлеб“ в Австралия (1985–1990). През 1992 година става вицепрезидент на „Експортхлеб“ през 1993 — президент. През годините на демокрацията тази организация вкарва в Русия 56 милиона тона зърно на стойност осем милиарда долара. А това не са толкова малко пари, че мафията да не се интересува от тях. Освен това по същото време Белик е и член на борда на директорите на банка

ОНЕКСИМ. Тази банка е едно от главните звена в структурата на „европейската мафия“. В ръководството на гигантската империя на Потанин не се допускат случайни хора. При това Австралия също влиза в зоната на Трети отдел на ПГУ.

Белянинов, Андрей Юриевич. Роден е през 1957, през 1978 година завършва Московския институт за народно стопанство, след което започва работа в разузнаването. Работил е в ГДР, където, както се говори, се е запознал с Путин. През 1991 година напуска КГБ и се залавя с бизнес. В началото основава „РЗА Банк“^[2] към института, в който е учил. После „Новикомбанк“, с участието на външното разузнаване (оглавява тази банка през 1995 година). „Европейската мафия“ полага началото на истинския бизнес, тоест търговията с оръжие, в края на 90-те години. През декември 1999 година Белянинов става заместник генерален директор на ФГУП „Промекспорт“ (генерален директор е Чемезов, друг шпионин от ГДР). През ноември 2000 година Белянинов е генерален директор на обединената корпорация „Рособоронекспорт“ — сега под контрола му е целият износ на оръжие (Чемезов е назначен за негов заместник). Но Белянинов не изоставя и своята „Новикомбанк“ там остава член на борда на директорите.

Бирюков, Дмитрий Дмитриевич, роден през 1939 година. През 1963 завършва биология в МГУ и веднага поема по чекистката пътечка: Комитета за младежките организации (1963–1966), Агенцията по печата „Новости“ (АПН) (1966–1969) — това са все организации, които работят с чужденци. От 1969 година работи в телевизията — там също се занимава с международни теми. От ноември 1975 до ноември 1981 е в Полша като телевизионен кореспондент. Разобличава „Солидарност“ от момента на зараждането ѝ през лятото на 1980 почти до разгрома ѝ през декември 1981 година. Едновременно Бирюков се занимава с пропаганда и по полската телевизия. Кариерата му се развива успешно до август 1991 година — издига се до заместник-председател на Гостелерадио на СССР по международните работи. Когато идва

демокрацията, е принуден да напусне телевизията и става заместник главен редактор на списание „Панорама“ (1991–1994). През 1994 година „европейската мафия“ започва да дава признаци на живот и в резултат Бирюков минава на по-отговорна работа: през март 1994 става пресаташе на председателя на Думата И. Рибкин. Двамата с Рибкин не се разделят повече: Бирюков работи като негов помощник и в Съвета за сигурност (1996–1998), и когато Рибкин е назначен за пълномощник на президента за ОНД. Версията ни е следната: в този тандем водещият не е Рибкин, а старият чекист Бирюков.

Бобровски, Николай Леонидович, роден през 1952 година. Полковник от разузнаването. Състудент е на Путин в разузнавателната школа и като него работи в германския сектор. Когато Путин оглавява Главното контролно управление, взема Бобровски със себе си. През 1999 Бобровски е назначен за заместник-началник на секретариата на правителството, през пролетта на 2000 година — за заместник-началник по управлението на кадрите в администрацията на президента. От април 2001 е заместник-министър на данъците. През юли 2001 става началник на криминалната милиция, заместник-министър на вътрешните работи. През юни 2002 блестящата му кариера прекъсва — той е уволнен. Уж симпатизирал на „Сибнефт“ в борбата му за „Славнефт“ (а трябвало да бъде обратното). Колегите му твърдят, че Бобровски е загубил всякаква мярка в краденето.

Богданов, Михаил Юриевич. Завършва филология в ЛГУ. След това „изкарва стаж“ в Англия и САЩ. Фигурира в списъка на изгонените от Англия за шпионаж през 1985 г. От началото на 90-те години се занимава с бизнес за подготовка на персонал, директор е на московската фирма „БЛМ-Консорт“. Разбира се, тази дейност съвсем не е търговия с нефт или оръжие. Но Богданов има възможност да прати нужния човек във всяка московска фирма. В едно интервю той казва, че по същото време негов приятел е започнал да се занимава с аналогична работа в Петербург (не посочва фамилия).

Богомоллов, Валерий Николаевич. Роден през 1951 година. Не е бил официален шпионин, на пръв поглед е „чист дипломат“. Но като имаме предвид, че през март 2003 Богомоллов е избран за секретар на генералния съвет на „Единна Русия“, можем да се усъмним в неговата „чистота“ и невинност. Започнал кариерата си като учител във Вологодска област, Богомоллов успява да постигне много. Пътят му към върховете на властта минава през Берлин, където той работи в посолството в периода 1988–1992. През 1996 година заминава за Унгария, този път като кореспондент на вестник „Трибуна“. Както се казва в идиотската листовка на единорусите, тогава „руската международна журналистика е имала нужда от потягане“.

Булатов, Владимир Павлович, роден през 1948 година. През 1971 завършва икономика в МГИМО. От там нататък работи в чужбина. Бил е в командировки в Мозамбик (1978–1981), в Перу (от 1985), след това в Ангола. Както виждате, Булатов е укрепвал „икономическите връзки“ само в зони на партизанска война. През 1990 година се отдава на мирен труд — започва да организира „съвместни предприятия“. От 1992 година е старши вицепрезидент на Югорската акционерна банка. След това оглавява московската банка „Отон“. Което ни води към констатацията, че и той спада към „европейската мафия“: съсобственикът на търговската къща „Отон“ Б. Мазин по-късно става генерален директор на затвореното акционерно дружество (ЗАО) „Интеррос Метал“ от империята на Потанин. Разбира се, тази нишка не е особено надеждна, но не успяхме да открием друга. А от африканските джунгли един шпионин може да попадне и при „европейската“, и при „азиатската мафия“ — както се случи.

Що се отнася до банките, ръководени от Булатов, и двете фалират — през 1997 и през ноември 1999 година. Такъв фалит

невинаги означава неуспех: в Русия това е един от начините за присвояване на чужда собственост.

Веденяпин, Павел Михайлович, роден през 1958 година. През 1980 завършва Института за страните от Азия и Африка, знае японски и английски език. От този институт тръгва пътят му по чекистка или по партийна линия. Веденяпин започва работа в ТАСС, а това означава, че е попаднал в разузнаването. През 1985 година заминава за Канада като кореспондент на „Комсомолская правда“. От 1994 работи в телевизията, по едно време е заместник-директор на телевизионната компания ATV. От 1998 е заместник-председател на управителния съвет на Националната резервна банка, директор на департамента по връзките. В тази банка главни роли изпълняват бивши шпиони от Англия (Лебедев, Костни и т.н.). Веденяпин заема по-скромнен пост, той не е шпионирал на територията на Европа.

Веселовски, Леонид. Полковник от разузнаването. В края на 70-те и в началото на 80-те години шпионира в Португалия. През 1990 е пренасочен към ЦК на КПСС за изпълнение на специална задача: изпращане на партийни пари на Запад. Парите се пращат чрез различни фиктивни фирми от рода на „Сиабеко“ на Бирщайн. Веселовски е в буквалния смисъл единственият чекист, който след победата на „демокрацията“ е разобличен за подобна дейност. Вдига се много шум, обвиняват го във всички земни грехове. Но тъй като той изобщо не възнамерява да се връща в Родината, всичко приключва само с шума. Сега Веселовски живее някъде в Швейцария и изглежда не тъне в мизерия.

Виборнов, Сергей Александрович, роден през 1958 година. През 1980 завършва МГИМО. Работи в посолството във Франция (1980–1985). После е завеждащ международния отдел в апарата на Министерския съвет (от януари 1993 година). След това се занимава с бизнес. Сега заема поста генерален директор на Инвестиционната група „Алроса“. Това е дъщерна фирма, която се занимава с добива на

злато в Якутия („Алданзолото“) и отговаря за подготовката на добива на диаманти в Архангелска област („Севералмаз“). Това е твърде мащабен проект: запланирано е да привлече инвестиции за 350 милиона долара и да повиши добива на диаманти до 200 милиона долара на година. Това са големи игри, в които един „чист дипломат“ няма работа. В последно време „азиатската“ и „европейската мафия“ влязоха в ожесточена схватка за компанията „Алроса“ Победиха „европейците“, вкарали в битката целия държавен апарат и спецслужбите. През септември 2003 година вицепрезидент на „Алроса“ става Юрий Йонов, полковник от ФСБ и бивш съветник на вицепремиера Кудрин. През 2002 г. този Йонов помага да бъде изнет контролният пакет акции от правителството на Якутия. Колкото до Инвестиционната група „Алроса“ то там заместник генерален директор става В. Кургузов от „Норникел“ на Потанин.

Голубев, Валерий Александрович, роден през 1952 година. Подполковник от разузнаването. Завършва Ленинградския корабостроителен институт, работи като инженер. През 1979 започва работа в УКГБ на Ленинград. През 1983 отива във външното разузнаване. Не е известно къде е шпионирал. В едно интервю, за да похвали повече Путин, отбелязва, че не било лесно да вербуваш германци, а Путин се справял блестящо с това! Не е ясно дали Голубев си е създавал такава представа за германците от личен опит, или по думите на приятеля си Вл. Путин. През 1991 година Голубев напуска разузнаването и отива на работа при Собчак, става шеф на секретариата на кметството. После ръководи Василеостровския район в Петербург (1993–1995). Кой знае защо не се задържа дълго и на този пост, става депутат в градския парламент. От 1999 година Голубев ръководи Комитета по туризма на Петербург. През април 2002 го избират за представител на Ленинградска област в Съвета на федерациите. През февруари 2003 най-сетне поверяват на Голубев приличен пост — назначават го за генерален директор на дружеството с ограничена отговорност (ДОО) „Газокомплектимпекс“ и едновременно с това за член на ръководството на „Газпром“. Сега Голубев се занимава със закупуването на цялото необходимо оборудване за газовеците. Това

са стотици хиляди тона тръби и други материали на стойност над 2 милиарда долара на година.

Грибин, Николай Петрович. Генерал-лейтенант от разузнаването. Сведенията за него са оскъдни: до 1972 година е резидент в Норвегия, от края на 1976 — резидент в Дания, от 1984 — началник на Трети отдел на ПГУ (англоскандинавския). Именно на основата на Трети отдел на разузнаването наред с Четвърти отдел (германския), се формира „европейската мафия“ в разузнаването. В кариерата си Грибин върви по стъпките на генерал Грушко: Норвегия — Дания — началник на Трети отдел. За по-нататък не се знае нищо, Грибин изплува на повърхността чак през юни 1997 година, когато го назначават за шеф на Академията за външно разузнаване. За един шпионин подобно назначение е почетна синекурна длъжност за ветеран, отдих от реалната дейност.

Грушко, Виктор Фьодорович. Роден през 1930 година, генерал-полковник. Без съмнение той е един от бащите основатели на „европейската мафия“. През 1954 завършва МГИМО. През 1956 е изпратен в Норвегия като „чист дипломат“, тоест не е шпионин. В разузнаваческите среди подобно начало на кариерата се смята за непрестижно, дори по възможност го крият. Щом си „чист дипломат“, значи си доносник на КГБ и си длъжен да следиш останалите служители в посолството: кой с кого спи, кой обича да си пийва и т.н.

През 1960 година Грушко се връща от Норвегия и преминава във външното разузнаване. В началото на 70-те работи в Норвегия вече като шпионин, заместник-резидент е до 1972 година. Норвегия е един от основните центрове, в които започва да се оформя „европейската мафия“, точно там се събира задружна компания, която по-късно се превръща в ръководното ядро на тази мафия.

След Норвегия кариерата на Грушко се ускорява: заместник-началник на Трети отдел, после резидент в Дания. През 1977 година той вече е началник на Трети отдел. През 1980 е назначен за заместник-началник на ПГУ по европейската линия. От 1983 е първи

заместник-началник на ПГУ. А като се има предвид, че по онова време начело на разузнаването е дилетантът Крючков, бивша партийна номенклатура, то генерал Грушко става реалният ръководител на цялото външно разузнаване. Когато Крючков става председател на КГБ и отстъпва ръководството на външното разузнаване на „азиатската мафия“ (януари 1989), той назначава Грушко за шеф на ВГУ (Второ главно управление — контрразузнаването). През януари 1991 година, когато си отиват последните заместници на председателя на КГБ от групата на „азиатците“, Грушко идва на мястото на генерал Бобков на поста първи заместник-председател на КГБ. Той остава на този пост до августовския пуч през 1991, в който взема много активно участие. И в резултат попада в затвора. Там здравето му се влошава и въпреки че го освобождават скоро, през април 1997 година Грушко умира.

Гризунов, Сергей Петрович. Роден през 1949 година. Завършва журналистика в МГУ. От 1974 работи в АПН. Бил е ръководител на бюро на АПН в Югославия в началото на 90-те години, по времето, когато гражданската война там е в разгара си. Когато се случват такива събития, броят на разузнавачите в региона веднага се увеличава, при това там се изпращат отбрани кадри. Още повече че това става не някъде в Африка, а в Европа. През април 1994 година Гризунов става заместник-председател на Комитета по печата. Днес журналистите си спомнят за него с умиление, като за голям либерал (в сравнение с днешните гестаповци). Въпреки това на този пост го слагат именно като чекист. През 1996 година той неочаквано се отдава на бизнес: става вицепрезидент на американската корпорация ICN Pharmaceuticals, изкупила в Русия цели фармацевтични предприятия и множество аптеки. Компанията е основана още през 1960 от югославския емигрант Милан Панич, годишният ѝ оборот надхвърля 700 милиона долара. През 1992 г. Панич за кратко е министър-председател на Югославия — изглежда, че тъкмо тогава се е запознал с Гризунов. През 2001 година в корпорацията става преврат, цялото ръководство начело с Панич е изгонено от акционерите. Решено е предприятията в Русия да се продадат. Тогава Гризунов става вицепрезидент на издателство

„Московские новости“ (2001–2003). През юни 2003 година Гризунов се насочва към производството на стомана — влиза в ръководството на откритото акционерно дружество (ОАО) „Новолипецки металургичен комбинат“. За това огромно предприятие се води ожесточена борба — „европейците побеждават“.

Давидов, Олег Дмитриевич. Роден през 1940 година. Завършва Московския инженерно-строителен институт (МИСИ) през 1963, работи като инженер. Официално не е бил разузнавач. Шпионин, с вероятност 90 процента. Давидов работи първо във Финландия (1973–1975), под „чадъра“ на „Технопромекекспорт“. После — в Либия (1978–1985), където в началото представлява „Атоменергоекспорт“, а след това е съветник в посолството. Нататък кариерата му се развива стремително: той е заместник-председател на Държавния комитет за икономически връзки (1986–1988), заместник-министър на външноикономическите връзки на СССР (1988–1991). През 1992 година става директор на компанията НИПЕК (търговия с нефт). От януари 1993 е първи заместник-министър на външноикономическите връзки на Русия. После става министър на външноикономическите връзки от септември 1993 до април 1997 година. В същото време от септември 1994 е вицепремиер. Не е известно защо тази блестяща кариера прекъсва. Давидов е бил в самия епицентър на нашата руска корупция. Само от един договор от 1995 година за доставки на газ в България той е спечелил 4,5 милиона долара. А подобни договори са много. Давидов държи „спечелените пари“ в „Ситибанк“ (Ню Йорк), в интернет откриваме дори номера на сметката. Сега Давидов е член на борда на директорите на „Лененерго“ и съветник на финландската компания „Иматра Войма“. Върнал се е, така да се каже, при извора.

Евстафиев, Аркадий Вячеславович, роден през 1960 година. През 1982 завършва университета в Саратов. После работи във външното разузнаване. Не е известно къде е шпионирал. Знае английски, френски и датски език. Датският сочи към Трети отдел на разузнаването, другаде няма къде да бъде използван. От 1991 година работи в

пресслужбата на правителството на Русия. От 1992 е съветник и пресаташе на Чубайс. От 1995 работи в телевизията — става заместник генерален директор на ОРТ. От април 1996 е отново при Чубайс. През юни 1996 г. Евстафиев е хванат от Коржаков с прочутата кутия за копирна хартия, натъпкана с долари. Избухва скандал, Коржаков е изгонен от Кремъл, а Евстафиев само дето не е награден като борец за демокрация. През 2000 година Евстафиев става заместник генерален директор на „Мосенерго“. От 2001 — генерален директор. Версията ни е следната: всеки Чубайс си има „съветник“ от външното разузнаване. Това е заимствано от чекистката практика от времената на войната в Афганистан: по онова време всеки афганистански ръководител също си е имал „съветник“ от КГБ.

Ермаков, Николай Александрович. Роден е през 1939 година, генерал-лейтенант от разузнаването. Завършва МГИМО, където изучава немски език. После работи в разузнаването, повече от 10 години е представител на ПГУ в Групата на съветските войски в Германия. През юли 1991 става началник на митниците на СССР — работи там до края на годината, до разпадането на Съветския съюз. След това се занимава с „околomitническа търговия“ (само у нас човек може да се занимава с подобен бизнес, и то напълно открито). От декември 1998 до юли 1999 година Ермаков оглавява Държавния комитет по рибовъдство.

Ерошченко, Николай Владимирович, роден през 1957 година. Работи в разузнаването от 1984, специализира се по Китай. От 1992 се занимава с бизнес, след това е вицегубернатор на Иркутска област, бил е и представител на областта в Москва (1997–2000). От юли 2000 година е председател на съвета на директорите на ОАО „Русия-Петролеум“. Тази компания е заета с усвояването на ново огромно газово находище в Иркутска област (запасите са около два трилиона кубически метра). Намира се под контрола на концерн ТНК-ВР („Алфа груп“). В тези инвестиции участват и Китай и Южна Корея, където възнамеряват да доставят газ. Работата е

сериозна, играта е за милиарди долари. Може би затова Ерошченко умира „след продължително боледуване“ през юли 2002 едва на 45 години. Що се отнася до въпроса как в „европейската мафия“ е могъл да попадне специалист по Китай, тук няма особена загадка — разузнаването в страните от Тихоокеанския регион винаги е било в добри отношения с „европейците“.

Жижин, Владимир Иванович, роден през 1939 година. Генерал-майор от разузнаването. Работи в Норвегия, където отговаря заедно с Г. Титов и А. Лопатин за връзката е агента Трехолт от Министерството на външните работи на Норвегия. Когато Трехолт през 1978 година е изпратен в ООН, Жижин заедно с Лопатин поема след него за Ню Йорк. Това се прави само при работа с наистина ценен агент. През януари 1984 година Трехолт е арестуван. Като наказание трите му свръзки са „заточени“ в представителството на КГБ в ГДР. Това е сурово наказание — от Ню Йорк да попаднеш в социалистическа страна! Но благодарение на това „заточение“ се създават тесни връзки между шпионите от англоскандинавския и германския отдели в разузнаването. Не успяхме да открием сведения за Лопатин. Титов през януари 1991 година застава начело на контраразузнаването (ВГУ). Жижин също прави кариера — става началник на секретариата на КГБ. На този пост генерал Жижин взема активно участие в августовския пуч — той е написал обръщението към народа на ГКЧП и така нататък.

Зимин, Юрий. През 1987 година завършва школата за разузнавачи в Москва, специализира се по Швеция. Сега работи в Естония. През 1996 фирмата *Опакo-Eesti* започва да строи нефтено пристанище в Талин. В тази фирма Зимин заема скромния пост началник на охраната, но естонската полиция е сигурна, че именно той реално я управлява. При това интересите му излизат отвъд територията на нефтения бизнес и обхващат цяла Естония — той постоянно поддържа контакти с най-различни хора. За тази цел разполага с прекрасна база: във фирмата от 1997 година работи последният председател на КГБ на Естония, генерал Рейн Силарт.

Фирмата Опако не е независима, тя е последното звено от дълга верига: Опако — „Оренбургнефт“ — Тюменската нефтена компания — „Алфа банк“. Тоест тази фирма е филиал на огромната империя на Михаил Фридман. Активите на този концерн се оценяват на 3 милиарда долара.

Иванов, Сергей Борисович, роден през 1953 година. През 1975 година завършва филология в ЛГУ (английски и шведски език). В разузнаването не попада веднага, а през 1979 година (първо работи в УКГБ на Ленинград, бил е колега на Путин). Първата му командировка е в Англия, откъдето го изтеглят през 1983. После работи във Финландия. През 1985 година Гордиевски, резидентът в Англия, бяга и издава всички, които познава. Иванов е разкрит окончателно, затова след Финландия се налага да замине за Кения. Тази англоезична страна е приют за провалили се шпиони от Трети отдел на ПГУ.

След Кения Иванов работи в централния апарат на разузнаването. До август 1998 година е на поста заместник-директор на Европейския департамент на СВР. По това време Путин е назначен за директор на ФСБ и веднага взема Иванов при себе си. Понеже „европейците“ завземат властта във ФСБ, в органите започва голяма чистка и драстична перестройка. Иванов оглавява новия Департамент за анализ, прогнози и стратегическо планиране (ДАПСП). Това е най-секретното подразделение на ФСБ. Знае се само, че там се събират не интелектуалци, а главорези, от рода на специалистите по „мокри поръчки“ на генерал В. Ушаков. Освен това става известно, че докато „европейците“ не завземат през 2000 година ръководството на СВР, същият този ДАПСП се е занимавал с разузнаване в чужбина, което по принцип е строго забранено на ФСБ.

През ноември 1999 година Иванов е назначен за секретар на Съвета за сигурност. През март 2001 става министър на отбраната. На сайта „Стрингер“ е обнародвана версията, че не Путин, а именно С. Иванов е главният резидент на „мафията“ в Кремъл. И е много вероятно това да е истина.

Кобаладзе, Юрий Георгиевич. Роден е през 1949 година, генерал-майор от разузнаването. През 1972 завършва журналистика в МГИМО и постъпва в разузнаването. Работи като „кореспондент“ в Малта, в САЩ и във Франция. Прекарва седем години в Лондон (1977–1984). От 1984 до 1991 година служи в централния апарат на ПГУ. От 1991 година ръководи пресслужбата на СВР. През март 1999 напуска разузнаването и става заместник генерален директор на ТАСС. От септември 1999 година е изпълнителен директор на инвестиционната компания „Ренесанс-Капитал“. Тази фирма е създадена през 1995 година и за времето на своето съществуване привлича в Русия инвестиции за осем милиарда долара. Няма никакво съмнение, че фирмата е на „европейската мафия“: от януари 2004 година президент на „Ренесанс-Капитал“ е О. Кисельов, човек от структурите на „Алфа банк“.

Кожемякин, Владимир Николаевич, роден през 1956 година. Завършва Московския държавен педагогически институт за чужди езици (МГПИИЯ), където учи английски и норвежки. От 1971 до 1991 година работи във външното разузнаване. Норвежкият език ни насочва към Трети отдел на ПГУ, при това Норвегия е една от трите ключови страни, в които се е формирала „европейската мафия“ в разузнаването. От 1991 година Кожемякин работи за правителството на Русия, в Държавната дума и т.н. Обикновено той заема по-скромни длъжности — „съветник, помощник“. През май 2002 година става първи заместник в корпорацията ГОСИНКОР, чийто шеф по онова време е друг бивш шпионин от Трети отдел на ПГУ, Владимир Чернов.

Кожухов, Михаил Юриевич, роден през 1956 година. През 1979 завършва МГПИИЯ, учи испански език. След което уж продължава обучението си в Куба. През 1980 година Кожухов става кореспондент на международния отдел на „Комсомолская правда“ и обикаля целия свят. Остава много дълго в Афганистан (1985–1989). Там не се разделя с автомата си и участва в бойни операции. Дори си спечелва орден „Красная звезда“! По-късно обяснява, че не бил знаел, че според

международните правила на журналистите е забранено да се докосват до оръжие. След Афганистан Кожухов се прехвърля в Латинска Америка (1989–1994). Бил кореспондент на „Известия“ в Бразилия и т.н. Ходил е дори в Колумбия, искал да си поговори с наркобароните (те, кой знае защо, не пожелали да се срещнат с него). От 1995 година Кожухов работи в телевизията, водещ е на редица предавания. През ноември 1999 в кариерата му има рязък завой: Кожухов става пресекретар на министър-председателя Путин. Естествено, на тази длъжност не биха взели случаен човек. При това в такъв съдбовен за „европейската мафия“ момент — когато Путин върви през трупове към президентското кресло. Но на Кожухов му прави чест, че не успява да се задържи дълго в Кремъл. Още през януари 2000 година е принуден да напусне. От уклончивите му интервюта след напускането му се разбира, че той чисто психологически не е бил готов за такава мръсна работа. По-лесно му е било да убива хора в Афганистан!

Косарев, Николай Валентинович, роден през 1950 година. От 1976 е в КГБ. В официалната му биография не се споменава нито дума за външното разузнаване, но се е похвалил, че знае испански език. През 1992 година той се премества от КГБ в данъчната полиция и стига до заместник-началник на управление във Федералната служба на данъчната полиция (ФСНП). От септември 1997 година работи като заместник генерален директор на АО „Интеррос“. Тази фирма влиза в империята на Потанин, следователно принадлежи на „европейската мафия“. През декември 2001 Косарев напуска „Интеррос“ и става представител на Тамбовска област в Съвета на федерацията. Толкова ранно оттегляне от активна дейност на заслужена почивка навежда на мисълта, че все пак е шпионирал не в страните, в които е трябвало. Тоест дори не в Испания (Пети отдел в разузнаването), а в Латинска Америка (Втори отдел). Пак в „Интеррос“ по това време работи като вицепрезидент бившият шпионин от Латинска Америка Батчиков.

Косов, Николай Николаевич, роден през 1955 година. През 1977 завършва МГИМО. Минава за „чист дипломат“, но в действителност няма съмнение, че е кадрови разузнавач. Баща му, Николай Антонович Косов, е генерал-майор от разузнаването. Работил е в САЩ, после е резидент в Холандия (1957–1962) и представител на КГБ в Унгария. След това става шеф на Информационното управление на ПГУ. Нещо повече, майката на Косов, Елена Александровна, също е била шпионка.

Първата командировка на Косов е в Ирландия, където остава до 1984 година. От 1985 до 1992 работи в Лондон. Главното по отношение на кариерата му е обстоятелството, че точно през тези години Англия е един от центровете, в които се формира „европейската мафия“. Той явно попада с нещо на тази мафия: щом се връща от Лондон, попада в администрацията на президента на Русия — става помощник на Руцкой (1992–1993). След което Руцкой влиза в затвора, а Косов става отначало първи заместник, а по-късно и генерален директор на АО „Автомобилен всерусийски алианс“ (1992–1998). Тоест става „човек на Березовски“. Березовски със сигурност е свързан с „европейската мафия“, докато не се скарва с нея. През август 1998 година Косов е назначен за първи заместник-председател на „Внешеконбанк“. През тази банка „европейската мафия“ прекарва най-мащабните си афери.

Костин, Андрей Леонидович. Роден е през 1956 година. През 1979 завършва международни икономически отношения и заминава за Англия, където остава до 1984 година. Официално не е шпионин, но анализаторите не се съмняват, че е кадрови разузнавач. В Англия се запознава с друг шпионин, Александър Лебедев, и след „победата на демокрацията“ двамата започват общ бизнес. От 1993 година Костин е президент на Руската инвестиционно-финансова компания, след това е първи заместник-председател на Националната резервна банка (1995–1996). В управлението на тази банка участват много хора, но в действителност всичко в нея се ръководи от трима шпиони от Англия: А. Лебедев, А. Костин и Ю. Кудимов. През октомври 1996 година Костин е назначен за председател на „Внешеконбанк“. През юни 2002 „Внешеконбанк“ се слива с „Внешторгбанк“ и начело на

новата „Внешторгбанк“ отново е Костин. В интернет има планини от компромати за тези неразделни приятели. Те дори регистрират в Швейцария фирма с красивото название „Лебеко“ (Лебедев и Костин). По сметките на тази фирма през Каймановите острови те превеждат откраднатите от тях пари.

Кошляков, Лев Сергеевич, роден през 1945 година, полковник. През 1969 завършва филология в ЛГУ и постъпва на работа в разузнаването. През 1984 година е резидент в Австралия под прикритието на журналист. Тази англоезична страна също влиза в зоната на Трети отдел на ПГУ. През 1987 година Кошляков е назначен за резидент в Норвегия, откъдето го изгонват за шпионаж през есента на 1991. Избягва негов подчинен, шпионинът Бутков, а след такива бягства винаги следват скандали, разобличения и масово изгонване на нашите шпиони. През 1994 Кошляков напуска разузнаването и се залавя с охранителен бизнес, директор е на фирмата „Бизнес-Лиг М“, където работи до 1998 година. През юли 1998 Путин става директор на ФСБ. Още през август същата година Кошляков се премества в телевизията като шеф на „Новините“. През януари 2000 година е назначен за заместник-председател на Комитета за телевизия и радио (ВГТРК) — тоест под негов контрол се оказват и телевизията, и радиото. Точно преди президентските избори.

През август 2001 година Кошляков е преместен в „Аерофлот“ там става директор по „комуникациите“. В телевизията той вече няма какво толкова да прави, а е необходимо „да се заздрави ръководството“ на тази пчеливша фирма (Березовски вече се е скарал с „европейците“ затова гонят хората му отвсякъде).

Красиков, Анатолий Александрович, роден през 1931 година. През 1954 завършва историческия факултет в МГУ. Представя се за журналист, 37 години работи в ТАСС. В книгата на известния изследовател Дж. Барън „КГБ. 1974“ е споменат като шпионин. Работи в Италия (1959–1964) и във Франция (1966–1971), после и в Испания. От 1978 до 1992 година е заместник-директор на ТАСС.

След това попада в администрацията на Елцин, ръководи неговата пресслужба (от лятото на 1992 до пролетта на 1996). Но никой не е работил прекалено дълго близо до Елцин — Красиков също е принуден да се премести в Института за Европа към Руската академия на науките (РАН).

Кудимов, Юрий Алексеевич. Роден е през 1953 година, работи като „кореспондент“ в Никарагуа и Мексико. През 1985 го изгонват заради шпионаж от Англия. Но в Англия той успява да завърже полезни връзки с други шпиони. И по-конкретно, с Александър Лебедев. През 1994 година Кудимов зарязва „журналистиката“ и се отдава на бизнес в структурите на А. Лебедев, става началник на управление в Руската инвестиционно-финансова компания. През февруари 2004 година заменя Лебедев на поста председател на управителния съвет на Националната резервна банка (Лебедев отива в голямата политика). Днес тази банка е едно от най-важните звена във финансовите схеми на „европейската мафия“.

Курков, Анатолий Алексеевич. Роден е през 1930 година, генерал-лейтенант от КГБ. През 1953 завършва Ленинградския институт за чужди езици и започва работа в КГБ на Литва. През 1954 година се прехвърля в Ленинградското управление на КГБ, където достига до началник на Втори отдел (следене на чужденци). През 1974 година отива в представителството на КГБ в ГДР. Понякога пращат ленинградските чекисти за по няколко години в ГДР, има такава практика. Работата там е много, не достигат хора, а и не са необходими кой знае какви шпионски навици, тъй като това е наша територия. Истинските разузнавачи смятат подобни „командировани“ за второ качество, но тъй като с работата в чужбина се занимава само външното разузнаване, формално те са също такива служители на ПГУ.

След връщането си от ГДР през 1978 година Курков е назначен за заместник-началник на УКГБ на Ленинград. През 1983 има нов завой в кариерата му: той става началник на Градското управление на вътрешните работи (ГУВД) на Ленинград. Тогава Андропов прави

голяма чистка в милицията и поставя чекисти на всички ръководни постове в нея. През април 1989 новият председател на КГБ Крючков назначава Курков за началник на КГБ на Ленинград. Генерал Курков остава на този пост до 29 ноември 1991 година. След августовския пуч е нямало за какво да го махат — той не е направил нищо (пък и е нямало какво — всичко се е решавало в Москва). Но все едно, да се остави стар чекист на такъв пост след „победата на демокрацията“ е някак неловко, затова слагат „демократа“ Степашин. Курков обаче не пропада и през годините на „демокрацията“ е вицепрезидент на „Астробанк“ изобщо е влиятелен човек в Петербург. Освен това е в приятелски отношения със Степашин. Умира през ноември 1998 година.

Куришин, Аркадий Борисович. Роден е през 1936 година, завършва Института за външна търговия. В книгата на Барън за КГБ е споменат като шпионин. Там са отбелязани местата, на които е работил — Германия (1963–1964) и Франция (1968–1971). От 1990 година насам Куришин дълги години оглавява ASM AP — Асоциацията на международните автомобилни превозвачи. Това не може да е само шпионско прикритие — шпионите не остават толкова дълго на едно място, противоречи на всички правила на конспирацията. При това всички, попаднали в известната книга на Барън, се смятат за надеждно „осветени“. Излиза, че още преди „победата на демокрацията“ мафията е била загрижена за автомобилните превози между СССР и Европа и е сложила там свой човек. Сега асоциацията процъфтява, в нея членуват повече от 800 предприятия в Русия, а има и клонове в другите страни от ОНД.

Лебедев, Александър Евгениевич. Роден е през 1959 година, полковник от разузнаването. Завършва Валутно-финансовия факултет на МГИМО през 1982 година и веднага след това попада в разузнаването. През 1987–1992 работи в Англия, после се залавя с бизнес. Или по-точно казано, започва бизнеса още в Англия — регистрира частна фирма на свое име (така прави и приятелят му Костни). Настъпват новите времена: по-рано нашите разузнавачи са

се правели на бизнесмени, а всъщност са се занимавали с шпионаж, сега се правят на шпиони, а всъщност въртят бизнес. През 1993 година Лебедев става председател на Руската инвестиционно-финансова компания и член на Управителния съвет на банка „Империал“. От 1995 управлява Националната резервна банка. Това е много едър бизнес, специалистите го оценяват на 2,2 милиарда долара. Не е чудно, че мафията отделя за тази работа цели четирима шпиони: А. Лебедев, А. Костин, В. Чернов и Ю. Кудимов (всички те са били в Англия приблизително по едно и също време). От октомври 1996 година в ръцете на тези приятели попада „Внешекономбанк“ (Костин е назначен за председател на управителния съвет). След това „шпионският бизнес“ постига небивал разцвет. В интернет е пълно със сведения по темата, тъй че няма да се спираме подробно. Само аферата с облигациите от вътрешния валутен заем им носи 110 милиона долара суха пара. Освен това е окраден индийският кредит, но това е дреболия — два милиарда рупии (36 милиона долара).

Лебедев, Сергей Николаевич. Роден е през 1948 година, генерал-полковник от разузнаването. Започва кариерата си, както и много други чекисти, с комсомолска работа — става секретар на Черниговския градски комитет. През 1975 година го взимат в ПГУ на КГБ. Работи в ГДР, ГФР, Западен Берлин, обединена Германия. След това е в централния апарат на СВР. През 1998 година е назначен за официален представител на СВР в САЩ. Чекистите смятат подобни постове за почетно заточение: в разузнаването откритата дейност няма никакво значение. Още щом избират Путин за президент, изтеглят Лебедев от Америка и го правят директор на СВР — от 20 май 2000 година. Преди това външното разузнаване цели 11 години е било в ръцете на „азиатската мафия“.

Лебедински, Роалд Нестерович. Според книгата на Барън за КГБ той шпионира в Китай (1965–1966) и във Франция (1970). Сега работи в Московската регистрационна палата, отговаря за регистрациите на чуждестранните фирми. Това е много печеливш

бизнес. Особено ценна за мафията е възможността нужните фирми да бъдат регистрирани в Москва, а регистрацията на ненужните да се протака. Доста добър пост за шпионин, действал само във Франция (Пети отдел в разузнаването).

Меншичков, Владислав, роден през 1959 година, през 1982 завършва Ленинградския институт по механика и оптика. От 1983 в официалната му биография има бяло петно от 12 години. Журналистите отдавна са се сетили, че е работил в КГБ. Най-вероятно във външното разузнаване. Сега само на тази категория чекисти се забранява да си признават къде са служили (ако враговете все още не са ги разобличили). През 1995 година Меншичков започва работа в петербургския филиал на „Центробанк“. От 2000 година работи като заместник генерален директор на агенцията „Държавен резерв“. През юни 2003 е убит генералният директор на концерна „Алмаз-Антей“ Игор Климов и Меншичков заема неговото място. Компанията произвежда прочутите комплекси за ПВО „С-300“. Това е един от малкото видове оръжия, при които Русия остава на световно ниво (дори по-високо). Затова тези комплекси за ПВО са значителна част от износа на въоръжение — около един милиард на година.

Макаров, Валентин Леонидович. Роден е през 1955 година в Ленинград, през 1978 година завършва Ленинградския институт за авиационно приборостроене (ЛИАП). Не попада веднага в разузнаването, първо работи като помощник на заместник-ректора по международните връзки в Политехническият институт (1985–1988). Това е чисто чекистка длъжност, за вербуване на чуждестранни студенти. Ако някога някой от тях се добере до висок пост или получи достъп до секретна информация, веднага ще го намерят. По-късно Макаров работи в разузнаването, във Франция е под прикритието на ЮНЕСКО от август 1988 до август 1992 година. От западни източници се знае, че Макаров поддържа връзка с атомния физик Темпервил. Когато през август 1992 година този агент е арестуван, Макаров е принуден да напусне Франция. Връща се

в Петербург, занимава се с „привличане на чуждестранни инвестиции“. През 1996 година Собчак губи изборите за губернатор и вследствие на това в Комитета по външните връзки на администрацията в Петербург се откриват свободни места. Макаров е назначен за заместник-председател на този комитет. Председател става Геннадий Ткачов, също от чекистките среди, но не шпионин (бил е завеждащ международния отдел на Ленинградския областен комитет). Тези назначения безспорно доказват, че Комитетът по външните връзки си остава в ръцете на „европейската мафия“ дори след като Путин се разделя с администрацията на Петербург. Макаров напуска Комитета през септември 2000 година и отново се заема с бизнес. При това достатъчно предизвикателен: сега той е президент на Асоциацията на разработчиците на програми за осигуряване (АРПО). Тази асоциация обединява множество информационни центрове в Русия, в които работят повече от 5000 програмисти. Всяка мафия предпочита да контролира тези хакери.

Матвеев, Юрий Геннадиевич. Роден е през 1940 година, през 1962 завършва Юридическия факултет на Киевския университет. През 1975 е изпратен във Франция, където работи зад фасадата на ЮНЕСКО.

През 1983 година е изгонен заради шпионаж. По-късно се занимава с юридическа дейност, през 1987 става главен държавен арбитър на Украйна. През 1989 на Първия конгрес на народните депутати е избран за главен държавен арбитър на СССР. Точно тогава започва разграбването на предприятията и по този повод възникват стопански спорове (как да се подели заграбеното). Може би затова Матвеев не успява да се задържи дълго на този пост — умира още през януари 1990, едва 49-годишен. През всичките тези години загадъчните скоростни смърти на всевъзможни личности не са спирани, те продължават и днес.

Морозов, Игор Николаевич, роден през 1956 година. Рядък пример за разузнавач, работил и в Близкия изток, и в Германия. В

разузнаването Морозов попада след казармата, завършва разузнавателната школа през 1988 година. Знае персийски и немски език. Командировките му са в Германия, Ирак, Иран, Афганистан. От 1994 година се занимава с охранителен бизнес (ЧОП „Алтернатива-М“). През същата година става председател на Съвета на директорите на Инвестиционната търговска банка. Проблем е към коя шпионска мафия да бъде причислен Морозов — това изобщо не може да се разбере от служебната му биография. Наложил се да се вгледаме по-внимателно в тази банка. „Инвестторгбанк“ е средна по размер компания със собствен капитал около 30 милиона долара. През 2003 година има четирима едри собственици, притежаващи по 20 процента от акциите. В интернет се намират сведения само за един от тях: Яков Калагурски — бивш кмет на Юрмала и заместник-кмет на Рига, бивш президент на банка „Москва-Балтия“. А тази банка е тясно свързана с банка ОНЕКСИМ на Потанин! Диагноза: „европейската мафия“. Морозов напуска „Инвестторгбанк“ и от август 2001 година представлява Разянска област в Съвета на федерациите.

Муров, Евгений Алексеевич, роден през 1945 година. Интересен е с това, че шпионира не в Европа, а в Югоизточна Азия, където в продължение на три и половина години е в командировка. Работи в разузнаването от 1974 до 1992 година. След което попада в Управлението на ФСБ в Петербург — първо е началник на районен отдел, а през 1997 става заместник-началник на УФСБ на Петербург. Когато през 1998 година „европейците“ завземат властта над централния апарат на ФСБ, Муров е прехвърлен в Москва, там става първи заместник-началник на Департамента за икономическа сигурност. Това е кажи-речи най-важният департамент във ФСБ, той е здраво вързан за големите пари. Когато избират Путин за президент, Муров става началник на охраната на президента (ФСО) — от май 2000 година. Наистина сега ФСО съвсем не е онази огромна спецслужба, каквато е била навремето Службата за сигурност на президента при Коржаков. Муров се занимава само с охраната на президента Путин.

Николаев, Геннадий Акимович. Роден през 1928 година, шпионирал под „чадъра“ на търговските представителства в САЩ (1961–1963), в Италия (1965–1971), във Франция (1972–1977) и в Зимбабве (1985–1988). През 1994 година влиза в управителния съвет на Пощенска банка. Информацията за тази банка е следната: създадена е през октомври 1993 година от началника на московската Централна поща М. Федорчук. Решили, видите ли, да превърнат пощенските клонове в банки, за да обслужват по-добре населението. В действителност банката енергично се заема да разграбва бюджетните пари, отпуснати за дейността на пощите. Още към края на 1996 година откраднатото е към 71 милиарда рубли, а тази „банка“ функционира и по-нататък, успяват да я закрият чак през 2000 година. В интернет трупат всички афери на банката на гърба на Федорчук и на някой си С. Мелконов. Николаев е споменат само веднъж (че бил в борда на директорите). Изобщо нямаше да отваряме дума за тази история, ако в такива случаи бившите шпиони нямаха навика да остават в сянка, на скромен пост като началник на охраната или нещо от този род.

Павленко, Юрий Андреевич, роден през 1947 година. Не съвсем обикновена кариера: през 1971 завършва Ленинградския медицински институт и работи отначало като хирург, а след това в областта на космическата медицина (от 1974). Изведнъж през 1978 Павленко се оказва в съветското посолство в Англия, където остава до 1981 година! Всичко свързано с Космоса е било засекретено. И щом Павленко, който е носител на секретна информация, се оказва в чужбина, значи е там със задача от КГБ. После заминава за Канада, където работи до 1989 година. От 1989 ръководи департамента за съвместни предприятия в правителството на Москва. След това самият той оглавява руско-британското ЗАО „Комстар“ (телекомуникации). И още един остър завой в кариерата му — става свързочник. Този отрасъл винаги е бил под шапката на чекистите. Павленко работи като генерален директор на „Комстар“ до 1999. През януари 2000 година е назначен за първи заместник-министър на Руската федерация (РФ) по връзките. През юли 2002 отново се

въръща към бизнеса — става генерален директор на ОАО „Мегафон“. Тази фирма влиза в „голямата тройка“ на сотовите връзки (мобилна телефонна мрежа в радиочестотния диапазон), сред най-едрите ѝ акционери са хора от структурите на Потанин и Фридман. Фирмата е интересна и с това, че без да се е наложила както трябва в Русия (само в 27 региона през 2002 година), „Мегафон“ вече открива филиал в Таджикистан (1500 абонати). Подобно нещо не може да бъде обяснено с търговски съображения. Затова пък, ако са искали да осигурят надеждна връзка по целия път на наркотрафика, са успели напълно. Павленко не остава дълго в „Мегафон“ напуска през март 2003 и остава без работа цяла година. После се връща в „Комстар“, но вече като заместник генерален директор.

Петров, Георгий Георгиевич. Сведенията са съвсем оскъдни: работи в Норвегия, изгонен е като шпионин през април 1991 година. След това е търговски представител в Румъния (1992–1997). От март 1998 година ръководи департамент в Министерството на външната търговия. Точно по това време и през това министерство „европейската мафия“ заграбва и препраща на Запад големите пари. От септември 2002 година Петров е вицепрезидент на Търговско-промишлената палата на Русия. Това учреждение е създадено още в старите съветски времена и винаги е било „шпионско гнездо“.

Приходко, Сергей Едуардович, роден през 1957 година. През 1980 завършва МГИМО, работи в Чехословакия (1980–1985, 1987–1993). От април 1997 Приходко е помощник на президента Елцин по външните работи. От септември 1998 вече е заместник-началник на администрацията на президента. През октомври 1999 получава нови пълномощия — става ключова фигура по въпросите за продажбата на оръжие в чужбина. Смятан е за „човек на Ястржембски“ — в Кремъл има цяла чекистка групировка от Чехословакия.

Путин, Владимир Владимирович, роден през 1952 година, полковник. През 1975 завършва Юридическия факултет на ЛГУ, след

което работи в УКГБ на Ленинград. През 1985 е изпратен по линия на външното разузнаване в ГДР. Работи в Дрезден. След тази командировка през 1990 година е принуден да напусне разузнаването и да се върне в Ленинград. Тук в кариерата на Путин няма никаква загадка: самият замисъл е бил такъв. Работата е в това, че разузнаването на ГФР също е имало достатъчно много агенти в ГДР и е следило там всички съветски чекисти. Затова се е смятало, че всеки чекист, работил няколко години в ГДР, вече е разкрит. Така че за шпионин, който знае само един език — немски, след ГДР има една-единствена посока — в родината. Като се връща в Ленинград, Путин започва работа като помощник на заместник-ректора по международните връзки в ЛГУ. Това е чекистка длъжност за следене и последващо вербуване на чуждестранни студенти. Но Путин не остава на нея дълго: по това време големият демократ Собчак е избран за кмет на Ленинград. Всички знаят какво става по-нататък — Собчак случайно среща Путин и се сеца, че преди петнайсет години той е посещавал лекциите му в Университета. „Много схватлив момък, учеше се добре — трябва да го взема в кметството и да го назнача за свой заместник!“ И така нататък. И без това всички знаят биографията на Путин, още малко и ще започнат да я учат в училище.

Рапота, Григорий Алексеевич, роден през 1944 година. От 1966 е във външното разузнаване. Командировките му са в САЩ (1971–1974), в Швеция (1979–1983), във Финландия (1987–1990). През 1994 година Рапота става заместник-директор на СВР по връзките с другите разузнавания („азиатците“ на драго сърце отстъпват подобни почетни длъжности). През април 1998 година го назначават за заместник-секретар на Съвета за сигурност. През ноември 1998 става генерален директор на ФГУП „Росвооружение“. През август 1999 му се налага да изостави този печеливш бизнес — назначен е за първи заместник-министър на търговията, а след закриването на това министерство става първи заместник-министър на промишлеността. От октомври 2001 година Рапота е генерален секретар на Евразийската икономическа общност (ЕАИС). Не се знае точно с какво се занимава тази организация. Официалната цел на

ЕАИС е „формиране на единно транспортно и енергийно пространство“. Има различни версии какво означава това.

Савицки, Юлий. Полковник от разузнаването. През втората половина на 80-те години шпионира в германския сектор, където, както се говори, се запознава с Путин. След 1991 Савицки живее в Рига, получава латвийско гражданство.

Сега е представител на „Газпром“ и компанията „Итера“ в Латвия. „Газпром“ отдавна вече е преминал от „азиатската мафия“ към „европейците“. Савицки е споменаван сред възможните кандидати за длъжността председател на „Газпром“.

Сечин, Игор Иванович, роден през 1960 година. През 1984 завършва Филологическия факултет на ЛГУ (учи португалски език). След това заминава като военен преводач в Ангола и Мозамбик, където се води продължителна гражданска война. Сечин естествено отива по линия на външното разузнаване (един „чист преводач“ просто няма какво да прави там). След като воюва в африканските джунгли, през 1986 година той се връща в Ленинград. В началото работи в чуждестранния отдел на ЛГУ — това е чисто чекистка длъжност, по-късно я заема и Путин. През 1988 година е изпратен на работа в Управлението за външноикономически връзки в Изпълкома на Ленинградския съвет. През 1990 Ленсъветът е превзет от „демократите“ а Сечин се прехвърля в аналогичния комитет на кметството, където негов началник става Путин. И оттогава двамата не са се разделяли.

Сидоров, Василий Сергеевич, роден през 1945 година. През 1967 завършва МГИМО. Официално е „чист дипломат“, но в книгата на Дж. Барън е споменат като шпионин. Работил е в Гърция (1968–1973) и в Ню Йорк (1976–1981, 1991–1995). През 1995 година става заместник-министър на външните работи. През 1998–2001 година е представител на Русия в ООН (Женева). От 2001 година Сидоров е директор по външноикономическите връзки на ОАО „Мегафон“. Тази

фирма принадлежи на „европейската мафия“: най-едрите ѝ акционери влизат в структурите на Потанин и Фридман. Много приличен бизнес за шпионин от Пети отдел на разузнаването.

Синелник, Юрий Петрович, роден през 1963 година. Подполковник от разузнаването. Не е известно къде е шпионирал. Затова пък е известен пълният набор езици, които владее: английски, немски, френски и испански. Което сочи по-скоро към Европа, отколкото към Азия. През 1992 година му се налага да напусне разузнаването. Синелник е родом от Калининград, започва работа в местната риболовна база — в началото като обикновен служител, след това влиза в борда на директорите. От 1994 до 1998 година е генерален директор на базата. В резултат от дейността му почти всички кораби, повече от 80, са продадени в чужбина. Остават само никому ненужни стари корита. Парите изчезват незнайно къде. Синелников вече няма какво да прави в Калининград, повишават го и го взимат в Москва. Там първо става заместник-председател на Държавния комитет по риболова, а от декември 1999 е негов ръководител. Заема този завиден пост само до януари 2001 година. Смята се, че неговата самостоятелност не се харесва на Кремъл: през ноември 2000 година той се опитва да стане губернатор на Калининградска област (получава 13 процента от гласовете — 4-то място). Едва ли, по-скоро е обратното — опитал се е да стане губернатор от отчаяние, тъй като креслото му е започнало да се клати. В резултат през март 2001 година Синелник получава и шамар — възбудено е наказателно дело: дипломата му за завършен юридически факултет била подправена! Но това е нищо, заместникът му М. Дементиев направо получава пет години затвор за корупция. В такива случаи отношението към бившите шпиони е по-хуманно.

Сучков, Виталий Иванович. Изгонен е за шпионаж от Испания през 1981 година. Сега работи в ръководството на компанията СНС, отговаря за кадрите (обичайната длъжност за чекист). Търговията с цигари по принцип е много печеливша дейност, при това фирмата

СНС спада към по-големите — с почти 2000 служители и филиали в 43 града на Русия. Основен партньор на фирмата е огромният международен концерн British American Tobacco, който продава в Русия посредством СНС цигари приблизително за 700 милиона долара годишно.

Титов, Геннадий Фьодорович. Роден през 1932 година. Генерал-лейтенант от разузнаването. Във външното разузнаване е от 1952. Първата му командировка е в Англия (1961–1968).

После е резидент в Норвегия (1972–1977). През януари 1977 година е заловен на местопрестъплението и изгонен — арестуван е агентът му Хаавик. Въпреки този провал Титов става доверено лице на Крючков: от 1977 до 1979 е специален помощник на началника на разузнаването. През 1979 година сменя генерал Грушко на поста началник на Трети отдел на ПГУ (Грушко също е от „норвежците“). През януари 1984 година Титов става генерал-майор — и почти веднага, само след няколко дни, претърпява нов провал: във Виена е арестуван агентът му Трехолт. Макар че бил принуден да напусне Норвегия, Титов успял да убеди началството, че с норвежеца Трехолт трябва да работи само той. Срещали се във Виена. Смята се, че точно тези безцелни пътувания на Трехолт до Виена са привлекли вниманието на спецслужбите. Изпращат Титов на нещо като заточение като заместник-представител на КГБ в ГДР. Изглежда, че именно това назначение позволява на „европейската мафия“ да затвърди положението си в германския отдел на разузнаването... От ГДР Титов излита към нови върхове: става първи заместник-началник на разузнаването. Не е известно кога точно се случва това — най-вероятно Титов сменя на този пост генерал Грушко през 1989 година. А когато през януари 1991 година Грушко освобождава поста на началник на ВГУ, тоест контрразузнаването, Титов заема и това място. Те като че ли вървят в тандем. Следва августовският пуч и генерал Грушко отива в затвора. А генерал Титов остава на свобода — той си има алиби, прекарал е целия август по „горещи точки“! А щом точно по това време началникът на контрразузнаването не е бил в столицата, значи „европейската мафия“ предварително се е погрижила някой от ръководителите да остане на свобода, в случай

че заговорът се провали. Какво става с генерал Титов по-нататък, не е известно. Разбира се, той веднага е уволнен от органите.

Токарев, Николай. Полковник от разузнаването. През 80-те години е работил в ГДР, в Дрезден, бил е началник на Путин. През септември 1999 става вицепрезидент на ОАО „Транснефт“. От 2000 година е шеф на АО „Зарубежнефт“.

Устенко, Едуард Василевич, роден през 1936 година. Шпионира в Австралия (1964–1967), после в Англия. В Англия попада във всеизвестното масово депортиране на шпиони през 1971, когато са изгонени повече от сто наши „дипломати“. Налага се да напусне Трети отдел на ПГУ и да замине за Шри Ланка (през 1972). По-нататък не се знае нищо чак до 1994 година, когато Устенко става помощник на председателя на Държавната дума Рибкин. Това е вече третият шпионин от европейското направление около нещастния Рибкин (освен него са Бирюков и Мзареулов)! Всички те са от европейското направление, сред тях Устенко е най-старшият. Много е вероятно да е най-старши и по звание. Тъй че не е изключено по това време именно той реално да ръководи Държавната дума. Между другото, от шпионите, изгонени от Англия през 1971 година, никой не прави голяма кариера — нито във властта, нито в бизнеса. Посланик в Мадагаскар, посланик в Уругвай, собственик на охранителна фирма в САЩ — това на практика са всички постижения на шпионите от „реколта 1971“. Само на Устенко му провървява — попада в мафията.

Ушаков, Вячеслав Николаевич, роден през 1951 година. Генерал-лейтенант от ФСБ. Една от най-загадъчните и зловещи фигури от „европейската мафия“ Началото на кариерата му е крайно нетипично за „европеец“: завършва Ошкия педагогически институт и от 1975 година служи в КГБ на Киргизия. В КГБ попада след работа в Комсомола (делегат е на 19-ия конгрес на ВЛКМС). От 1987 е началник на контрразузнаването в Ошка област, след това ръководи

областното управление на КГБ. В периода между 1975 и 1987 година Ушаков прекарва известно време във външното разузнаване. Разбира се, от Киргизия могат да го изпратят единствено по азиатското направление. Ушаков е посочил само една страна, където е „поработил“ — Афганистан. Когато Съветският съюз се разпада, чекистите от други националности започват да напускат Средна Азия. Обикновено им намират място някъде из региона, контролиран от „азиатците“ — Сибир, Северен Кавказ. Най-едрите фигури попадат в централния апарат на ФСБ в Москва. През 1994 година Ушаков също напуска службата на КГБ в Киргизия, само че заминава на работа в леговището на „европейската мафия“ — в Карелия. „Питерската групировка“, която сега ръководи ФСБ, всъщност се състои предимно от карелски чекисти (някои от тях дори изобщо не са работили в Питер). Ушаков става началник на службата за сигурност на Беломорско-Онежкото параходство. През 1997 година той се връща в органите — в централния апарат на ФСБ. През март 1998 отново отива в Карелия — назначен е за политически представител на президента в републиката (тогава всеки „субект“ си има свой политически представител). По същото време започва разцветът на Беломорско-Онежкото параходство (БОП) — от вътрешни превози то преминава към рейсове около цяла Европа, както и до Близкия изток (със съдове с двойно предназначение „река-море“). Започва борба за ръководството на БОП, включително и избори за нов генерален директор, завземане на охраната на административната сграда и т.н. През март 2000 година е убит собственикът на контролния пакет акции от БОП, предприемачът Дмитрий Варварин. След две седмици е убит и деловият партньор на Варварин С. Крижан заедно със сина си (жена му и дъщеря му са ранени). Варварин се занимава с износ на дървен материал и е генерален директор на концерн „Орими“. Вестниците обясняват всичко с политиката — уж Варварин бил убит заради подкрепата на Ю. Болдирев в борбата за поста губернатор на Петербург. На 7 септември 2000 година в пряк ефир по карелската телевизия върви предаване за различните криминални действия около параходството. Изказва се и механикът на параходството В. Каламажников, който обвинява Ушаков в организирането на тези убийства. И макар че това изказване предизвиква голям скандал, Ушаков не подава

оплакване до съда. А само след четири дни, на 11 септември, той е назначен за началник в управлението на ФСБ. Взимат го в най-секретния департамент за анализ, прогнозиране и т.н. (ДАПСП), където той оглавява Управлението за координация на оперативната информация (УКОИ) — под това също толкова измислено название се крие най-зловещото подразделение в ДАПСП. През юни 2002 година Ушаков е замесен в нов скандал. Ръководството на Приднестровската молдовска република обвинява ФСБ на Русия в подготовката на покушение над президента на републиката И. Смирнов и председателя на парламента Г. Маракуца. Вестник „Версия“ в пряк текст посочва организаторите на покушението: генерал Ушаков и неговия УКОИ. Дотогава всичко е вече готово, бригадата ликвидатори е вече в Молдова, но след избухването на скандала се налага да отменят заплануваното. Днес параходството, където е работил Ушаков, обхваща всички морски пристанища в Европа и цялото Средиземно и Черно море. А по реките и каналите през Каспийско море се превозват стоки до Иран. Всички знаят каква стока, много търсена в Европа, се произвежда в Близкия изток.

Чемезов, Сергей Викторович. Със сигурност е работил във външното разузнаване, макар че официално не е бил шпионин. Действал е в ГДР под прикритието на промишленото обединение „Луч“ (1983–1988). След това става заместник генерален директор на външнотърговското обединение „Совинтерспорт“ (1989–1996). От 1996 година е в екипа на президента — началник на управлението за външнополитически връзки. От септември 1999 е директор на ФГУП „Промекспорт“. След сливането на „Промекспорт“ и „Росвооружение“ Чемезов става първи заместник генерален директор на обединеното „Росвооружение“. Износът на оръжие носи няколко милиарда долара годишно, затова подобни постове заемат само бивши шпиони от „европейската мафия“.

Чернов, Владимир Александрович. Роден през 1951 година, полковник от разузнаването. През 1973 завършва Московския финансов институт. Работи в Англия (1978–1983), през януари 1983

го изгонват за шпионаж. Следва много важна информация: той е личен помощник на генерал Грушко! Тоест Владимир Чернов е много близък до ръководството на „европейската мафия“! Това е кажи-речи единствената известна досега връзка между „норвежкия“ и „английския“ клан вътре в мафията. След това Чернов работи в Хелзинки (1987–1993), където се запознава със Сергей Иванов. Когато му се налага да напусне разузнаването, става заместник-председател на Търговската палата в Петербург. От 1996 година е заместник-председател на Националната резервна банка. През май 2001 оглавява ГОСИНКОР. Това е голяма корпорация, оценена на 1,8 милиарда долара. През март 2002 ГОСИНКОР е преобразуван във финансово-промишлената група „Гута“ но както и преди, я ръководи Чернов. Смята се, че сега Владимир Чернов е „човек на Сергей Иванов“. И това е доста вероятно, понеже генерал Грушко умира още през 1997 година.

Чернов, Олег Дмитриевич. Роден през 1951 година, генерал-полковник от ФСБ. Започва службата си в УКГБ на Челябинска област през 1977. От 1992 е във външното разузнаване. Не е известно къде е шпионирал. Но когато генерал Титов е назначен за началник на контраразузнаването, той взема Чернов при себе си като помощник. Тоест Олег Чернов също попада в самия център на „европейската мафия“ както и съименникът му Владимир. Когато през есента на 1991 година генерал Титов е уволнен от КГБ, Чернов продължава да работи в контраразузнаването. През 1998 Олег Чернов е назначен за началник на управление в Съвета за сигурност. От януари 1999 година е заместник-секретар в Съвета за сигурност, отговаря за „международната сигурност“.

Шеленков, Алберт Алексеевич. В книгата на Дж. Барън „КГБ. 1974“ е споменат като шпионин — работил е в Гана през 1966 година. Сега живее в Швейцария, директор е на фирмата Stahel Hardmeyer. Освен това представлява международните корпорации ИКЕА и Reynolds Tobacco в Русия. Подозиран е в контрабанда и финансови машинации. Има сведения за връзката на Шеленков с международния

аферист Рудолф Ритгер от франкфуртската компания SPAG, арестуван за пране на пари от наркосделки. А Ритгер на свой ред се прочува с това, че е „делови партньор“ на Г. Греф и дори на самия Путин (когато е бил дребен чиновник). Фирмата на Шеленков Stahel Hardmeier се занимава с производство на текстил, има филиал и в Узбекистан, откъдето купува памук. Един от най-разпространените начини за транспортиране на хероин от Средна Азия са вагоните с памук. Суровият памук има остър мирис и нито едно куче не може да надуши наркотика.

Щеголев, Олег Александрович, роден през 1962 година. През 1984 завършва международния факултет в Московския финансов институт (МФИ). Служи в ПГУ на КГБ. В края на 90-те години навлиза в бизнеса с нефт. През 2000 година става началник на управлението за добив на компанията „Сибнефт“ (на Абрамович). От юни 2001 е в съвета на директорите на дъщерното предприятие „Оренбургнефт“. През май 2002 година е назначен за изпълнителен директор на ОАО „Славнефт“, когато Абрамович си присвоява тази компания. Щеголев влиза и в борда на директорите на други компании от империята на Абрамович (ОАО „Красноярская ГЭС“ „Варюганнефт“).

Якунин, Владимир Иванович. Роден е през 1948 година, в разузнаването е от 1977. От 1985 до февруари 1991 година работи във Виена (Австрия) под чадъра на Комитета за мирно използване на космическото пространство. От април 1991 година се занимава с бизнес, с „привличане на чуждестранни инвестиции“ и други подобни. Едновременно с това влиза в борда на директорите на банка „Русия“. Във всички тези дейности Якунин си сътрудничи тясно с Путин (бил е почти негов съсед по вила). По-късно Якунин работи при Патрушев в Главното контролно управление. През ноември 2002 година го назначават за заместник-министър на транспорта, отговаря за морските пристанища. Тъй като основните природни богатства на Русия се изнасят по море, мафията е поверила на Якунин много

отговорен пост... През 2002 Якунин става първи заместник-министър на транспорта, а през 2005 година — и министър.

Якушкин, Дмитрий Дмитриевич, роден през 1957 година. Завършва Журналистическия факултет на МГИМО. Баща му, Дмитрий Иванович Якушкин, е генерал-майор от разузнаването; шпионирал е в Ню Йорк, след това е бил началник на Трети отдел на ПГУ (1871–1975), резидент във Вашингтон (1975–1982), началник на Първи отдел на ПГУ (1982–1986). Естествено, при такъв баща Д. Д. Якушкин не би могъл да бъде „чист журналист“ какъвто се води в официалната си биография. Работи в „Комсомолская правда“ след това става „кореспондент на АПН“ във Франция. През септември 1998 година е назначен за прессекретар и заместник-ръководител на администрацията на президента Елцин. През януари 2000 се съобщава, че Якушкин си остава прессекретар на Елцин и след като той вече не е президент. По отношение на успешните кариери Пети отдел в разузнаването много отстъпва на Трети и Четвърти отдел.

„АЗИАТСКАТА МАФИЯ“ ВЪВ ВЪНШНОТО РАЗУЗНАВАНЕ

Амвросов, Игор Алексеевич, роден през 1950 година. Подполковник от разузнаването. През 1974 завършва Института за страните от Азия и Африка и веднага постъпва във външното разузнаване. Специализирал е по Китай. През 1991 година Амвросов е съветник на последния председател на КГБ на СССР Бакатин. Нашата версия е следната: дори тогава Амвросов в действителност да не е оглавил тази организация (което не е изключено), във всеки случай е бил там по-главен от Бакатин, който дори не е чекист (Бакатин е „демократ“ от партийните функционери). След ликвидацията на КГБ на СССР Амвросов преминава на работа във ВГТРК. От март 1998 ръководи „Радио Русия“. През 2000 година става за кратко директор на ОАО „ТВ център“. Налага се да напусне и сега работи в „Интерфакс — Китай“.

Ананиев, Евгений. Подполковник от разузнаването. Не е известно къде е шпионирал. От разузнаването попада в Шесто

управление на КГБ, което се занимава с икономика. Става водещ офицер на А. Усманов, лидера на узбекската организирана престъпна групировка (ОПГ) в Москва. Те започват с дребни неща — откриват нелегална фабрика за производство на найлонови торбички. След август 1991 година Ананиев напуска КГБ и открито се залавя с бизнес. Отначало е президент на компанията „Мегаполис“ и издава списание със същото име. През април 1993 година става председател на Управителния съвет на известната „МАПО Банк“. Това е банката на външното разузнаване, в учредяването ѝ участват ръководителите на СВР, генералите Шчербаков, Гореловски и Рябихин. Тоест това един вид е „централната банка“ на „азиатската мафия“. Тя се занимава с най-мръсните работи, до степен, че там в един период е и общата каса на една бандитска групировка. В интернет има купища компромати за тази банка. Успяват да я закрият едва през февруари 2000 година, когато се сменя властта. Ананиев напуска „МАПО Банк“ през август 1997 година, когато става генерален директор на „Росвооружение“. „Азиатската мафия“ алчно и ненаситно разхищава валутата, получена от износа на оръжие — през онези години до оръжейните заводи не стига почти нищо.

Анисимов, Константин Олегович, роден през 1964 година. Завършва едногодишните курсове към Военния институт (като преводач от персийски език). През 1984–1986 служи като офицер в Афганистан, награден е с афганистански орден. През 1992 завършва Института за страните от Азия и Африка и става генерален директор на туристическа фирма. Тоест фактът, че Анисимов е кадрови разузнавач, не подлежи на съмнение. От 1997 година работи в Московското речно параходство. Отначало е началник на речна гара, след това е заместник генерален директор на параходството. През април 2002 го избират за генерален директор. Днес параходството процъфтява: 163 товарни кораба плават по реките на Европейска Русия и из моретата в цяла Европа. Те свързват Москва с пристанища в Турция, Италия, Франция и на Скандинавския полуостров. Търговията с наркотици не може да бъде обслужена по-добре. И което е интересно: Каспийско море и Иран изобщо не се

споменават — изглежда там царува Беломорско-Онежкото параходство, тоест „европейската мафия“. Московското параходство процъфтява до такава степен, че през май 2002 година купува летището в Новосибирск (за 10 милиона долара). На обикновените хора от параходството, то се знае, изобщо не им е изтърябвало летище. Преди Анисимов на поста генерален директор е друг възпитаник на Института за страните от Азия и Африка — Роман Викторович Троценко, роден през 1970 година. Троценко заема този пост през 2000–2002. Връзката му с външното разузнаване е безспорна, но той, изглежда, не е бил офицер от КГБ, а е започнал направо в бизнеса. На 19 години Троненко става търговски директор на казахската телевизионна компания „Азия ТВ“ (1989–1991). От 1991 година се занимава с най-разнообразни бизнес дейности в Москва.

Антонов, Олег Григориевич. Роден е през 1952 година. През 1982 завършва Академията за външна търговия. Работи като представител на „Востокинторг“ в Афганистан. Всеизвестно се, че в тази страна се произвежда само една стока за износ — хероинът. А разните сушени плодове и тям подобни се изнасят само за прах в очите. Разбира се, възможно е Антонов да не участва в подобни далавери. Но след победата на демокрацията бизнесът му потръгва прекалено успешно — сега той ръководи московската фирма „Фритера“ (търговия на едро с хранителни стоки). Освен това е член на борда на директорите на „Интерпромбанк“. Собственият капитал на банката е 25 милиона долара. Антонов притежава 20 процента от акциите (пет милиона долара). Шеф на „Интерпромбанк“ е Виталий Жогин (роден през 1964 година, випускник на Института за страните от Азия и Африка).

Антропов, Алексей Кимович. Подполковник от разузнаването. Завършва школа за разузнавачи по линията на „борбата с международния тероризъм“. През 1996 година във ФСБ е създадена нова структура за нуждите на „азиатската мафия“ — Управление за перспективни програми (УПП). Това е организация за „решаване на

проблеми“ чрез ликвидиране на „проблемните“ хора. Чекистите и по-рано са се занимавали активно с такива работи, но за подобни цели са създавали различни „фирми“ и „частни охранителни предприятия“ (от рода на „Стеле“). През ноември 1997 година служителят на УПП А. Литвиненко получава от началството заповед да убие Березовски. Литвиненко не го прави, а се появява със своите разкрития по телевизията. И всички научават какви „програми“ са били смятани за „перспективни“ по това време във ФСБ. Налага се спешно преименуване на това управление — така се появява Управлението за разработка на престъпните организации (УРПО). Но и негов началник си остава същият онзи генерал Хохолков. Естествено в тази престъпна организация се намира място и за Антропов — той става началник на Трети отдел на УРПО. Това е единственият служител на УРПО, за когото със сигурност се знае, че е от външното разузнаване. Генерал Хохолков е от КГБ на Узбекистан, а заместникът му Макаричев — от УКГБ на Ростовска област.

Борисоглебски, Валерий Сергеевич, роден през 1940 година. Завършва МГИМО, от 1963 работи в подразделенията на Министерството на външната търговия. През 1989 година Борисоглебски става първи заместник генерален директор на обединението „Алмазювелирэкспорт“, а от 1994 оглавява това предприятие. Едновременно с това той е в управителния съвет на „МАПО Банк“. Както е известно, тази банка е създадена от ръководителите на външното разузнаване от „азиатската мафия“ и се занимава с най-мръсни дела. През септември 2000 година Борисоглебски е принуден да се пенсионира, макар че по договор трябва да работи още две години. Но на „европейците“ не им се чака — износът на диаманти носи по 2 милиарда долара на година, той е прекалено голяма хапка.

Бут, Виктор Анатолиевич, роден през 1967 година в Таджикистан. През 1991 завършва Военния институт за чужди езици. Работи като преводач в Ангола. Според официалната му биография е работил пак като преводач в полка на

военнотранспортната авиация във Витебск. Никой от анализаторите не се съмнява, че Бут е офицер от КГБ. Най-вероятно е работил за „азиатската мафия“. А военната транспортна авиация в един период е основното средство за доставка на хероин от Афганистан в Европа. През 1992 година Бут се сдобива на нищожна цена с няколко транспортни самолета и се заема с международни превози — доставя нелегално оръжие до всички горещи точки по света. Това начинание потръгва добре, в неговата авиокомпания Air Cess има около 60 самолета. Най-много работа има в Африка. При клането в Руанда (там загиват близо един милион души) Бут доставя оръжие на племето хуту. Други негови клиенти са анголската „Унита“, Муамар Кадафи, мясюлманските въстаници на Филипините. Освен това той редовно доставя оръжие в Афганистан — първо на правителството на Рабани, а когато го свалят от власт, и на режима на талибаните. Но световната общественост е най-възмутена от съобщението, че Бут снабдява „Ал Кайда“ Налага му се да напусне Белгия, където е щабквартирата му, и да се пресели в Обединените арабски емирства. На неговите услуги са всички огромни военни складове в страните от ОНД и някои бивши братски страни от епохата на социализма. За Африка се знае със сигурност, че там плащат с диаманти. Само „Унита“ добива диаманти за 150 милиона долара на година. Логично е да се предположи, че афганистанците се разплащат с хероин, от който имат несметни запаси. Още по съветско време, докато течеше войната, нашите чекисти разменяха хероина за оръжие за муджах и дините.

Виноградов, Олег Александрович, роден през 1931 година. През 1955 година завършва източния факултет на МГИМО, знае английски и китайски език. Работил е в Госкино на СССР като началник на управление „Човешките ресурси“ (чисто чекистка длъжност). По-късно Виноградов става представител на „Совекспортфилм“ в Ирак, Йордания, Кувейт и други страни от Персийския залив. С една дума, е служил в 15-и отдел на ПГУ. След което се премества в телевизията. През 1994 година работи като управляващ телевизионния и радио комплекс (РГТРК) „Останкино“ после е началник на управление „Човешки ресурси“ във Федералната служба за телевизия и радио

(ФСТР). През септември 1995 година го назначават за заместник-директор на ФСТР. През юли 1999 работата на Виноградов в телевизията приключва. „Европейската мафия“ преминава в настъпление — „европейците“ не си правят труда да сменят ръководството на ФСТР, а просто ликвидират изцяло това „азиатско гнездо“ и учредяват свое собствено Министерство на печата и телевизията.

Волин, Алексей Константинович, роден през 1961 година. Завършва Института за страните от Азия и Африка. Служи в разузнаването под прикритието на Агенцията по печата „Новости“ от 1986 година. Работил е в Индонезия (краят на 1989 — краят на 1991). Не може да се каже, че Волин е шпионирал там, тъй като е имал друга работа: разпространявал в местната преса различни пропагандни лъжи с помощта на продажни журналисти. С това се занимава служба „А“ на ПГУ, във всяка резидентура на КГБ има нейни сътрудници. След победата на демокрацията Волин продължава да върши същото на други места. Първо в РИА „Новости“ (бившата АПН), където достига до заместник-директор. После през 1996 година свършва доста работа в екипа на Лесин по време на изборната кампания на Елцин. От октомври 1996 до април 1998 Волин е заместник-началник на Управлението за връзки с обществеността в Администрацията на президента. От август 1998 година той ръководи РИА „Новости“, след това става първи заместник-председател на ВГТРК. Това е върхът в кариерата му, от там нататък тя тръгва надолу, както при много „азиатци“.

Воскобой, Алексей Савич. Шпионирал е в Турция (1955–1968, с прекъсвания), там е бил и резидентна КГБ. В един момент работи като съветник на Волски от Търговско-промишлената палата. След идването на демокрацията Воскобой се отдава на бизнес — заема поста заместник-председател на Акционерната търговска банка за инвестиции и технологии. Тази банка, регистрирана в Москва през 1993 година, се смята за сравнително малка — собственият ѝ капитал е около 5 милиона долара. Затова пък тя разполага с

обширна финансова мрежа, разпростряна от Сингапур до САЩ. Воскобой организира и ръководи банката Unirea в Румъния, която става брънка в тази верига. На един румънски сайт има подробни сведения за тези чекистки далавери в Румъния: банката Unirea се занимава най-вече с пране на мръсни пари. Освен Воскобой в управата ѝ е Иванов, шпионирал по-рано в Индия зад паравана на „Интурист“, както и други персони от този род. Този шпионски бизнес набира скорост — през 1997 година в Румъния е регистрирана и Nova Bank със собствен капитал от 400 милиарда леи, а Воскобой става неин вицепрезидент.

Герашченко, Виктор Владимирович, роден през 1937 година. През 1960 година завършва МФИ. Ръководи съветски банки в чужбина: в Англия (1965–1967), в Ливан (1967–1972), в ГФР (1974–1977), в Сингапур (1977–1982). Разбира се, подобна дейност е немислима без тясна връзка с външното разузнаване. От решаващо значение за кариерата на Герашченко е Ливан — в тази „гореща точка“ той се запознава с Примаков, бъдещия началник на външното разузнаване на Русия. От 1982 година Герашченко работи във Външнотърговската банка на СССР. От 1989 до 1991 оглавява централната банка (Госбанк) на СССР. След това на два пъти ръководи Централната банка на Русия (юли 1992 — октомври 1994, септември 1998 — март 2002). В паузата, от 1996 година, Герашченко е председател на управителния съвет на Международната московска банка. Това е много голяма банка, активите ѝ се оценяват на 2,8 милиарда долара (2003 година). През есента на 1998 Герашченко се прочува с това, че неговата банка не само не фалира при дефолта, а обратното, дори излиза с голяма печалба, като продава прословутите държавни краткосрочни облигации само няколко дни преди катастрофата. Всички анализатори свързват второто назначение на Герашченко като председател на Централната банка на Руската федерация (ЦБР) през септември 1998 година с Примаков, който тогава става министър-председател. Дватама заедно определят финансовата политика, по онова време дори се говори за „режима Примаков-Герашченко“.

Горшков, Алексей, роден през 1962 година. През 1985 завършва Института за страните от Азия и Африка, знае английски и арабски език. Изкарва си казармата в Туркмения и Йемен, след това работи в Съюза на дружествата за приятелство с чужбина. В Йемен по това време фактически тече гражданска война и нашите помагат на „прогресивните сили“. Горшков без съмнение е шпионин. От 1992 година работи в „Интерфакс“, след това в някаква Агенция за нефтена информация. От 1995 година е заместник-началник на управлението по комуникациите на компанията ЮКОС. Кое то за сетен път доказва „азиатските корени“ на тази фирма. През 1999 година Горшков преминава в администрацията на правителството на Руската федерация и от март 2002 ръководи департамента за правителствена информация. Администрацията на правителството е едно от малкото оцелели убежища за шпионите от „азиатската мафия“.

Евстафиев, Геннадий Михайлович. Генерал-лейтенант от разузнаването. Започва службата си в 14-и отдел на ПГУ — шпионира в Пакистан и в Индия. Индия е един от центровете, където се заражда ръководното ядро на „азиатската мафия“. Оттам Евстафиев се прехвърля в Япония: по това време резидент там е генерал Ерохин, който също е работил в Индия и помага на своя колега да се настани в прилична страна. Но вместо да му е благодарен, Евстафиев влиза в конфликт с него. Избухва страшен скандал, в резултат на което не само изтеглят генерал Ерохин от Япония, но и го изгонват от разузнаването. А Евстафиев след Япония се нарежда още по-добре — заминава на работа в Ню Йорк, в централата на ООН. Такива пътувания из цял свят навеждат на мисълта, че в разузнаването Евстафиев е служил във външното контраразузнаване. Официално тази служба би трябвало да вербува служители от вражеските спецслужби, но да се провербува един офицер от спецслужбите е практически невъзможно, ако самият той не го поиска, което се случва рядко. Тъй че в действителност „контраразузнавачите“ следят денонощно всички служители от съветските посолства, включително и разузнавачите. Можем да си

представим как останалите офицери от разузнаването се отнасят към такива „контраразузнавачи“. След победата на демокрацията генерал Евстафиев отначало ръководи управлението на СВР по контрола над въоръжението. След това става началник на департамента на СВР.

Жуков, Андрей Дмитриевич, роден през 1948 година. Завършва Физическия факултет на МГУ през 1971 и веднага започва работа в разузнаването. Последната му длъжност е началник-отдел в Управлението за анализи на ПГУ. От 1990 година се занимава с бизнес. Тоест още, преди каквато и да е победа на демокрацията, което за един чекист означава — по заповед отгоре. През 1990–1993 е вицепрезидент на РАУ-Корпорация. РАУ означава Руско-американски университет. Под това странно наименование се крие една не по-малко странна обществена организация, в която работят предимно чекисти. Всички те са отявлени патриоти, членове на „Духовное наследие“. Освен с патриотизма сега Жуков се занимава и с търговия: той е генерален директор на закритото акционерно дружество (ЗАО) „Аурум плюс“ и президент на ЗАО „Инт Консал Център“ „Аурум плюс“ е малка бижутерска фирма, която прави позлатени значки и медали. Това, изглежда, е само параван за по-сериозен бизнес. Когато Жуков посещава Волгоград и води преговори с губернатора и други ръководители, местният сайт съобщава: „Той има реални планове да привлече в нашата област нови делови партньори, предимно от Китай и Индия“ Самият Жуков признава, че с последния началник на съветското външно разузнаване Л. Шебаршин са приятели. През 2003 година Жуков става депутат в Държавната дума.

Зенков, Борис Геннадиевич, роден през 1946 година. През 1970 завършва МГИМО. Официално е „чист дипломат“. Работи в Гърция (1970–1976), в Кипър (1976–1981) и в Мароко (1988–1990). По-късно е посланик в Кипър (1990–1996). Ако се съди по това колко едър бизнесмен става след това, Зенков най-вероятно е кадрови разузнавач, а не обикновен доносник. През 1997 година той става първи

заместник-председател на „Инкомбанк“. Тази банка възглавява огромна финансово-промишлена империя, оценявана на 15 милиарда долара. След дефолта през есента на 1998 година „Инкомбанк“ фалира. Сега Зенков е президент на египетската компания „Сироко Аероспейс“. Фирмата му поема контрола над ОАО „Туполев“ и възнамерява да инвестира в това авиостроително предприятие 280 милиона долара.

Кирпиченко, Вадим Алексеевич, роден през 1922 година. Генерал-лейтенант от разузнаването. Един от основателите на „азиатската мафия“. През 1952 година завършва в Москва Института по ориенталистика и постъпва на работа в ПГУ на КГБ. Бил е заместник-резидент в Египет (1954–1960), резидент в Тунис (1962–1964), началник на Африканския отдел на ПГУ (1967–1970), резидент в Египет (1970–1974).

От 1974 година генерал Кирпиченко е шеф на Управление „С“ на ПГУ (нелегалното разузнаване). През 1979 става първи заместник-началник на ПГУ. По това време във външното разузнаване има двама първи заместници. През 80-те години единият от тези постове е в ръцете на „европейците“ (Грушко, Титов). Другият е у генерал Кирпиченко до края на 1991 година. После идва „демокрацията“ и старият чекист е принуден да се оттегли. От 1992 година е шеф на група консултанти към директора на СВР. Съществува версия, че през тези години всъщност именно Кирпиченко ръководи външното разузнаване, а не Примаков или Трубников. Кирпиченко работи като „консултант“ до септември 1997 година — докато не навършва 75 години.

Козлов, Владимир Сергеевич, роден през 1950 година. Генерал-лейтенант от ФСБ. Започва работа във външното разузнаване, труди се като „кореспондент“ на списание „Азия и Африка днес“. През 1981 година се прехвърля във „Вимпел“ — поделение със специално назначение в разузнаването, после е в групата „Алфа“. След победата на демокрацията се бори с тероризма, стига до началник на съответното управление на ФСБ. Когато ръководството

на ФСБ преминава в ръцете на „европейците“, генерал Козлов е принуден да напусне органите. През ноември 2001 година той е назначен за заместник-министър по печата.

Комилов, Абдулазиз. Шпионира в арабските страни, през 80-те години е резидент на КГБ в Ливан. Тогава това е „гореща точка“ на планетата, при това в нефтодобивен регион. Тъй че за резидент в Ливан не биха назначили случаен човек. Когато Съветският съюз се разпада, „азиатската мафия“ поверява на Комилов друг важен пост: от 1994 до 2003 година той е министър на външните работи на Узбекистан. Голям приятел на президента Каримов. През октомври 2003 година е изпратен в САЩ като посланик.

Копеков, Данатар Абдиевич, роден през 1933 година. Генерал-лейтенант от КГБ. Службата му в разузнаването започва през 1959 година. Работи в Иран като представител на „Игнострах“ (1968–1970). Арестуван е и е депортиран в СССР. По-нататък служи в Първи отдел (разузнаването) на КГБ на Туркмения. През 1975 година оглавява Първи отдел. От 1984 е заместник-председател на КГБ на Туркмения. От юни 1990 е първи заместник, от март 1991 — председател на КГБ на Туркмения. След като републиката обявява независимост, той става министър на отбраната — от януари 1992. Дълги години е един от най-близките съратници на Туркменбаши. През септември 1998 е извършен терористичен акт, при който загиват седем души. В него са замесени военни, затова на Копеков му се налага да подаде оставка. В Туркмения има и други бивши шпиони на ръководни постове, но Копеков е най-високопоставеният от тях, „дясната ръка“ на президента Ниязов.

Крисин, Андрей Викторович. През 1978 година е изгонен от Канада за шпионаж. След това не се знае нищо чак до идването на демокрацията. Вторият известен факт от биографията на Крисин е, че става президент на „Европейската тръстова банка“ (ЕТБ). Тази банка е учредена в Москва през 1994 година. Официалните

учредители са предприятия от аерокосмическия комплекс (заводът „Пермские мотори“ и т.н.). Банката работи на територията на ОНД — от Украйна до Средна Азия. Една от най-големите казахски банки, „Темирбанк“, е учредена със съдействието на ЕТБ и фактически е неин филиал. Нещо повече, ЕТБ се чувства като у дома си дори в леговището на „азиатската мафия“ — в Таджикистан. В тази република банката е създава широка мрежа от пунктове за парични преводи между Таджикистан и другите страни от ОНД. Това е богоугодно дело: без паричната помощ от таджиките, които работят в Русия, населението на Таджикистан отдавна да е измряло от глад. Но то се знае, никой не би организирил в такъв екстремален район банкови филиали заради копейките, дошли от процента от паричните преводи. Затова пък такава финансова мрежа е идеална за обслужване на търговията с наркотици. ЕТБ се нарежда сред големите банки: собственият ѝ капитал е около 40 милиона долара, а активите ѝ са около 250 милиона. Неприятностите на ЕТБ започват, след като Путин идва на власт: през април 2002 година е арестуван управителят на банката Мирзоян. Хващат се за дреболия: през 2000 година той придобил за банката 257 милиона долара и не платил полагащия се по това време данък от един процент от сделката. Разбира се, Мирзоян не би могъл да сключи подобна сделка без знанието на Крисин, но в такива случаи не е прието бивши шпиони да се пращат зад решетките. А Мирзоян си получава своите четири години затвор.

Лазуткин, Валентин Валентинович, роден през 1945 година. Генерал-лейтенант от КГБ, по данни от сайта arp.ru. През 1973 година завършва икономика в МГУ. Започва кариерата си в Комитета за младежките организации на СССР (1967–1973). Там работи в сектора на Африка, Близкия и Средния изток. От 1974 година е в Гостелерадио на СССР, стига до първи заместник-председател (1991 година), след това ръководи телевизията в Русия като генерален директор на Федералната служба за телевизия и радио (ФСТР) (1995–1998). През май 1998 година става съветник на премиера Кириенко. От октомври 1998 Лазуткин е шеф на декоративната Междудържавна телеорганизация на Съюза между Беларус и Русия.

От януари 2002 година оглавява борда на директорите на ОАО „Комкор“. Тази фирма управлява мрежата от оптически кабели на Москва. „Азиатците“ вече се радват дори на такива постове.

Леонов, Николай Сергеевич, роден през 1928 година. Генерал-лейтенант от разузнаването. Шпионира в Латинска Америка (Втори отдел на ПГУ). Кариерата му се дължи на Фидел Кастро: Леонов пръв, още през 1955 година, го открива и не се побоява да влезе в контакт с него, въпреки че ръководството на разузнаването смята Кастро за авантюрист и едва ли не за агент на ЦРУ (тогава той не е комунист). Победата на Кастро прави Леонов много влиятелна личност на Острова на свободата и изобщо в целия регион. От 1973 година той оглавява Управлението за анализи на ПГУ. През 1984 го назначават за заместник-началник на разузнаването — отговаря за цялото американско направление. По това време Крючков води тотална война срещу генералите от Първи отдел на ПГУ (САЩ и Канада). Той не се решава да сложи „европеец“ за отговорник за Северна и Южна Америка, затова и назначава неутралния Неонов. През януари 1991 година Крючков прави Неонов началник на Управлението за анализи на целия КГБ. Но Неонов не оправдава доверието на „европейската мафия“ — през август 1991 година преминава на страната на „азиатците“ След пуча той напуска КГБ и се отдава на бизнес заедно с бившия началник на външното разузнаване Шебаршин, виден представител на „азиатската мафия“. Неонов става вицепрезидент на Всеруската борсова банка, Шебаршин оглавява службата за сигурност на банката. Там работят около 200 бивши офицери от КГБ, включително няколко генерали. За президент на тази банка чекистите слагат А. Конанихин, 25-годишен дребен частник. Бизнесът на банката е много мръсен дори за онези времена: чекистите имат намерение да си напълнят гушите и да се разбягат. През ноември 1991 година банката получава монопола върху операциите с твърда валута и започва да прехвърля на Запад огромни суми. Още през септември 1992 година Конанихин избягва в САЩ и моли за политическо убежище — в противен случай чекистите със сигурност ще го убият! Доносникът усееща, че развързката е близо: остава само да го пречукат и да му

припишат вината за всичко откраднато. Властите ни в лицето на министър Куликов си признават, че с помощта на ВББ от бюджета на Русия са откраднати 300 милиона долара. В изказване по американската телевизия самият Конанихин заявява, че неговата банка е откраднала един милиард долара.

Лобзенко, Леонид Аркадиевич. Шпионира, като се прави на преводач в Иран (1978 година). През юни 2002 година е назначен за първи заместник-председател на Държавния комитет за митниците. Сега Лобзенко оглавява Руската митническа академия.

Лисенко, Александър Йосифович. Бил е резидент в Делхи (1981–1987). В онези години за резидент в Индия не може да бъде назначен случаен човек. Сега Лисенко е първи заместник генерален директор на ЗЛО „Агенция за финансова сигурност“. Това е някаква частна спецслужба, която предпочита да остава в сянка. През септември 2002 година Лисенко получава Ордена на княз Даниил от Руската православна църква.

Маргелов, Михаил Виталиевич, роден през 1964 година. Баща му е генерал-полковник Витали Василевич Маргелов, заместник-директор на СВР. Синът му Михаил също служи в разузнаването, бил е „редактор в арабската редакция на ТАСС“. Като идва демокрацията, той се уволнява от КГБ със звание лейтенант и се заема с бизнес (реклама и т.н.). През 1996 година М. Маргелов участва в предизборната кампания на Елцин (това вече е едър бизнес). От ноември 1996 е първо заместник, а после и началник на управлението по комуникациите на администрацията на президента. От ноември 1999 е началник на Росинформцентър. От декември 2000 година е председател на Комитета по международната дейност към Съвета на федерациите.

Матюхин, Георгий Георгиевич, роден през 1934 година. През 1961 завършва МГИМО, работи в разузнаването под прикритието на външната търговия. Известно е само, че Матюхин шпионира в Уругвай, където претърпява провал. Налага му се да премине към резерва. След победата на демокрацията го назначават за председател на Централната банка на Русия. Такъв пост не просто предоставя достъп до големите пари — Матюхин вече има възможност да определя „правилата на играта“ в цялата банкова и финансова система на Русия. Той въвежда такива правила за взаимно финансово разплащане между банките, които правят възможна гигантската афера с така наречените „чеченски авизо“. Чрез тях успяват да ограбят около 20 милиарда долара от държавния бюджет на Русия. По-малко се знае за аферата с чекове „Русия“, която става възможна пак благодарение на Матюхин, който въвежда и тази система за взаимно разплащане. Напечатано е огромно количество „ценни книжа“ без водни знаци и дори без номера, но с тези хартийки могат да се получават реални пари от държавната хазна. С такива „чекове“ са заграбени осем милиарда долара. Специалистите смятат, че вълната на инфлацията през 1992 година до голяма степен е предизвикана от тази невиджана кражба. На 16 юли 1992 година свалят Матюхин от поста председател на ЦРБ. Той отива в частния бизнес: оглавява алтайската банка „Шонкор-ОЛБИ“ от финансовата империя, основана от О. Бойко (концерн ОЛБИ). Този бизнес е много мръсен — Бойко се прочува с тесните си контакти с бандитите от солнцевската групировка.

Медяник, Александър Яковлевич. Генерал от разузнаването. Син на генерал Я. П. Медяник, основателя на „азиатската мафия“. В края на 90-те е заместник-директор на СВР, но през 2000 година властта в разузнаването е завзета от „европейците“ и Александър Медяник е принуден да напусне СВР. Назначен е на поста първи заместник-министър на националностите и отговаря за миграционната политика. Началникът му, министър Блохин, вместо да му съчувства, само му досаждал с дребнавите си натяквания: защо пиел по цял ден, защо не работел... Разбира се, Медяник не издържал и ударил Блохин! Сбиват се, Блохин се оказва як мъж и Медяник отнася боя. Но така

или иначе, последната дума е негова: като напуска министерството, строшава табелата на входа. В резултат А. Медяник прекарва в Министерството на националностите по-малко от месец — от 14 август до 11 септември 2000 година. Тази история дава представа за сегашното професионално ниво на външното ни разузнаване.

Медяник, Яков Прокофиевич. Генерал от разузнаването. Един от основателите на „азиатската мафия“. Започва службата си в Осми отдел на ПГУ (неарабските страни от Близкия изток), прекарва пет години в Израел. В началото на 60-те години оглавява Осми отдел в разузнаването. После става главен резидент в Индия (1970–1975) — това вече е 14-и отдел на разузнаването. Именно генерал Медяник учи на занаята бъдещите началници на външното разузнаване Шебаршин и Трубников, които също работят в Индия по това време. Тези два отдела в разузнаването (8-и и 14-и) се превръщат в гръбнака на „азиатската мафия“. Медяник е началник на 14-и отдел, после го назначават за заместник-началник на ПГУ с ресор Близкия и Средния изток. През април 1987 година той се пенсионира на този пост.

Николаев, Николай Николаевич, роден през 1958 година. Служи повече от двайсет години в „системата на държавна сигурност“, най-вероятно във външното разузнаване. От 1991 година е първи заместник-началник на Центъра за връзки с обществеността (ЦОС) на КГБ, после става заместник-началник на пресцентъра на Службата за сигурност на президента (1993–1996), контролирана от „ориенталистите“. През 1998–2000 Николаев е вицепрезидент на металургичната компания МИКОМ (Новокузнецкия алуминиев завод и Кузнецкия металургичен комбинат).

Особенков, Олег Михайлович. Роден през 1946 година. Генерал-полковник от ФСБ. Завършва икономическия факултет на МГИМО, след което работи в Министерството на външната търговия. Служи в разузнаването от 1969 година. През лятото на 1997 е създаден

Департаментът за анализи и прогнози (ДАПСП) на ФСБ. Особенков става първият шеф на ДАПСП. Смятан е за „човек на Н. Ковалъов“ или за „човек на Примаков“ — и двамата от „азиатската мафия“. През 1999 година Особенков е принуден да напусне ФСБ, след като властта там е завзета от „европейците“. През февруари 1999 става член на управителния съвет на „Аерофлот“, от май 1999 година е вече заместник генерален директор. Смята се, че са го пратили в „Аерофлот“ да се бори с „хората на Березовски“.

Погодин, Алексей Алексеевич, роден през 1951 година. Полковник от разузнаването. Работи в Никарагуа, Алжир, Йемен, Афганистан. От 1993 година е в оставка. В началото той се урежда в представителството на ОАО „Северстал“ в Москва, от 1995 година е директор на „Северстал“. От 2001 Погодин е член на борда на директорите на Уляновския автомобилен завод.

Поршнев, Игор Германович. Роден е през 1960 година. Официално не е бил разузнавач, но отдавна вече е „осветен“. През 1983 година завършва Института за страните от Азия и Африка към МГУ. След това работи като „преводач“ в Индия (1984–1985), след това в Главна редакция „Радиопредавания за страните в Азия“ — от 1985 до 1991 г. От 1991 година Поршнев е в агенция „Интерфакс“. В началото е „кореспондент“ в Индия, после се прехвърля в ръководството на „Интерфакс“ (като началник-отдел). Познава се отблизо с Ястржембски. Има медал за пропагандните си подвизи в Чечения. От април 2001 година Поршнев става началник на информационното управление в администрацията на президента. Това означава, че „азиатската мафия“ запазва плацдарма си в Кремъл.

Суслов, Пьотър Евгениевич, роден през 1951 година. Полковник от разузнаването. В съветското разузнаване винаги е имало подразделения за тероризма и диверсиите, но се е налагало непрекъснато да им променят имената, особено при шумни скандали

и разобличения. При Андропов всички главорези се събират в знаменития Осми отдел на управление „С“ (нелегалното разузнаване). Точно там служи Суслов — минал е през Афганистан, Мозамбик, Ангола. Три години помага на „анголските другари“ да организират собствен спецназ — Управление за специални операции. А. Литвиненко свидетелства, че именно Суслов е водещ офицер от страна на външното разузнаване на бандата на Лазовски, която взривява Москва през 1995 година. Ето цитат от книгата на Литвиненко: „Формално Суслов се прехвърли от разузнаването в бизнеса през 1995 година и оттогава нееднократно е пътувал до обхванатите от войни Грозни, Багдад, Техеран, Арабските емирства и други страни в Близкия изток“. Суслов не е бил в УРПО на ФСБ, но поддържа тесни контакти с генерал Хохолков, ръководил тази банда от килъри. Освен това Суслов се занимава с активна обществено-политическа работа: председател е на изпълкома на движението „Евразия“.

Трубников, Вячеслав Иванович, роден през 1944 година. Генерал от армията. През 1967 завършва МГИМО, където изучава хинди, и постъпва в ПГУ на КГБ. От 1971 година работи като „кореспондент на ЛПН“ в Индия, Непал и Пакистан. По това време резидент в Индия е генерал Я. Медяник — Трубников става „негов човек“, на което дължи и кариерата си. След като работи в централния апарат на ПГУ (1977–1984), Трубников заминава за Бангладеш, след това става главен резидент в Индия (1987–1990). После е началник на 14-и отдел на ПГУ (Индия и съседните ѝ страни) от 1990 до 1992 година. След това идва „победата на демокрацията“ и от 13 януари 1992. Трубников става първи заместник-директор на СВР. Като се има предвид, че за директор на СВР е назначен дилетантът Примаков, фактически по онова време Трубников ръководи външното разузнаване. През януари 1996 Примаков отива в Министерството на външните работи (МИД), а Трубников става директор на СВР. През юни 2000 година властта над СВР преминава в ръцете на „европейците“ и Трубников става първи заместник-министър на външните работи.

Фрадков, Михаил Ефимович, роден през 1950 година. Без съмнение е служил във външното разузнаване. През 1972 година завършва Московския институт по машиностроене, а през 1973 вече е на работа в посолството в Индия! След Индия Фрадков работи в структурите на външноикономическите връзки на СССР. От декември 1992 е заместник-министър на външноикономическите връзки на Русия, от октомври 1993 — първи заместник-министър, от април 1997 година е вече министър, след това и премиер. Опитите на някои анализатори да го причислят към „питерската групировка“ не са убедителни.

Христич, Анатолий Анатолиевич, роден през 1957 година. Завършва Икономическия факултет на МГИМО през 1979 година и веднага постъпва на служба в КГБ. След МГИМО са можели да го вземат само във външното разузнаване (въпреки че в официалната му биография за това не се споменава и дума). От 1993 година се занимава с бизнес в банковата система. От февруари 1998 е председател на управителния съвет на банката „Диалог-Оптим“. Когато Христич оглавява тази банка, тя има активи за около десет милиона долара (1999 година). Днес обемът на активите ѝ достига 400 милиона долара — 46-о място сред банките в Русия. Трайно насочена е към южното направление — има дори специална „афро-азиатска програма“! През септември 2003 година банката сключва в Алма Ата споразумение за стратегическо сътрудничество с казахската „Темирбанк“ с киргизката „Инексимбанк“ и латвийската „Траста Комерсбанк“. Подобен междубанков алианс се създава за първи път в ОНД. Както виждате, построен е финансов мост от Средна Азия до Европа.

Шебаршин, Леонид Василиевич. Генерал-лейтенант от разузнаването. Шпионирал е в Пакистан (1964–1968), в Индия (1971–1977), в Иран (1979–1983). В Индия отначало е заместник-резидент, после става резидент (от 1975). В Иран е резидент, докато не избягва един от подчинените му. В такива случаи отговаря

резидентът, налага му се да се върне в родината. Кариерата на Шебаршин е спасена от генерал Леонов, който го взема в Атлантическото управление на разузнаването като свой заместник. През 1984 година Шебаршин става началник на това управление, а през април 1987 — и заместник-началник на ПГУ, като отговаря за азиатското направление. През януари 1989 година Крючков назначава Шебаршин за началник на външното разузнаване. Изглежда тогава е сключено споразумение между мафиите. „Азиатците“ получават външното разузнаване, но губят централния апарат на КГБ и съответно властта над страната — Кремъл попада в ръцете на „европейците“. Следва августовският пуч. Шебаршин изиграва решаваща роля за победата на „демократията“, след което е председател на КГБ на СССР точно едно денонощие (22–23 август 1991 година). Генералите от КГБ са принудени да отстъпят най-важните постове на разни доносници „демократи“. От тук нататък Шебаршин заедно с генерал Леонов участва в аферите на Всеруската борсова банка, чрез които „азиатската мафия“ изнася от Русия стотици милиони долари. Двамата приятели се занимават с охранителен бизнес, ръководят ЗАО „Руска национална служба за икономическа сигурност“. Шебаршин загива трагично през 2012 година.

Щчербаков, Алексей Анатолиевич, роден през 1941 година. Генерал-полковник от разузнаването. Много виден представител на „азиатската мафия“. През 1964 година завършва Московското виеше техническо училище (МВТУ) и веднага постъпва в разузнаването. Първата му командировка е в Белгия (1967–1971). От Белгия е изгонен за шпионаж, в такива случаи изпращат провалилия се шпионин някъде далеч от Европа. Затова следващите две командировки на Щчербаков са в Индия. След августовския пуч започва стремителното му издигане: от декември 1991 година той е заместник-директор на СВР, отговаря за икономическото и научно-техническото разузнаване. През януари 1996 година става първи заместник-директор на СВР. Заедно с други генерали от разузнаването участва в създаването на прочутата „МАПО Банк“, чрез която „азиатската мафия“ осъществява аферите си. След

идването на власт на „европейската мафия“ кариерата на Шчербаков тръгва по нанадолнището: през ноември 2000 му се налага да стане първи заместник-министър на комуникациите, а след година го изгонват и оттам.

Нашият „азиатски списък“ стана по-кратък от „европейския“. Едва ли в „азиатската мафия“ е имало по-малко хора, просто те са по-трудни за откриване. „Азиатците“ са управлявали страната, когато не е било модерно да си чекист. Затова бившите офицери от КГБ вече гледат да не бият на очи и повече се крият зад своите доносници.

[1] През 2014 г. лицензът ѝ е отнет заради влошена ликвидност и съмнителни финансови операции. — Бел.ред. ↑

[2] Аббревиатурата РЗА означава Руска икономическа академия, каквото е днешното име на Московския институт за народно стопанство. — Бел.ред. ↑

ЧАСТ IV

ГОСПОДАРИТЕ НА КРЕМЪЛ

Разбираемо е, когато чекистите вербуват хора и ги превръщат в живи марионетки. По-трудно е да се проумее как успяват да манипулират не своите агенти, а хора с ум в главата, със силен характер и относително честни. А в началото Елцин е точно такъв.

Няма съмнение, че „резидентът на КГБ“ в обкръжението на Елцин е неговият бодигард Коржаков. Той започва да охранява Елцин през 1985 година. През 1983–84 г. е бил в личната охрана на Андропов. А преди това, от 1978 година, бил телохранител на афганистанския лидер Бабрак Кармал. Първо в Москва, а през 1981–1982 г. — и в Афганистан.

Струва си да разгърнем циничната, но твърде откровена книга, която Коржаков пише, след като през 1996 година го изхвърлят от Кремъл. Елцин се запознава с него веднага щом влиза в Политбюро и получава от КГБ полагащата му се охрана от трима души. Но как Коржаков успява да стане най-близкият му приятел?

Другарят Сталин е, силно казано, среден на ръст, затова и цялото му Политбюро се състои все от ниски хора. По същата логика Елцин има слабост към хора с неговия ръст. Достатъчно е да си спомним най-добрия му приятел Коля! Външно Коржаков също прилича на Елцин — за бодигардове винаги са избирани мъже като „гардероби“, за да могат да прикриват клиента си от куршумите. Продължаваме нататък: Елцин не пуши и не понася миризмата на тютюнев дим — Коржаков не пуши. Елцин е запален спортист, обожава волейбола (тенисът идва по-късно) — Коржаков играе волейбол почти като професионалист. По време на първия отпуск, когато Елцин от сутрин до вечер забива топката, Коржаков се проявява в целия си блясък!

„Това беше меденият ни месец“ — пише за този период Коржаков. Другото хоби на експрезидента също е прекалено добре известно на всички. Коржаков не си пада по такива работи, но щом е от полза за делото, винаги може да изпие толкова, колкото трябва.

Някои фаворити на Елцин се оказват слабаци по тази част и ги „изхвърлят от кораба“. Друго немаловажно обстоятелство: и двамата ни герои произхождат от най-низшите слоеве на обществото, имат сходна психология и навици. Елцин е роден на село, родителите на Коржаков са обикновени работници, детството му е преминало в къща с пръстен под.

Дотук добре, но нали заради такива неща никой няма да те направи член на семейството си. А Коржаков става кръстник на внука на Елцин! И все пак всичко това не стига, за да споделяш огромната си власт. Имало е и по-съществени причини за безграничното доверие, което Борис Николаевич изпитва към този кагебист. От книгата на Коржаков става пределно ясно как е протекла операцията по внедряването. Тя започва, когато през 1987 година Елцин започва да се бунтува против Горбачов — „само празни приказки и никакви реформи!“. Заради това моментално го изключват от Политбюро. Но го оставят член на ЦК и го пращат да работи в строителен комитет. Естествено, цялото му обкръжение мигом се разбягва и Елцин се оказва в пълен вакуум. Вече не му се полага охрана и Коржаков е преместен на друга работа. Но той въпреки всичко продължава да общува с Елцин. Сиреч: в свободното си време мога да ходя, при когото си ща, още повече че Елцин не е враг на народа, а член на ЦК. Заради това си предизвикателно поведение Коржаков е уволнен от КГБ.

Желателно е тук да спрем за малко, за да осмислим по-добре този факт. Някоя спецслужба по света не уволнява служителите си освен в най-краен случай — поучават ги, наказват ги, при крайна необходимост ги пращат на работа в шеста глуха. Това е прекалено скъпо удоволствие: да уволниш човек, който знае прекалено много, а после в продължение на дълги години, докато той не се сети да умре от собствената си смърт, да го следиш, за да не се разбъбри. Затова, ако все пак се наложи да уволнят някой ненадежден служител, то е с тухла по главата. Както например става с партньора на Коржаков, ходил заедно с него на гости на Елцин. Коржаков го споменава мимоходом: „катастрофира по пътя за вилата“.

И така, Коржаков е потърпевш заради своята вярност — налага се да пожертва кариерата си и да стане обикновен пазач. И тук идва загадъчната история, когато хвърлят Елцин в реката. Една нощ дъщеря

му се обажда на Коржаков: „Татко изчезна!“. Коржаков веднага се сеца къде да търси Елцин, свързва се с един милиционерски пост, научава за станалото произшествие и моментално се изстрелва да спасява Елцин, като взема топли дрехи и самогон. Намира го в милиционерския пост — търкаля се гол и мокър, вече посинял от студ.

Коржаков не вярва във версията на Елцин, че е бил нападен от неизвестни лица, които са искали да го удавят — „ако са искали, щяха да го удавят“. Има си собствена версия: Борис Николаевич се е прибирал към вилата пиан и сам е паднал от моста. Най-вероятно все пак е имало нападение, но са метнали Елцин в рекичката така, че да не потъне. За да разбере най-последно семейството му, че е нужен частен бодигард.

Можем да допуснем подкрепа за Елцин от страна на КГБ от 1990 година нататък, когато той става председател на Върховния съвет на Русия. Както е известно, демократите там са само една трета, но Елцин, незнайно как, успява да получи половината от гласовете. Уж го била подкрепила най-здравомислещата част от партийната номенклатура. Това донякъде е вярно, още повече че и самият Елцин е бивш апаратчик.

Но освен явното делене на фракции сред депутатите има още една тайна група доносници — във всички фракции. Те също са една трета от депутатите! Не съм си измислил тази цифра, съобщава я публично един от ръководителите на Федералната служба на контраразузнаването (ФСК) на Русия. Когато след победата на демокрацията започват да повдигат въпроса, че списъците с агентите на КГБ би трябвало да се публикуват, той отговаря: „Значи искате всички да разберат колко са агентите в ръководството на демократичното движение? Та те са една трета от вас, депутатите!“.

Това число е напълно реалистично. В бившите социалистически страни, които решават да разобличат агентите от спецслужбите, тези агенти се оказват буквално милиони.

След август 1991 година някои демократи успяват да се доберат до архивите на КГБ. Те свидетелстват, че само в Ленинград агентите са над 50 хиляди.

През годините на застоя цялата тази милионна армия само пише доноси, но когато започва перестройката, се размърдва и започна да действа. Мнозина са писали, че обществото „Памят“ или

Либералнодемократичната партия на Русия (ЛДПР) са създадени от КГБ. Но ако трябва да кажем цялата истина, тя е, че всички партии, движения и фронтове без изключение са създадени с активното участие на чекистката агентура. Цялата палитра, от фашисти до демократи. Дори основателите, на която и да е партия да са имали чисти намерения, при тях е можел да се запише всеки.

Анализаторите отдавна са забелязали, че никоя управляваща групировка в Русия изобщо не е била равнодушна към търговията с оръжие: като дойде на власт, всяка клика преди всичко останало заграбва износа на оръжие. Разбира се, това е твърде голям залък — няколко милиарда на година не се търкалят по улиците всеки ден — но работата не е в това. Износът на нефт е още по-печелившо занимание, но там почти всичко отдавна е приватизирано и освен това този бизнес трябва да бъде отнет със сила от олигарсите, а за това са нужни много време и енергия. А търговията с оръжие и досега си остава държавен монопол, тук няма такива усложнения: с един указ на президента на Русия можеш да докопаш цялата военна промишленост — тя се държи само на износа.

И още едно важно предимство на износа на оръжие — пълната секретност на всички търговски сделки. Тук за чекистите се откриват такива безгранични възможности за крадене, каквито няма никъде! И всички тези възможности са оползотворени в пълна степен — сега няма да привеждаме примери, тъй като интернет и без това е задръстен от тях. За грабежите в този чекистки бизнес отдавна вече се носят легенди.

До края на 1993 година в демократична Русия има пълен разнобой по отношение на износа на оръжие: почти две дузини различни фирми и организации имат право да се занимават с този бизнес независимо една от друга. На 18 ноември 1993 година с указ на президента Елцин е създадена компанията „Росвооружение“, която получава монопола върху износа на оръжие.

Със същия указ на президента Елцин от ноември 1993 година се въвежда и контрол над износа на въоръжение, упражняван от Службата за сигурност на президента (СБП). Заради този контрол генерал Коржаков създава в своята СБП специален отдел „В“ от двайсетина бивши офицери от ГРУ начело с В. Антипов. Към това трябва да добавим, че още по-рано, през август 1993 година, общият

надзор над ВКП е поверен на вицепремиера Сосковец от клана на Коржаков.

Но най-важното при търговията с оръжие е не кой го продава, а чрез кои банки се прехвърлят приходите. Ако попадне в ръцете на майстор, една верига от банки може да открадне всякаква сума, така че нищо да не стигне до държавната хазна. Затова мафиотските групировки винаги са се борили помежду си — чии банки ще се доберат до обслужването на сметките на „Росвооружение“.

С президентски указ от 30 декември 1993 година е утвърден списък от девет упълномощени банки. Само няколко от тях са ползвани активно при търговията с оръжие, но като че ли между тях няма явен фаворит. Тогава основната борба за финансовите потоци на „Росвооружение“ се води с променлив успех между „Инкомбанк“, МЕНАТЕП и Московската национална банка. По това време анализаторите смятат „Инкомбанк“ на Виноградов за кажи-речи най-любимата банка на генерал Коржаков, „Моснацбанк“ на Егиазарян също влиза в коржаковския клан — само МЕНАТЕП е от московския клан.

През юли 1994 година целият износ на оръжие попада в ръцете на екипа от бивши офицери на ГРУ начело с генерал Котелкин — от отдел „В“ на СБП на Коржаков (неясно защо, шефът на този отдел В. Антипов не получава една от главните роли). Самият Александър Котелкин е назначен за генерален директор на „Росвооружение“, а неговият съратник Борис Кузик става помощник на президента Елцин по военнотехническото сътрудничество (специално за случая е въведена и такава длъжност). Друг служител от същия екип, Сергей Свешников, оглавява Държавния комитет по военнотехническата политика, който издава лицензи и разрешения за износ на оръжия. В този екип от бивши служители на ГРУ има точно 19 души — и всички те се оказват на ръководни постове в различни структури за износ на оръжия.

При генерал Котелкин няма и помен от разнобой и „плюрализъм“ във финансовата политика на „Росвооружение“ — всички основни сметки са прехвърлени в банка ОНЕКСИМ и си остават там до момента, в който генерал Котелкин е уволнен (през август 1997 година). Именно тази банка на олигарха Потанин става фактически основната банка на клана на Коржаков — в ОНЕКСИМ и свързаните с

нея структури се въртят (и незабелязано се изпаряват) милиарди долари, постъпили от износа на оръжие.

За разграбването на тези държавни пари ОНЕКСИМ ползва най-вече дъщерната си банка „Интерфининвест“. А цялата схема за изпиране на откраднатите бюджетни пари е измислена от двама бивши офицери от ГРУ от „отбора“ на Котелкин — те са учредители и на банката „Интерфининвест“. Това са подполковник Рустам Чуряков и майор Сергей Мишченко от хората на Борис Кузик (помощника на президента Елцин).

Но парите на „Росвооружение“ са прекалено голям залък, тъй че враговете на генерал Коржаков не могат да наблюдават спокойно как подобни мощни „финансови потоци“ текат само в една посока! Затова през есента на 1995 година е направена одиторска проверка на банка „Интерфининвест“. Констатирани са многобройни финансови нарушения, но Коржаков по това време е още в силата си, затова и никой от участниците в тази афера не пострадва.

Всички знаят колко голямо приятелство свързва олигарха Потанин с Чубайс — и че именно благодарение на това взаимноизгодно сътрудничество Потанин в края на 1995 година спечелва два големи „залогови търга“ и става милиардер. Но много по-малко се знае за приятелството на Потанин и неговата банка ОНЕКСИМ с военното разузнаване на ГРУ. В интернет има сведения, че когато през май 1997 година олигархът Михаил Прохоров, главният съмишленик на Потанин, празнува рождения си ден в Израел, там се събират всичките му приятели: Потанин, Котелкин и Кузик.

Сега целта ни не е да разкриваме разхищенията при износа на оръжие — и без това чекистките кланове се разобличават взаимно, и то много успешно, без нашата помощ. За нас главното тук е да се опитаме да разкрием системата на мафиотските връзки в тази област. Затова ще наблегнем само върху откритата от нас връзка: Коржаков — Котелкин — Потанин — Чубайс.

Освен това трябва да отбележим още нещо, специфично именно за коржаковския клан: това е активното участие в тъмния му бизнес — търговията с оръжие, на много бивши офицери от ГРУ. При това не са и само бивши!

Никога не е имало единна мафия на ГРУ (това е също такъв мит, какъвто е и „чеченската мафия“) — защото бившите служители на ГРУ

се ползват от всички чекистки групировки. Например някой си бивш полковник от ГРУ оглавява Службата за сигурност на авторитетния чеченски бизнесмен Умар Джабраилов от московския клан. Но действащи офицери от ГРУ да помагат активно в бизнеса — такова нещо откриваме единствено в клана на Коржаков, то е характерно само за него.

В мрежата има много интересна информация: когато през есента на 1995 година има опити да се разобличат общите финансови машинации на олигарха Потанин и екипа на Котелкин, изплува следната информация за банка „Интерфининвест“: действащият (по това време) резидент на ГРУ в Сирия Александър Капараулов е помагал на тази банка да изпира откраднатите от „Росвооружение“ пари. Тогава в една ливанска банка се натрупват 400 милиона долара от подобни „мръсни пари“ — и Капараулов участва в операцията по изпирането им.

Борис Елцин никога не е бил изцяло нечия марионетка — никой не можел просто да му нарежда. Да го придумат да направи нещо били способни само членовете на семейството му — жена му и двете му дъщери. Понякога се включвали и внучките му. По принцип Борис Николаевич не вярва на никого — преминал е през добра школа в партийния апарат. За Елцин единственото изключение от това правило е бодигардът му Коржаков. Но и той фактически става член на семейството му, тъй като е кръстник на внука му. В мемоарите си Коржаков твърди, че когато двамата с Елцин оставали сами, за него Борис Николаевич не бил президентът и той му говорел на „ти“ — и това може да е истина.

Затова пък с помощта на тези „членове на семейството“ чекистите правят с президента каквото си искат. За генерал Коржаков всичко е ясно — той е бивш офицер от КГБ. Задачата за управлението на Елцин става много по-лесна за чекистката мафия и поради това, че президентът изобщо не се интересува от самия процес на управление на страната — за него това е скучна и изморителна работа. При това след 1994 година здравето му бързо се влошава — тогава Елцин съвсем загубва интерес към указите и документите, които подписва. Освен това ръководството на президентската администрация може косвено да влияе на решенията на президента, като просто го снабдява

с филтрирана информация: Борис Николаевич не чете вестници и по онова време дори не обича да гледа телевизия.

През 1993 година изострянето на борбата между президента и Върховния съвет води до това, че постепенно вътре във формално все още единната мафия започват да се очертават два отделни клана, чиито интереси все повече се разминават. И едва през 1994 година между тези два клана избухва истинска война — тогава разцеплението в чекистката мафия става необратимо.

Елцин сякаш се оказва начело на едно своеобразно „коалиционно правителство“ и се сдобива с възможността да играе с противоречията между враждуващите чекистки кланове, за да запазва прословутия „баланс на властта“. Признаците за надвисналия разкол вътре в управляващата върхушка на Русия нарастват прогресивно от началото на 1994 година — наистина, те дълго време са чисто вътрешни дразги, почти незабележими от страни.

Например тогава в правителството се изостря съперничеството между премиера Черномирдин и първия му заместник Сосковец, който с подкрепата на генерал Коржаков започва да се бори за премиерския стол. Благодарение на това съперничество между Черномирдин и Сосковец можем да посочим последната известна ни дата, когато вътре в чекистката мафия все още се запазва известно единство: 17 февруари 1994 година. Тогава вицепремиерът Сосковец подписва от името на правителството договор с „Газпром“ — и според този договор „Газпром“, който винаги е бил държавна собственост, се дава фактически в пълно и безконтролно владение на своя генерален директор Вяхирев, човек, сложен там от Черномирдин. Малко по-късно такива подаръци от клана на Коржаков за отбора на Черномирдин са просто невъзможни.

През 1994 година „независимата република Ичкерия“ се превръща в истинско бойно поле между чекистките групировки. В началото московският клан се опитва да свали от власт президента Дудаев, който тогава работи за клана на Коржаков, с ръцете на самите чеченци от „опозицията“ — така през лятото на 1994 година започва гражданската война в Чечения.

Ръководителите на тази „опозиция“ са най-обикновени престъпници. Само Беслан Гантамиров е бивше ченге — но и той не пада по-долу от всеки бандит. Впрочем престъпниците, дошли направо

от затвора, не са рядкост и в правителството на Дудаев. И не е наша работа да упрекваме лицемерно чеченците, като самите ние в Русия имаме бандитско правителство — в сравнение с него дудаевското правителство на Чечения е направо детска градина. При това и самият режим на Дудаев, и „чеченската опозиция“ Гантамиров — Автурханов са организирани от наши чекисти, само че от различни мафиотски групировки.

Три години в Кремъл се отнасят съвсем спокойно към провъзгласената от президента Дудаев „независимост на Чечения“ — само меко го упрекват за този лозунг. По това време Чечения се използва активно от цялата ни чекистка мафия като криминална база: тук се шири производството на фалшиви пари, създават се фиктивни банки за „чеченските авизо“, има междинни бази за транзита на хероина до Европа и т.н. Да не говорим за милионите тонове разграбен чеченски нефт — тогава това изобщо не е най-сериозният бизнес в Чечения.

Проблемите на Дудаевия режим възникват едва през 1994 година, когато управляващата ни чекистка мафия се разцепва на два враждуващи клана. Тогава московският клан на КГБ решава да „въведе конституционен ред“ и да свали президента Дудаев. И тази мафиотска групировка без особено усилие успява да настрои по съответния начин и Борис Николаевич: този „бунтовник“ трябва да бъде наказан, щом не признава властта на президента Елцин!

Когато през есента на 1994 година всички опити на „чеченската опозиция“ да превземе Грозни са отблъснати от дудаевското опълчение, Елцин твърдо се настройва за нахлуването на руски войски в Чечения. Коржаков и Барсуков се опитват да го убедят да не започва тази военна авантюра, но всичко е напразно — президентът се заинатява и не иска да ги слуша: министърът на отбраната Грачов му е обещал, че бързо ще сложи Чечения в ред.

При други обстоятелства Борис Елцин би се вслушал по-охотно в съветите на верния си телохранител, а не в тези на десетина други личности от най-близкото си обкръжение (през 1994 година дъщерите му все още не вземат участие в голямата политика). Но тук случаят е особен: Джохар Дудаев някак се опитва да омаловажи властта на президента на Русия Елцин — Борис Николаевич не може да търпи такива неща.

Когато през есента на 1994 година Дудаев много настойчиво се опитва да се свърже с Елцин по телефона, за да започне преговори и да предотврати войната, помощниците на президента Елцин не му съобщават за тези позвънявания! По-късно Коржаков разбира от чеченски източници, че тогава Джохар Дудаев е звънял в Кремъл осем пъти. А има сведения, че по това време Дудаев изобщо не иска война — бил готов дори да се откаже от лозунга за „независимост за Чечения“, само и само да не го закачат. Но нито един чеченец никога в живота си няма да приеме безусловна капитулация: президентът Дудаев би се съгласил само на широка автономия в състава на Русия, от типа на онази, която по това време се дава без всякакъв шум на татарския хан Шаймиев.

Защо тайният покровител на Дудаев генерал Коржаков не казва сам на президента Елцин за тези негови мирни инициативи? Тук няма никаква загадка: положението на Коржаков в Кремъл е много деликатно — враговете му само чакат да направи някоя необмислена стъпка. Затова генерал Коржаков проявява „антивоенната си позиция“ много предпазливо и само насаме с президента Елцин. В тази работа той не трябва да бие на очи: влиянието му върху президента Елцин е сто пъти по-важно за чекисткия клан от Дудаевия режим. По това време либералите от московския клан на КГБ разпространяват за Коржаков клеветата, че уж бил привърженик на войната с Чечения — генералът премълчава дори това, не се поддава и на тази провокация.

Когато Коржаков се убеждава, че президентът Елцин се е заинатил и войната с Чечения вече е неизбежна, за известно време напълно прекратява тайната си „борба за мир“.

Тогава той дори прави символичен жест — отива на фронта, за да поздрави лично за рождения му ден любимеца на президента Елцин генерал Грачов. Те празнуват този рожден ден в нощта на 1 януари 1995 година. Ако Коржаков знаеше, че това пиянско събиране ще завърши с кошмарния новогодишен щурм на Грозни, когато всички улици на града ще са блокирани от нашите изпепелени танкове и трупове на войници, той вероятно би предпочел да отпразнува Новата година със семейството си. В политически план това поражение на нашите войски е много изгодно за неговия клан, но генерал Коржаков едва ли се е зарадвал много на къщите в руини и горящите танкове.

Няколко думи за Чубайс. Докато всички все пак малко или повече знаят, че Березовски е станал олигарх благодарение на Коржаков, то и за мен беше напълно неочакван фактът, че до 1996 година Анатолий Чубайс е бил в клана на генерала. Обърка ме ожесточената борба срещу Коржаков и Сосковец, която нашият велик демократ започва през лятото на 1996 година. В спомените си Коржаков дори се оплаква, че на Чубайс му се било видяло малко да го изгони от всичките му постове — искал направо да го тикне в затвора! И уж през есента на 1996 година под натиска на Чубайс от прокуратурата била издадена и заповед за ареста му, но Коржаков подплашил враговете си, че разполага с много натрупана информация за всички, и чак тогава го оставили на мира.

Затова е по-добре да си спомним за безплатните залогови търгове от края на 1995 година. Тогава в ръцете на групировката Чубайс-Потанин попадат колосални народни богатства. Има напълно еднозначни свидетелства, че олигархът Потанин прибира тези най-тлъсти хапки благодарение на подкрепата на Сосковец и Коржаков.

Генерал Коржаков сам отглежда гробокопачите си в лицето на Чубайс и Березовски, когато предава на мафиотските им групировки състояния за много милиарди долари. И ето как те му се отблагодаряват за всичко, когато вече нямат нужда от него!

И така, през лятото на 1994 година в актива на коржаковския клан са само двамата вицепремиери: Сосковец и Чубайс (впрочем по това време Чубайс се отнася към по-възрастния си другар с голямо уважение). Наистина, тогава коржаковците все още разполагат с мощна спецслужба, наречена Служба за сигурност на президента... И това е фактически всичко!

Тъй че не бива да се изненадваме, че тогава генерал Коржаков не е успял да спаси своята „независима Чечения“ от погрома, а че по някакво чудо през 1994 година изобщо е успял да се задържи в Кремъл. Тогава президентът съвсем инстинктивно не позволява на чекистите от московския клан да вземат цялата държавна власт — Елцин притежава много силен инстинкт за властта.

До началото на 1994 година генерал Коржаков се погрижва да засили по някакъв начин влиянието си върху Елцин: тръгва проект за издаването на поредната книга от мемоарите на президента. Парите за това издание дава Борис Березовски, което пък през 1994 година му

осигурява пропуск за коридорите на Кремъл. Книгата написва журналистът от „Огоньок“ Валентин Юмашев. Тогава той много се сближава с дъщерята на президента Татяна Дяченко.

Всички знаят какво се случва след това. Самият генерал Коржаков остава някак встрани от тези събития — отначало на преден план е Борис Березовски. После в Кремъл редовно започва да ходи с куфарче в ръка Роман Абрамович, носи на Борис Николаевич поредната сума, уж от хонорара за изключителната му книга. И така под крилото на генерал Коржаков и с негово участие се формира „семейството“, заради което толкова ще си пати по-късно.

Но не тези дребни дворцови интриги са причината за нарастващото влияние на генерал Коржаков върху президента Елцин в течение на цялата 1995 година — към края на 1995 кланът на Коржаков видимо доминира над московския клан. От полза за генерала се оказва друг съществен фактор: тогава президентът Елцин с всеки изминал ден се убеждава все повече и повече колко прави са били Коржаков и приятелят му Барсуков, когато са го съветвали да не се вре в Чечения!

Историята на „независима Ичкерия“ крие много тайни. Човек трудно може да се добере до истината сред мътните потоци на официалната пропаганда. Ще се опитаме да споделим някои наши предположения.

Всичко започва през 1989 година, когато в Чечения пристига генерал Дудаев и скоро става лидер на националноосвободителното движение. Вече споменахме през какво е трябвало да премине всеки представител на репресиран народ, за да стане генерал. Сега се опитайте да си представите какво е трябвало да направи за чекистите един чеченец, за да му поверят дивизия от стратегически бомбардировачи — дават му в ръцете „ядрения щит на Родината“! Тук няма нужда от умуване: Дудаев е воювал в Афганистан. А вече стана дума каква специфична роля е играла авиацията в този регион.

Трудно е да се отговори дори на такъв привидно лесен въпрос: дали чекистите нарочно раздухват борбата за „независимостта на Ичкерия“, или само се възползват от това движение за собствените си цели? Във всеки случай няма съмнение, че през първите години на „демократията“ режимът на Дудаев работи за кремълската мафия — помага ѝ (макар и не безкористно) да разграбва държавния бюджет и

природните богатства на Русия. „Независима Ичкерия“ става перфектната „черна дупка“ — там попада свободно и изчезва безследно всичко, за което се сетим („неотделима част от Русия“!)

И така всички живеят щастливо до края на 1994 година, когато Кремъл изведнъж обявява война на режима на Дудаев и кошмарното клане започва. Защо избухва конфликтът между кремълската мафия и генерал Дудаев? Разпространена е следната елементарна версия: Дудаев престава да внася пари в кремълската каса и започва да работи само за себе си. Което много прилича на истина. Всяко по-голямо поражение на федералните войски в Чечения автоматично води до укрепване властта на генерал Коржаков.

Своеобразен връх и показател за колосалното му влияние към края на 1995 година са започналите по това време „залогови търгове“. През декември 1995 лъвският пай от раздадените тогава богатства се пада на подопечните на Коржаков: Потанин спечелва два големи търга наведнъж и получава „Норилски никел“ и нефтената компания „Сиданко“, а Березовски става собственик на „Сибнефт“. От московския клан тогава само Ходорковски изважда късмет — подаряват му ЮКОС.

Ако през 1996 година всеки клан бе издигнал свой кандидат за президент на Русия, те гарантирано биха се провалили и на власт отново щяха да дойдат комунистите. Тогава чекистката мафия има само един изход: с общи усилия да бути напред само един кандидат — президента Елцин.

Няма да описваме подробно как преминава първото преизбиране на президента Елцин — тази история е предъвквана многократно от всички средства за масова информация. Само ще кажем с няколко думи как е изглеждала тази избирателна кампания от гледната точка на мафиотските групировки.

Първоначално генерал Коржаков официално подкрепя плана за преизбирането на президента Елцин като общ кандидат от обединената чекистка мафия. Сподвижникът на Коржаков Сосковец дори оглавява предизборния щаб на Елцин, в който заседават представители на всички мафиотски групировки.

Но през пролетта на 1996 година генерал Коржаков изведнъж е обхванат от силни съмнения: дали през лятото изобщо трябва да се провеждат президентски избори? Днес самият Коржаков мотивира

тогавашното си желание изборите да се отложат с това, че се е съмнявал в здравето на президента Елцин — Борис Николаевич може просто да не издържи изборната надпревара. Съмненията му са напълно основателни — Коржаков най-добре знае колко е разклатено здравето на президента. Тогава Елцин поема голям риск за живота си, само и само да бъде преизбран и да поцарува още няколко години — той декларира твърдото си желание да се яви на избори още докато лежи и се възстановява от четвъртия си инфаркт! А скоро след първия изборен тур е повален от пети инфаркт — печели втория тур, докато е в състояние на кома, едва го спасяват. След това Елцин никога повече не успява реално да ръководи страната.

Августовският пуч от 1991 година става възможен само поради факта, че охраната на президента на СССР е подчинена не лично на президента Горбачов, а на председателя на КГБ Крючков. Затова на 18 август 1991 година Крючков просто издава заповед на президентската охрана и тя я изпълнява.

Щом през август 1991 година президентската охрана се подчинява на Владимир Крючков, фактически той е истинският „президент на СССР“, а Михаил Сергеевич Горбачов е просто марионетка на чекистите, която изведнъж се изтръгва от подчиненото си положение спрямо ръководството на КГБ — когато Горбачов е заплашен да престане да бъде президент, дори и президент играчка. Охраната на президента на Русия Елцин обаче винаги се е подчинявала на Елцин, а не обратното! Борис Николаевич го доказва, когато през 1996 година направо изхвърля своя началник на охраната Коржаков — с един ритник.

Както вече стана дума, през август 1991 година вътре в ръководството на управляващата мафия се извършва преврат, предизвикан от чисто идейни подбуди: тогава Владимир Крючков решава да приключи с демокрацията и да установи диктатура в страната. Чекистките генерали не му позволяват да направи това (то се знае, не от голяма любов към демокрацията) и пращат Крючков в затвора.

Интересното е, че през лятото на 1996 година те свалят и генерал Коржаков по същата причина: той още през март 1996 предлага президентските избори да се отложат с две-три години, за да може преди това в страната да се въведе „ред“ с помощта на диктатура.

Да се отиде на президентски избори с такъв полужив кандидат е много рисковано за чекистката мафия — ако Елцин беше умрял още преди първия тур, положението би могло да излезе от контрола ѝ. Но тогава никой от ръководството на чекистката мафия не вярва нито в чистотата на помислите на генерал Коржаков, нито че го е грижа за общото чекистко дело. Всички до един започват да го подозират, че иска да провали президентските избори, за да установи собствената си диктатура под прикритието на формалното президентство на Елцин.

Вероятно по тази причина плановете на Коржаков се провалят: когато през март 1996 година той и съмишлениците му Барсуков и Сосковец се опитват да убедят президента да отложи за известно време изборите (фактически да ги отмени изобщо), Елцин решително отказва да подпише вече подготвения проектоуказ. Най-фатално за генерал Коржаков е обстоятелството, че на плановете му за пресичане на демокрацията се противопоставя не само московският клан — тогава избухва истински бунт и в собствения му клан, от страна на Чубайс и Березовски. Още от март 1996 година Коржаков фактически престава да е формалният лидер на своя чекистки клан и заедно със съмишлениците си се оказва в пълна изолация от цялата останала чекистка мафия.

Тогава Чубайс и Березовски организират свой собствен щаб за преизбирането на президента — и този неофициален щаб придръпва към себе си „финансовите потоци“ и реално извършва цялата огромна работа за вдигането на рейтинга на Елцин.

А когато генерал Коржаков вижда какво огромно количество безотчетни пари се въртят в неофициалния щаб и че от този „финансов поток“ през официалния избирателен щаб на Сосковец до него не достига и копейка, не издържа и се опитва да пресече цялото това безобразие. Коржаков пише за това така: „С разграбените пари можехме да изберем втори президент!“.

Това е съдбоносна грешка от страна на Коржаков: по това време Березовски и Чубайс вече имат независим от него достъп до Елцин чрез дъщеря му Татяна. И тази всеизвестна история със заловената натъпкана с долари кутия от копирна хартия мълниеносно е предадена на президента Елцин в следния вид: „Коржаков иска да пресече нелегалното финансиране на избирателната кампания, за да провали

президентските избори и да установи своя диктатура. Трябва да спасяваме демокрацията!“.

Елцин моментално реагира на тези вопли: още на следващия ден, 20 юни 1996 година, той подписва указ за снемане от постовете им на Коржаков, Барсуков и Сосковец. Коржаков с умиление предава думите на майка си, съвсем обикновена жена, която чула по телевизията фразата на Елцин, че Коржаков „прекалено много е вземал, а малко е давал“: „Сине, да не беше вземал всички пари за себе си, трябваше да си ги поделите с Елцин, той живее бедно!“.

Тази история довършва президента Елцин — скоро го спохожда поредният инфаркт. Той печели втория тур, докато е в безсъзнание — по телевизията показват на народа разни фалшиви филмчета с него — монтаж от стари видеозаписи. Едва половин година след изборите идва на себе си дотолкова, че понякога да могат да го показват на народа, но така и си остава фактически неработоспособен инвалид. Това е най-добрият вариант за чекистката мафия.

Сега ще си поговорим за разположението на силите в Кремъл след свалянето на генерал Коржаков. Преди всичко трябва да отбележим, че кланът на Коржаков (той се превръща в клан на Чубайс-Березовски) понася загубата на формалния си лидер доста безболезнено: на върха на властта тази групировка дори укрепва позициите си. Президентската служба за сигурност на Коржаков е фактически ликвидирана: сега охраната на президента на Русия охранява само президента и не се бърка в голямата политика.

ЧАСТ V

ЕПОХАТА НА ПУТИН

Когато през септември 1998 година след финансовия колапс се появява правителството на Примаков, това събитие вече е съпътствано от скандали, конфликти и дори арести! Двама първи заместник-министри, финансовият и на селското стопанство — Владимир Петров и Владимир Чаплигин, са арестувани за корупция. „Семейството“ издига кандидатурата на Примаков за премиер като компромис с Държавната дума.

Примаков, Евгений Максимович.

Израства в Грузия. През 1953 година завършва Института по ориенталистика в Москва (специалност арабистика). Работил е в Главно управление „Предавания за чужбина“ тоест за КГБ (1956–1962). През 1962 година става кореспондент на „Правда“ (отдел Азия и Африка). Известно е, че под това прикритие Примаков работи за външното разузнаване в страните от Близкия изток. През 1970 година става заместник-директор на Института за световна икономика и международни отношения (ИМЕМО). После е директор на Института по ориенталистика (1977–1985), а след това — на ИМЕМО (1985–1989). От юни 1989 до септември 1990 е председател на Съвета на Съюза във Върховния съвет на СССР. На 30 септември 1991 година поема външното разузнаване (отначало на СССР, после на Русия). През януари 1996 е назначен за министър на външните работи. Това се прави с оглед на подготовката за президентските избори — Елцин се отървава от непопулярния сред народа „западник“ Козирев. На 11 септември 1998 Примаков е утвърден от Държавната дума за министър-председател. Свален е от този пост през май 1999 година.

Истинската борба вътре в управляващата върхушка се разгаря през декември 1998 година. И всичко започва от администрацията на президента: на 7 декември вместо Юмашев за ръководител на АП е назначен чекистът Бордюжа.

Бордюжа, Николай Николаевич.

Служи в КГБ от 1976 година — първо във военното контраразузнаване, после в Управлението на кадрите на КГБ (1989–1991), след това във ФАПСИ, Федералната агенция за правителствени връзки и информация (1991–1992). От юни 1992 година е заместник-командващ на граничните войски. През януари 1998 Бордюжа става шеф на Федералната гранична служба. От септември 1998 е секретар на Съвета за сигурност. През декември 1998 едновременно с това става и шеф на администрацията на президента — за първи път тези два ръководни поста са обединени (такова нещо не се случва повече)._

_На 19 март Бордюжа е свален от всички постове. За малко го назначават за началник на митниците, но след месец е изгонен и оттам. През декември 1999 година е изпратен на почетно заточение (посланик в Дания). Между другото, странната му фамилия е преиначеното италианско „Борджия“ (римските папи с тази фамилия се славят със своето изкуство на отровители). Тогава анализаторите единодушно оценяват назначението на Бордюжа за ръководител на администрацията на президента като сериозно поражение на клана на Березовски и засилване на групировката на Примаков.

Няколко думи за това по каква причина сплотеното кремълско „семејство“ отново се превръща в кълбо от счепкали се в яростна схватка улични псета. Причината е сериозна: след провала с назначението на Черномирдин за министър-председател пред кремълската мафия изниква проблем — кой ще наследи Елцин на престола?

Защото, ако през август 1998 година Държавната дума беше утвърдила кандидатурата на Черномирдин, то през 2000 година той щеше да спечели с лекота президентските избори. При това, без да се налага да се взривяват сгради и да се започва втора война в Чечения.

Ако някой се съмнява, че при Черномирдин икономиката на страната би се възстановила също така бързо след финансовата криза, ще е напразно. Тайната на успехите на правителството на Примаков може да се изрази с три думи: Примаков НЕ ПРАВИ НИЩО. И това е достатъчно, за да дойде на себе си нещастната ни страна. Примаков не започва никакви реформи и реорганизации, тъй като по професия е „цивилен ориенталист“ и никога не е имал отношение към икономиката или финансите — при това е достатъчно умен, за да не се вре там, където не му е работа. Черномирдин също никога не се занимава с никакви икономически реформи, освен с текущата работа, но по друга причина: той познава производството прекалено добре, минал е през всички ръководни позиции, като е започнал от обикновен работник. Както изглежда, точно този голям практически опит го е довел до своеобразния ни руски „будизъм“: нека всичко си върви, както досега. Не трябва да се прави нищо — всяка промяна ще е към по-лошо. Можем само да съжаляваме, че този прекрасен човек не става президент на Русия.

След провала на кандидатурата на Черномирдин управляващата върхушка разполага само с един реален кандидат за поста президент на Русия — Юрий Лужков. Той също би могъл да спечели президентските избори, без каквито и да е войни и „борба с тероризма“. Но Лужков е от московския клан, който заема в „азиатската мафия“ на КГБ независима, самостоятелна позиция. Затова кремълското „семейство“ не може да се съгласи с такъв вариант.

В този контекст трябва да се разглежда и назначението на „Николо Борджия“ (или иначе казано, на обикновения руснак Николай Бордюжа) за ръководител на администрацията на президента. Вярно е, че анализаторите не се решаваха да го причислят твърдо към „хората на Примаков“, тъй като служебните им пътища не са се пресичали — те отбелязват само „добрите му отношения“ с Примаков. От само себе си се разбира, че Бордюжа не е външен човек за управляващата мафия: без подкрепата на началника на гранични войски не би било възможно навсякъде по границата да се организира контрабандата с наркотици, оръжие, цветни метали и всичко останало. Хората си мечтаят да получат в аренда поне един метър от държавната граница, а тук той се разпорежда еднолично с хиляди километри!

Като държи в ръцете си Съвета за сигурност и администрацията на президента, Бордюжа получава огромна власт. Но това, кой знае защо, не довежда до обновяване на силовите структури или на самата администрация на президента в полза на групировката на Примаков.

През декември 1998 година напускат трима от заместник-началниците на администрацията на президента: Яров (първи заместник), Комисар и Савостянов. Комисар е работил за „семейството“, Яров също (само той е от Питер), а Савостянов е от клана на Лужков. През февруари 1999 година е уволнен и „семейният“ Огарьов („приятел на съпруга“). Вместо тази четворка се появява само един нов заместник-ръководител на президентската администрация — Макаров.

Макаров, Владимир Викторович.

Кадрови чекист. Служи заедно с Бордюжа в Управлението на кадрите на КГБ (последната му длъжност е заместник-началник). През 1991 година заедно с Бордюжа се премества във Федералната агенция за правителствени връзки и информация. Достига до заместник генерален директор на ФАПСИ — от там нататък службата му не върви добре: през 1994 е уволнен и се заема с бизнес. От декември 1998 до януари 2000 г. Макаров е заместник-ръководител на администрацията на президента по кадрите. От януари 2000 година е заместник-председател на ГТК (митниците).

Що се отнася до ФАПСИ, тази спецслужба е организирана в края на 1991 година на базата на бившето Осмо управление на КГБ и се занимава с радиоелектронно разузнаване из цял свят. ФАПСИ е оборудвана с първокласна апаратура за подслушване, там работят специалисти, способни да разшифроват всякакъв код. Анализаторите отдавна се досещат защо в администрацията на президента за кадрите отговарят точно бивши генерали от ФАПСИ: тази спецслужба с лекота разбива кодовете на западните банки и може да проследи движението на валутата от личните сметки на всичките ни чиновници. Разбира се, това се прави не за да се пресече корупцията, а за да се събират компромати и всички да се държат изкъсо. Бордюжа е изхвърлен от

администрацията на президента през март 1999 година, а Макаров се задържа там още цяла година (при това каква бурна година!). Наистина има сведения, че Макаров е свързан със „семейството“ — има съвместен бизнес с Александър Мамут.

През февруари 1999 година борбата между групировките на Примаков и Березовски рязко се изостря. Започва се с това, че генералният прокурор Скуратов се измъква от контрола на „семейството“ и започва да разследва неговите престъпления (делото „Мабетекс“ и др.). За да бъде отстранен Скуратов, по телевизионния канал ОРТ показват известния порнографски филм. По същото време започват и неприятностите на Березовски — на 2 февруари се провежда обиск в „Сибнефт“, после „хората на Березовски“ са изгонени от управата на „Аерофлот“. Скуратов не се предава — Съветът на федерациите отказва да издаде заповед за отстраняването му.

Кулминацията на тази битка настъпва през април: на 6 април е издадена заповед за ареста на Березовски и най-близкия му сподвижник Смоленски. Но по това време Березовски е в чужбина, а две седмици по-късно заповедта за арест е отменена. Окончателният прелом в полза на „семейството“ се очертава на 27 април 1999 година: Степашин става първи вицепремиер (на мястото на Густов), като при това запазва и поста си на ръководител на Министерството на вътрешните работи — въобще това е уникален случай.

На 17 януари 1999 година президентът Елцин отново се скрива в болница, по-далеч от изкушенията, и не излиза оттам до пролетта (до 18 март). Изглежда, че Примаков само трябва да арестува „семейните“ олигарси — и край, това би бил финалът на „антинародния режим“ на Елцин! И това може да се направи твърде лесно, като се има предвид, че генералният прокурор Скуратов работи за московския клан. А когато президентът Елцин остане съвсем сам, без разните абрамовичи и березовски, можеш да правиш с него каквото пожелаеш.

На 2 февруари 1999 година започва ловът на „семейните“ олигарси: правят се обиски в офиса на „Сибнефт“ и в други структури на империята на Березовски, разгромен е подслушвателният му център (прочутата фирма „Атол“). Но тогава московският клан така и не успява да прати Борис Березовски в затвора. Въпреки че Генералната

прокуратура издава дори заповед за ареста му (на 6 април 1999 година), не се случва нищо.

Причината за това поражение на московския клан е известна: „семейните“ олигарси изведнъж си намират мощен покровител — директора на ФСБ Путин от клана на Чубайс. Когато „семейните“, като форма на самоотбрана от Генералната прокуратура, се опитват да използват известния компромат за генералния прокурор Скуратов (всички си спомнят порнофилма с негово участие, показан по канала ОРТ на 17 март 1999 година), Владимир Путин еднозначно се обявява в защита на морала в тази история и с това дава едно рамо на „семейния“ клан.

За авантюрите на Скуратов Путин говори по телевизията на 7 април 1999 година — тоест на другия ден, след като е издадена заповедта за ареста на Березовски (интересно съвпадение!). И заявява, че компрометиращият Скуратов видеозапис е истински — желателно е генералният прокурор доброволно да си подаде оставката.

Тогава ситуацията е такава, че Скуратов може да се оттегли само доброволно, тъй като сенаторите от Съвета на федерациите категорично отказват да приемат санкцията за уволнението му. Един вид, това е умишлена провокация срещу генералния прокурор — да не би нашият пламенен борец против корупцията да изрови всички мръсни дела на „семейството“. Тогава и самият Скуратов дава многобройни интервюта на тази тема: как той с помощта на швейцарската прокуратура скоро щял да разобличи цялата кремълска върхушка.

Разбира се, всичко това е вярно: „семейният“ клан е голяма банда престъпници, която трябва да се пребори. Само че и самият Скуратов като генерален прокурор защитава интересите на друга голяма банда, която с нищо не е по-добра — московския клан на КГБ.

В едно от интервютата си Борис Березовски споделя следните интересни спомени: това става на 22 февруари 1999 година, той празнува вкъщи рождения ден на жена си. Тогава облаците се сгъстяват и над самия него — в офисите му са извършени обиски, самият той очаква да го арестуват до дни. И точно когато в тази нерадостна обстановка Березовски отбелязва в тесен кръг семейния си (без кавички) празник, внезапно на вратата се звъни: директорът на ФСБ Путин пристига с букет!

Те никога не са били големи приятели, тъй че от страна на Путин тук има само и единствено политика. Ако този жест е измислен от самия Владимир Путин, значи той правилно е пресметнал всичко: точно това букетче от февруари 1999 го прави след година президент на Русия.

Министър-председателят Примаков естествено скоро разбира, че директорът на ФСБ не помага на московския клан да притисне „семейните олигарси“, а по всякакъв начин ги предпазва от затворническите килии. Отношенията между двамата постепенно се изострят: по едно време (в мрежата не е посочена дата) премиерът дори телефонира на шефа на ФСБ да му каже, че от своите хора във ФСБ знае, че го следят по заповед на Путин. Заявява и че това трябва да спре незабавно! Но на Путин и окото му не мига — спокойно отрича всичко.

„Първият звънец“ за правителството на Примаков прозвучава още на 19 март 1999 година — когато на мястото на Бордюжа за ръководител на администрацията на президента е назначен Александър Волошин. Що се отнася до конкретната дата, когато правителството на Примаков е изпратено в оставка, то тук сякаш се задейства верижна реакция и една дата води след себе си друга.

На 13 април 1999 година Държавната дума за пореден (и последен) път отлага гласуването на импийчмънта на президента Елцин с един месец — за 13 май. Между другото, още на 14 април, на следващия ден след това решение на Държавната дума, прокуратурата анулира заповедта за ареста на Березовски (поради липса на основания?)...

А след това „семейството“ подсказва на президента Елцин, че ще е по-добре да уволни министър-председателя Примаков още преди гласуването на импийчмънта, а не след това — и Елцин подписва указа си един ден преди тази процедура, тоест на 12 май 1999 година.

Когато „опозицията“ най-после се наканва да гласува за отстраняването на президента Елцин от поста му, това гласуване се проваля — не достигат само 17 гласа. Тогава пред „семейния клан“ възниква въпросът за по-нататъшните му действия.

През пролетта на 1990 година демократите постигат съкрушителна победа на изборите в Ленинградския съвет — получават две трети от местата. Въпреки това не успяват да изберат председател,

изпокарват се помежду си. Тогава се ражда идеята да издигнат Собчак, който дори не е бил демократ, а в най-добрия случай либерално настроен комунист. Собчак (той се върти тук от самото начало) обещава на демократите, че ако го изберат за председател на Ленсъвета, ще им бъде като роден баща, ще се съветва с тях за всичко.

Станал е депутат с големи мъки, но пък го избират за председател. Той обаче тутакси обръща гръб на демократите, плюе на тях и ги използва за изтривалка. Огражда се с бивши служители на КГБ и т.под. персони. Протоколите от поименните гласувания могат да бъдат проверени — Собчак винаги гласува като най-върлите комунисти. Демократите са разделени на враждуващи фракции и групи, затова не могат да се справят с него.

Путин от самото начало заема твърде отговорен пост — заместник на Собчак по чуждестранните инвестиции. През него минават всички контакти на града с други страни — доставки, договори и всякакви „финансови потоци“. След това му поверяват и приватизацията. Путин става главният помощник на Собчак по най-важния за Елциновата „демокрация“ въпрос — как всичко да се разграби и изнесе. Като остава в сянка, той сякаш се превръща в реалния господар на града, като оставя на Собчак да се показва по телевизионните екрани и разните публични събития.

Ако Крючков все пак е имал колебания дали да арестува Елцин, или не, той дори не помисля да вкара Собчак в списъците на възможните кандидати за арест или за следене (открит е такъв списък от 70 души, Елцин е на последно място в него). Никой не е очаквал такава бурна активност от Собчак: още рано сутринта на 19 август, едва разбрал за пуча, той хваща самолета, отива при Елцин и се договаря с него да се борят с ГКЧП.

В. В. Путин не може да бъде шеф на управляващата ни мафия. Не е личност от такъв мащаб, не е такъв характер. Колкото и да се опитва да се прави на голям началник, нищо не се получава — остава си дребен изпълнител.

В кметството на Петербург Путин се занимава с договори за жълти стотинки, само поражението на Собчак на изборите го довежда до Кремъл (отначало е помощник на П. Бородин). Но за да приключим с Анатолий Собчак, трябва да кажем две думи за изборите за губернатор през 1996 година. Поражението му е напълно необяснимо.

Няма достойни съперници, парите за реклама текат като река, във всички местни вестници и по телевизията е само Собчак. Води уверено във всички предизборни проучвания. И изведнъж големият ни демократ е победен от заместника си Яковлев, който не изпъква с нищо и до този момент е напълно неизвестен.

Изборният му щаб се ръководи от Путин. Специалистите по изборите смятат, че Собчак е загубил заради погрешните му действия между първия и втория тур. За тях няма обяснение. В „Новая газета“ Юрий Шчекочихин цитира показанията на наш бизнесмен, който е помагал на КГБ да източва капитали на Запад и знае някои неща за чекистката мафия. Сега той живее в Европа и се съгласи да даде анонимно интервю. В него не каза нищо особено сензационно. С изключение на една подробност: че уж през 1996 година Собчак е станал ненужен за нашата мафия, затова и са се възползвали от изборите, за да го махнат.

Всеизвестно е, че след поражението му на изборите прокуратурата проявява интерес към него и му се налага да бяга във Франция. Когато Елцин предава властта на Путин, Собчак решава, че неговото време е дошло. „Сега ние с Володя ще им дадем да се разберат!“ Той се връща в Русия пълен със сили и развива бурна дейност. Оглавява предизборния щаб на Путин в Петербург и т.н. После радва гражданите с решението си отново да участва в изборите за губернатор. И вероятно това му е грешката. Почти веднага след това изявление Анатолий Александрович приключва житейския си път. Отива в един прибалтийски курорт и там умира от сърдечен пристъп.

Какво още може да се каже за Путин? Ако не беше той, би се намерил друг полковник от КГБ, в Русия има хиляди такива. Всички те изглеждат еднакво, в КГБ нарочно ги избират с неотличаващи се с нищо лица и със среден ръст. Сред любимите фаворити на Елцин всички до един са яки мъжаги. Оттук впрочем следва елементарният извод, че днешният президент Путин изобщо не би могъл да стане любимец на Борис Елцин — тази кандидатура по някакъв начин му е натрапена отвън.

Путин заменя Сергей Степашин на премиерския пост. Степашин е никому неизвестен преподавател от Ленинградската висша военнополитическа школа. През 1990 година има избори за Конгреса на народните депутати в Русия. В Ленинград партийната номенклатура

няма шанс на тези избори, победата на демократите е гарантирана. Още на изборите за Ленсъвет е можело да се подбере неголям район, населен с чекисти в оставка и други подобни. Но на Конгреса се избират всичко на всичко десетина депутати от всеки район, а районите са големи — номенклатурата няма никакъв шанс! И все пак във Върховния съвет на Русия попада един недемократ и това е Сергей Степашин.

Той минава благодарение на почти детска уловка — бори се за депутатско кресло със самия началник на КГБ на Ленинград Курков. Естествено, Курков изобщо не може да победи, тогава още не е 2000 година, за народа чекистите са нещо като вампири или върколаци. Участието в тези избори е задължително само за партийното началство, тъй че ако генерал Курков поема този позор, значи си прави сметката да вкара свой човек във Върховния съвет.

Във Върховния съвет Степашин е избран за председател на Комисията по отбраната. А след августовския пуч от 1991 година оглавява Комисията по разследването на дейността на КГБ. Справя се блестящо с мисията си — никой не научава нищо за престъпленията на КГБ. В отчета на тази комисия се разказва на обществеността само за неща, които и без това се знаят от всички: че цялото световно комунистическо движение е издържано с нашите пари и че всички попове са били доносници на КГБ.

Степашин започва да се изкачва по чекистката пътечка: през ноември 1991 година е назначен за началник на КГБ на Петербург, през март 1994 става директор на ФСК^[1]. Така е преименувано Министерството на сигурността. И това не е просто смяна на името — прави се генерална чистка на целия централен апарат. Тя се провежда по-чисто от тази при Бакатин: на всички чекисти се казва, че са уволнени и ще бъдат приемани обратно един по един! На освободените места в ръководството питерската групировка поставя свои хора. Наистина, след Будьоновск, през юни 1995 година Степашин е принуден да отстъпи директорското си място на Н. Ковальов, смятан за „човек на Лужков“. И идва ред на поредната чистка.

Степашин става дори премиер за няколко месеца. Всъщност още тогава Елцин избира Путин за бъдещ президент на Русия. Но през пролетта на 1999 година е още твърде рано този изтъкнат функционер

да бъде назначен за министър-председател: трябва да се изчака още няколко месеца и да се назначи проформа, който и да е, стига Държавната дума да няма повод да отхвърли кандидатурата му.

Тук няма да разчепкваме подробно тягостната история за това как се формира правителството на Степашин. Тогава „семейството“ му натрапва за първи вицепремиер Николай Аксененко, който всъщност сформира кабинета. Степашин употребява голяма част от времето и усилията си като премиер в опити да сплоти своите министри. А в резултат на титаничните му усилия е създадено такова прекрасно правителство, че когато скоро след това назначават за министър-председател Путин, той практически не променя нищо — оставя почти всичко, както си е.

На 16 август 1999 година Държавната дума утвърждава Путин за министър-председател от раз (+ 233 гласа). Гласува за него на драго сърце и защото вече е определена датата за изборите за новата Дума — 19 декември 1999 година. Ако тогава народните избраници се бяха заинтели, президентът Елцин би разпуснал Държавната дума и опозицията би загубила един удобен (и безплатен) предизборен щаб. Затова през август щеше да мине почти всяка кандидатура — депутатите вече мислят как да се докопат до новата Дума.

Още тогава Путин фактически става държавен глава, тъй като президентът Елцин му предава всички силови структури. Като предлог за това неочаквано сдаване на президентските пълномощия е използвана войната в Дагестан — отрядът на Басаев се връща обратно в Чечения чак на 24 август.

А на 25 август нашата авиация за първи път бомбардира чеченските села недалеч от Грозни. Ударите уж са нанасяни по военните бази на Басаев, но многобройните свидетели твърдят, че бомбите са падали навсякъде, където сварят, само не и над тези бази. Скоро Шамил Басаев потвърждава още веднъж готовността си за всякакви провокации в интерес на кремълската мафия. Войната между Русия и Чечения и без това е почти сигурна. Но за да доведат започнатото докрай, Басаев и Хатаб отново нахлуват в Дагестан на 5 септември 1999 година.

Този път техният отряд от две хиляди бойци напада друг граничен участък — Новолакския район в Дагестан. В интервюта си Басаев оправдава този втори поход с желанието си да избави

ухабитите от селата Карамаха и Чабанмаха — тези селца в дълбоката провинция на Дагестан са обкръжени от нашите войски и непрестанно са обстрелвани и бомбардирани. Басаев, видите ли, искал да поеме част от огъня върху себе си, за да могат дагестанските ухабити да разкъсат стегналия ги обръч и да спасят себе си и семействата си. Разбира се, тази цел е много благородна, само дето тук Басаев отново лъже: той би трябвало да спаси ухабитите много по-рано — на 1 и 2 септември и двете ухабитски села са вече превзети от нашите войски. По това време организираната съпротива на ухабитите е разбита, вече се унищожават само малобройни разпръснати групи.

Тъй че на 5 септември Басаев вече не би могъл да помогне с нищо на дагестанските ухабити. Затова пък тогава той дава на управляващата ни върхушка чудесен повод за война — и заедно с това помага септемврийските взривове на жилищни сгради да бъдат свързани с неговата дагестанска авантюра. Само ден преди този втори поход на Басаев, на 4 септември 1999 година, в Дагестан е взривена първата сграда. Това е пететажен блок в Буйнакск, в който живеят семействата на наши военни — тогава там загиват 64 души (сред загиналите има и много деца).

А на 5 септември до военна болница в същия град случайно е открита и обезвредена кола с експлозиви. На 9 септември е взривена и първата сграда в Москва — на улица „Гурянов“ (109 жертви). На 13 септември взривяват московска сграда на Каширско шосе (124 жертви). На 15 септември министърът на отбраната Сергеев докладва на министър-председателя Путин, че територията на Дагестан е освободена от чеченските бойци.

По това време отрядът на Басаев вече е изпълнил задачата си и се е върнал в Чечения. Евакуацията на тези бойци минава съвсем спокойно — с дълга колона от камиони. При това на нашите войски и на местните опълченци е забранено да я обстрелват. Очевидци дори разказват, че са кръжали и наши вертолети и също не са обстрелвали колоната (дали не са охранявали тези провокатори?). На 16 септември е взривена жилищна сграда във Волгодонск — загиват 18 души. На 23 септември руската авиация започва масирани бомбардировки над Чечения. На 29 септември нашите войски преминават границата ѝ — започва втората война.

Сам по себе си двойният дагестански поход на Басаев не допринася с нищо за вдигането рейтинга на Путин. Макар че през август министър-председателят Путин като че ръководи нашите войски и дори лично посещава Дагестан (на 27.08.1999), тогава тази му поява по телевизията изобщо не се отразява на популярността му сред народа — рейтингът на Путин си остава на нулата. Нужен е силният шок от взривовите в жилищни сгради, за да може народът съвсем да откачи от страх и да види в този сивичък невзрачен чекист свой спасител и избавител.

В публикуваните си писма Вахабит Гочияев от Карачаево-Черкесия твърди, че са го включили в терористична група през юни 1999 година — горе-долу тогава започва и складирането на чували с взривни вещества в мазетата на московските сгради.

И точно в края на май 1999 година се размърдват и бойците на Басаев: обстановката на границата между Чечения и Дагестан постепенно се нагорещява — започват нападенията на малки групи диверсанти над контролно-пропускателни пунктове на руския ОМОН. Тогава чеченските бойци почти не закачат местната полиция, която също охранява границата. Това е съзнателна политика — един вид, те се борят за освобождението на братския Дагестан от руските окупатори.

Кремълската мафия се е подготвила добре за новата война. Още преди началото на взривовите по-голямата част от населението е вече настроена против чеченците. Цели две години след сключения мир продължава промиването на мозъците по телевизията. Например почти всеки ден се показва как чеченските бандити издевателстват над заловените заложници.

Няма нужда ръководителите на античеченската пропагандна кампания да измислят или преувеличават нещо. Ето, вижте сами: бандитите са заснели с видеокамера как стрелят по пръстите на заложник. А след това са пратили записа на роднините му. Всяка война освобождава тъмните страсти в душите на хората и ги превръща в диви зверове — това е неизбежно.

Кремълската мафия само леко побутва този процес — с това, че охотно плаща милиони долари за освобождяването на заложници. Освен това има много свидетелства на очевидци, че някои от главатарите на чеченските банди са доносници на нашите спецслужби

(знаменитият Бараев и други) — и най-мръсните убийства на правозащитници и журналисти са извършени от тях. Този метод не е нов: още през Отечествената война Гестапо организира на окупираните територии лъжливи партизански отряди, които само ограбват местното население, но не нападат немците.

За две години чеченските бандити вземат няколкостотин заложници. Нашите бандити също активно се занимават с тази дейност и са заловили многократно повече хора. Но техните постижения не се рекламират от никого.

Кремълската мафия е отчела и следната грешка от първата война: войската не бива просто да се прати в Чечения — народът на Русия ще приеме това като агресия и ще го осъди. За нахлуването е нужен добър повод.

Като начало през лятото на 1999 година без всякакъв шум махат граничните войски от границата между Чечения и Дагестан: тази граница е административна — нека я пази местната милиция! Скоро след това, на 4 юли 1999 година, в една вила край Ница се състои среща на Волошин и Басаев. Някой успява да ги снима заедно, в което няма нищо чудно — тогава борбата между групировките в управляващата върхушка на Русия е в разгара си (тази снимка се появява във вестник „Версия“).

Тези двама души наистина няма за какво друго да си говорят, освен за предстоящото след месец нахлуване на отряда на Басаев в Дагестан! Да, съществува и версия, че при това високо представителство биха могли да обсъждат и някои въпроси, свързани с използването в наркотърговията на току-що окупираното от нашите „миротворци“ летище в Косово, но едва ли е така: новият наркотрафик заобикаля Чечения, пък и самият Волошин никога не се е занимавал лично с подобни операции.

А само след месец, на 7 август 1999 година, хиляда и петстотин бойци начело с Басаев нахлуват в Дагестан и окупират няколко села. Уж са дошли да защитят братята си мюсюлмани — в тези села са се появили общини на ухабити, които, видите ли, били повикали чеченците на помощ. Не е трудно да се досетим защо точно Басаев оглавява този освободителен поход на чеченските бойци: той е отдавнашен агент на ГРУ, още от времената на конфликта в Абхазия — тогава спецслужбите ни сформират чеченски отряд в помощ на

абхазките сепаратисти. Дори има сведения, че Басаев направо е присъствал на съвещанията в главния ни щаб в Ханкала (няма да се учудим, ако и това се окаже истина).

По-късно председателят на Съвета на федерациите Строев заявява, че през лятото на 1999 година границата между Чечения и Дагестан практически не се е охранявала, тъй като разположените там гранични войски били изтеглени по заповед от Кремъл. При това Егор Строев се позовава на авторитетни дагестански източници. Наистина, така и не успяхме да намерим нито потвърждение на тази информация, нито точната дата, на която граничарите ни са напуснали чеченската граница. Само в един форум открихме анонимно твърдение, че това е станало на 23–25 май 1999 година по тайна заповед на секретаря на Съвета за сигурност В. Путин (по това време той съвместява тази длъжност с поста директор на ФСБ).

Едно се знае съвсем точно: освен местната милиция в цял Дагестан през лятото на 1999 година е имало само една бригада от руския ОМОН и една отделна армейска бригада (във военната база в Буйнакск). Тогава тези сили явно са били недостатъчни за защитата на Дагестан — ако самото население на тази република не беше оказало ожесточена съпротива на чеченското нахлуване, отрядът на Басаев от две хиляди бойци лесно би успял да превземе половин Дагестан още преди идването на федералните войски.

След време в интервю пред журналиста Бабицки Шамил Басаев обяснява тази своя провокация с това, че уж искал да помогне на приятелите си, дагестанските ухабити. Басаев, разбира се, лъже: преди нахлуването му в Дагестан никой не е закачал местните ухабити — в селата Карамаха и Чабанмаха те дори завзели властта и въвели законите на шериата. Докато още е министър на вътрешните работи, Сергей Степашин посещава тази ухабитска община — там дори му харесва (посрещат го като роден баща!). Тогава той нарежда тези толкова мили хора да бъдат оставени на мира — нека живеят както си искат.

В самия Дагестан преобладаващата част от местното население също се отнася без особена враждебност към своите ухабити, докато в края на юли 1999 година внезапно в пограничния Цумадински район от Чечения не нахлува цял отряд от 200 въоръжени дагестански бойци, обучени в лагерите на Басаев и Хатаб. Виж, този отряд, командван от

Багаудин, не предизвиква възторг в Дагестан. Басаев твърди, че уж този мирен отряд веднага бил атакуван от различни страни, но най-вероятно той лъже и за това: липсва всякаква информация за сериозни боеве преди появата на чеченските бойци в Дагестан.

Тук се налага да обясним накратко защо дагестанците се отнасят толкова враждебно към появата на чеченските бойци. Не че на всички в Дагестан толкова им е харесвало да са в състава на Русия, особено през управлението на Елцин, когато повечето хора в републиката живеят в страшна мизерия и страдат от безработица. Но за дагестанците е още по-лошо да се окажат в състава на Чечения — всички знаят какво се върши там. А по това време чеченците имат териториални претенции едва ли не към половината територия на Дагестан — от границата до брега на Каспийско море. Към това трябва да добавим и вековните спорове между тези народи заради планинските пасища и т.н. С две думи, Басаевите бойци не са добре дошли в Дагестан и те моментално сами се убеждават в това.

Два дни след нахлуването на Басаев в Дагестан, тоест на 9 август 1999 година, Степашин е свален от поста министър-председател. Ако са искали да накажат някого, че е разрешил на чеченските бойци с камионите да кръстосват като орда из територията на Русия, то Степашин няма нищо общо с това: ние сме президентска република и силовите структури не се подчиняват на министър-председателя. А ако Елцин не е искал да подава оставка, защото е подписал заповедта да се премахнат граничните застави от чеченската граница, той би могъл да накаже за този провал директора на ФСБ или министъра на вътрешните работи. Но Рушайло си остава на мястото. А Путин е махнат от поста директор на ФСБ и секретар на Съвета за сигурност, но веднага става новият министър-председател.

Преди да говорим за хексогена, трябва да приключим разговора за новите кадрови назначения през август 1999 година. Следващият директор на ФСБ е генерал Патрушев. Той е завършил Ленинградския корабостроителен институт и почти веднага започва в УКГБ на Ленинград. От юни 1992 година е министър на сигурността на Карелия. Когато през 1994 година Степашин става директор на ФСБ, Патрушев е назначен за началник на Управлението за собствена сигурност на ФСБ — един от ключовите постове във всяка спецслужба, вътрешното контраразузнаване. Затова когато Степашин е

свален, на Патрушев му се налага да премине на по-малко отговорна длъжност. През август 1998 година той сменя Путин на поста началник на Главното контролно управление на администрацията на президента. През октомври 1998 година отново се връща във ФСБ заедно с Путин — става началник на Департамента за икономическа сигурност. От 16 август 1999 година оглавява ФСБ.

По всичко личи, че Патрушев е играл важна роля в операция „Хексоген“. Когато през септември 1999 година случайно е предотвратен терористичен акт в Рязан, местното управление на ФСБ (което изобщо не било предупредено) издирва терористите и се кани да ги арестува. Патрушев вече е успял да се похвали по телевизията, че е предотвратен опит да бъде взривена жилищна сграда в Рязан. Но когато рязанските чекисти докладват на вишестоящите, че знаят къде се крият терористите, които не са успели да избягат от града, същият този Патрушев категорично им забранява да ги арестуват. Той отново говори по телевизията и заявява, че всъщност в Рязан се провеждали учения — проверявали бдителността на местните власти. Заради това там тайно пристигнала бригада с оперативни работници от Москва. Мнозина не могат да повярват в толкова объркани обяснения, още повече че вече е направена експертиза на онези чували и специалистите недвусмислено определят, че там е имало хексоген. По принцип е невъзможно на такива учения да има истински взривни вещества. Започват да лъжат, че експертите са се объркали, че в чувалите е имало захар. А ако захарта е жълта, значи е кубинска!

Освен че взема под крилото си терористите от Рязан, Патрушев не свършва нищо особено. Вярно, дълго време се опитва да прати в затвора за шпионаж двама еколози, Никитин и Паско. Все някога народът ни ще научи много интересни неща за това какво е правил Патрушев на поста директор на ФСБ.

Няма никакви доказателства за връзката на чеченците с тези взривове — не само Масхадов, но дори Басаев се разграничава от тези терористични актове (в противен случай самите чеченци биха му „видели сметката“). Никой не поема отговорността за тях — това е нещо ново за световния тероризъм. Когато взривява неизвестно кого и защо, тероризмът губи всякакъв смисъл. По-късно се изяснява, че московските взривове са дело на групата на карачаевците, чийто водещ офицер е неизвестен началник от ФСБ.

Всъщност защо през 1999 година терористите взривяват жилищни сгради? По принцип този вид тероризъм се среща изключително рядко по света. Възможно е да бъде взривен пълен с експлозивни камион край сграда, но обикновено това е някой военен или административен обект. А да наемат мазе в жилищен блок, да го натъпчат със стотици килограми взрив — на никого дори не е хрумвало такова нещо. Полицията лесно ще проследи цялата верига терористи — кой е наел, превозил, прехвърлил. За един терорист е много по-лесно и безопасно да остави чанта с два-три килограма тротил в някой автобус. Друго би било, ако не се страхуваш от спецслужбите и имаш подръка складове с тонове взривни вещества — тогава защо пък да не взривяваш и жилищни сгради! Особено ако се занимаваш с тероризъм в собствената си страна и не желаеш в случайната тълпа на улицата да пострадат твои приятели и роднини. Можеш да си избереш подходящ блок в покрайнините, да провериш списъка на живеещите там. В една от взривените московски сгради живеел дребен офицер от ФСБ — от всички живеещи в нея само той се спасил.

Хексогенът е най-мощният експлозив, три пъти по-силен от тротила. Прочутият пластичен експлозив С-4, използван от диверсантите, се прави от хексоген и с помощта на неутрални добавки се превръща от прах в лепнеца маса. За взривяването на сградите чекистите са взели чували с хексоген, за да влачат и превозват по-малко. Но това е професионален гаф, трябвало е да вземат сандъци с тротил. Макар че щяха да са необходими три пъти по-големи количества, биха имали и извинение — тротилът е широко използван и „в цивилния живот“ за взривни работи. Хексогенът е друго нещо, той се употребява само във военното дело или от диверсанти, там отчетът и контролът са по-строги. Отгоре на всичко, производството на хексоген е много сложно и го има само в три страни в света: САЩ, Китай и Русия. Какво общо имат „чеченските терористи“?

Когато чрез средствата за масова информация специалистите споделят съмненията си, че чеченците са успели да се сдобият с толкова тонове хексоген, на чекистите отново им се налага да лъжат и да усукват: заявяват, че в действителност не е имало никакъв хексоген! А терористите уж били използвали за взрива на сградите смес от амонячна селитра и алуминиев прах — всички тези компоненти се

намират лесно (вече е късно да се лъже, че е тротил, той не се превозва в чували, не е прах).

За „Норд-Ост“. Защо изобщо е нужна операцията за вземане на заложници в Москва? Ясно е към какво се стремят чеченските бойци — надяват се да повторят Будионовск: ръководството на Русия пак да се съгласи да изведе войските от Чечения и да подпише мир. Не става дума за това: какво искат да постигнат истинските организатори на тази акция? А че тази операция от самото си начало се е провеждала под контрола на нашите спецслужби, няма никакво съмнение. Дори „Новая газета“ го пише и привежда достатъчно убедителни доказателства. За какво всъщност загинаха толкова хора, а цялата страна изпадна в шок?

Точно тогава политическата ситуация в страната не изисква подобно нагнетяване на ужас: още не се провеждат федерални избори (изборите за Държавната дума са чак на следващата година), не са приети дори непопулярните закони от 2012 година. Значи цялата тази кървава провокация по вземането на заложници в „Норд-Ост“ е била нужна на кремълската мафия само за външнополитически цели: трябвало е да се внуши на западното общество, че чеченските бойци са член отряд на „международния мюсюлмански тероризъм“, а не борци за свободата на страната си. „Норд-Ост“ е и отговор на всички, които смятат взривовите на жилищни сгради през 1999 година за чекистка провокация: ето на, полюбувайте се на тези чеченски бандити!

Провокаторите нарочно избират за акцията си театър, който се посещава от много чужденци, за да разпалят интереса на чуждестранните медии. Общественото мнение на Запад е трябвало да бъде убедено, че Русия също е жертва на „международния тероризъм“ и че трябва да се бори с чеченските сепаратисти, а не да им организира конференции.

СЕГА ЗА КАДРОВИТЕ НАЗНАЧЕНИЯ В НАЧАЛОТО НА 2000 ГОДИНА:

Сечин, Игор Иванович.

През 1984 година завършва филология в ЛГУ (френски и португалски език). След което прекарва две години в джунглите на Мозамбик и Ангола. Там се води продължителна гражданска война. Официално Сечин се води „военен преводач“, но никой не се съмнява, че е свързан с КГБ. Влиза във фракцията на „питерските чекисти“ при

това е смятан за един от лидерите ѝ. Не е просто доносник, а офицер от външното разузнаване на КГБ. От началото на 90-те години е най-близкият помощник на бившия подполковник от КГБ Путин и неотстъпно го следва навсякъде: в изпълкома на Ленсъвет, кметството на Петербург; администрацията на президента, ФСБ, правителството на Русия, отново администрацията на президента.

Формално Сечин не заема прекалено високи постове: ръководител е на апарата или на секретариата и други подобни. Но имаме известни съмнения дали при свързаните Путин и Сечин старшинството принадлежи именно на Путин! Ако Сечин от самото начало е служил във външното разузнаване, то на Путин му се е наложило да работи десет години в УКГБ на Ленинград, преди да го изпратят в ГДР, където е бил смятан за „командирован“ във външното разузнаване на КГБ.

За истинските разузнавачи подобни „командировани“ са трето качество хора. Вярно е, че Сечин е с 8 години по-млад от Путин и може би е с по-нисък чин. Но въпреки това: човек, прекарал две години под обстрел с риск да загине, ако не от куршум, то от ухапване на змия или от вирус — за такъв човек, ако издържи и не се пречупи, има осигурена кариера във външното разузнаване. Излишно е да говорим колко комфортна е била службата на Путин в ГДР: там вербува „свои хора“, „социалистически“ немци. Където няма риск, авторитетът пред началството се завоюва трудно. Южна Африка е перспективен регион от гледна точка на мафията, там местното население добива диаманти, от чиято контрабанда можеш да спечелиш много. Сечин изобщо не е пешка: покрай президента той може да влияе активно върху държавните работи. В интернет има прихванати разговори на Путин със Сечин, от които следва, че не друг, а самият Сечин го е убедил да започне атаката срещу ЮКОС през 2003 година.

Сега преминаваме към друг бивш чекист, за когото ни най-малко не се съмняваме: в кремълската мафия той е по-влиятелна личност от Путин.

Иванов, Виктор Петрович.

През 1974 година завършва Ленинградския електротехнически институт (ЛЕТИ). От 1977 година служи в УКГБ на Ленинград. Работи

там десет години, както и Путин, а после заминава в командировка, воюва в Афганистан (1987–1988).

Иванов също не е истински разузнавач, а „командирован“, но има известна разлика. Афганистан или ГДР! Иванов попада в Осми отдел на ПГУ — през онези години точно това подразделение на КГБ е ръководното ядро, около което се формира чекистката мафия (транзитът на хероина от Афганистан в Европа).

През 1990 година Иванов се захваща с бизнес — заедно с бъдещия министър Гризлов регистрира малкото предприятие „Блок“. При това не подава оставка, значи работи не за себе си, а за „системата“. Последната длъжност на Иванов във ФСК е началник на отдела за борба с контрабандата на УФСК на Петербург. Изглежда, че през 1992 година сменя Патрушев, който заминава на служба в Карелия. На тази работа Иванов вероятно е имал постоянни служебни (и не само) контакти със заместник-кмета Путин, а той отговаря за външноикономическата дейност. През октомври 1994 година Иванов подава оставка с чин полковник и оглавява управлението на административните органи към кметството на Петербург. След поражението на Собчак на изборите през лятото на 1996 година Иванов е принуден да напусне кметството — залавя се с бизнес. Тогава той ръководи ЗАО „Телеплюс“ (спътниковите връзки). През юли 1998 година Путин става директор на ФСБ и малко след това Виктор Иванов е назначен за началник на едно от най-отговорните управления — за собствената сигурност. През април 1999 Иванов оглавява департамента за икономическа сигурност и става заместник-директор на ФСБ. На 5 януари 2000 година Путин го назначава за заместник-ръководител на администрацията на президента по кадрите.

Шойгу, Сергей Кужугетович.

Роден е в Тува, където баща му е заместник-председател на републиканския министерски съвет. През 1977 година Шойгу завършва Красноярския политехнически институт и работи като строител в Красноярския край. През 1985 става началник на строителен тръст. През 1988 преминава на партийна работа като инспектор в Красноярския областен комитет. През 1990 е назначен за заместник-председател на Държавния комитет по строителство и архитектура в

правителството на Силаев. От 19 ноември 1991 година ръководи Държавния комитет за гражданска отбрана и извънредни ситуации, само че този Държавен комитет през ноември 1994 година става министерство. Едновременно с това Шойгу е и вицепремиер от 10 януари до 7 май 2000 година._

Той е популярен сред народа, затова и го повишават по време на избирателната кампания на Путин. Но друго в биографията на Шойгу не е ясно: как изобщо скромен партиен работник от Красноярск попада в Москва и става министър! Изглежда му помага така нареченото „красноярско землячество“, начело на което са членът на Политбюро Шенин и генерал-полковникът от КГБ Сафонов. Ако някой си мисли, че Министерството по извънредните ситуации не може да представлява интерес за чекистката мафия, много се лъже: там се занимават и с „възстановяване на пострадалите територии“, а това са големи пари.

Още от юли 1998 година ФСБ се оказва в ръцете на питерската чекистка групировка. Първото, което тя прави още на следващия ден след встъпването в длъжност на президента Путин, е да иземе ръководството на външното разузнаване. Коронацията на Путин е на 17 май 2000 година, а на 18 май свалят от поста му директора на СВР Трубников от „южноазиатската мафия“ и назначават Сергей Лебедев, по-рано работил в Четвърти отдел на ПГУ (Германия). През 1998 година Путин за броени седмици прави основна чистка в ръководството на ФСБ и поставя на всички ключови постове „свои хора“ от Петербург и Карелия.

За останалите силови ведомства питерската групировка не бърза. Но виж, тя трескаво слага ръка на външното разузнаване — страхува се да не закъснее дори с един ден! Питерските чекисти овладяват Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи едва след година, в един и същи ден — 28 март 2001. Гризлов застава начело на вътрешните работи (вместо Рушайло), а Сергей Иванов става министър на отбраната (заменя Сергеев).

Сергей Иванов е кадрови чекист, служил в европейското направление на външното разузнаване. „Легендата“ му е следната: служил е заедно с Путин в УКГБ на Ленинград около две години (1976–1977). След това двамата се разделят за двайсет години. А после случайно се срещат няколко пъти по съвещания и Путин решава да

направи стария си приятел първо секретар на Съвета за сигурност, а след това и министър на отбраната. Всичко това са врели-некипели: след 1977 година е нямало никакво основание за приятелство между Иванов и Путин, тъй като е нямало равенство. През 1981 година С. Иванов преминава във външното разузнаване, после е шпионин в една от най-престижните страни — в Англия. А Путин успява да се прехвърли в разузнаването едва през 1985, и то като „командирован“ в ГДР! През 1990 година той окончателно напуска органите, а Иванов остава в разузнаването. Безспорно положението на Сергей Иванов в чекистката мафия е много по-високо, отколкото на Путин.

Фрадков, Михаил Ефимович.

През 1972 година завършва Московския машиностроителен институт, а през 1973 вече работи в съветското посолство в Индия.

Анализаторите отдавна са разкрили Фрадков по този зигзаг в биографията му: постъпил е на служба във външното разузнаване. В Индия той остава до 1975 година — точно по времето (1973–1975), когато там се подвизават като шпиони бъдещите ръководители на външното разузнаване Шебаршин и Трубников. Както и генерал Медяник, смятан за баща основател на „южноазиатската мафия“ на КГБ. Именно благодарение на тези полезни контакти Фрадков прави стремителна кариера в Министерството на външноикономическите връзки. На определен етап той, изглежда, излиза от разузнаването и започва работа в това министерство вече наистина, а не само като прикритие на шпионската си дейност.

Кариерата на Фрадков в Министерството на външноикономическите връзки се развива по следния начин: декември 1992 година — заместник-министър, октомври 1993 — първи заместник-министър, април 1997 — министър на външноикономическите връзки. През март 1998 му се налага да напусне правителството — оглавява АО „Ингосстрах“ През май 1999 става министър на търговията в правителството на Степашин. През май 2000 година получава поста първи заместник на секретаря на Съвета за сигурност Сергей Иванов. През март 2001 става шеф на данъчната полиция (ФСНП). Това значи, че е истински силовик, а не кукла на конци — по това време директорът на ФСНП не се афишира,

а реално работи (за кремълската мафия). През март 2003 ФСНП е закрыта, а Фрадков става представител на Русия в Европейския съюз. От 5 март 2004 година той е министър-председател.

Нургалиев, Рашид Гумарович.

Роден е в Казахстан, където баща му работи в ГУЛАГ. След това баща му е назначен за началник на лагер в Карелия — Нургалиев завършва училище в тази република и постъпва в местния Петрозаводски университет. Скоро след дипломирането си започва работа в КГБ на Карелия (от 1981 година). Достига до поста началник на отдела за борба с тероризма. По това време Министерството на сигурността се оглавява от Патрушев и когато през 1995 година той става шеф на УСБ на ФСК, взема Нургалиев със себе си в централния апарат. През 1998 Нургалиев заедно с Патрушев се прехвърля в Главното контролно управление, където е началник-отдел. През 1999 се връща във ФСБ като началник на Инспекторското управление. През 2002 става първи заместник-министър на вътрешните работи. През март 2004 година чекистите решават да не се крият повече зад подставени лица и Нургалиев официално оглавява Министерството на вътрешните работи.

[1] Федерална служба за контраразузнаване, днешната ФСБ. — Бел.ред. ↑

Издание:

Автор: Ерик Форд

Заглавие: Зад кулисите на ФСБ

Преводач: Ася Григорова

Език, от който е преведено: руски (не е указано)

Издание: първо (не е указано)

Издател: „Прозорец“ ЕООД

Година на издаване: 2018

Националност: руска (не е указано)

Печатница: „Инвестпрес“ АД

Излязла от печат: 13.03.2018

Редактор: Евгения Мирева

Коректор: Жени Борисова

ISBN: 978-954-733-948-4

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/10790>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.